

Temel İslam Ansiklopedisi

1

ABB-CAM

Türkiye Diyanet Vakfı

Yayın No 802
İSAM Yayınları 215
Başvuru Eserleri Dizisi 51
© Her hakkı mahfuzdur.

Temel İslam Ansiklopedisi

Cilt 1

TDV İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM)

İcadiye-Bağlarbaşı Cad. No: 40
Üsküdar / İstanbul
Tel: 0216. 474 08 50
www.isam.org.tr
yayin@isam.org.tr

Bu eser TDV İslam Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM) Temel İslam Ansiklopedisi Projesi kapsamında yayımlanmıştır.

Bu eser İSAM Yönetim Kurulu'nun 31.05.2019 tarihli ve 2019/07 sayılı kararıyla basılmıştır.

Cilt ISBN 978-605-7580-86-3
Takım ISBN 978-605-7580-85-6
Birinci Basım Aralık 2019

KOORDİNATÖR ve EDİTÖR
Tuncay Başoğlu

İLİM DALI EDITÖRLERİ

Bilal Baş / DİNLER TARİHİ
Eyyüp Said Kaya / FIKIH
Halit Özkan / HADİS; İSLAM TARİHİ
M. Cüneyt Kaya / İSLAM DÜŞÜNCESİ
M. Suat Mertoğlu / TEFSİR
Orhan Şener Koloğlu / KELAM ve MEZHEPLER TARİHİ
Reşat Öngören / TASAVVUF
Tuncay Başoğlu / FIKIH

PROJE DANIŞMA KURULU

Ali Hakan Çavuşoğlu
Eyyüp Said Kaya
Halit Özkan
M. Suat Mertoğlu

İNGOĞRAFİK İÇERİK EDITÖRÜ

Adem Yığın

KİMLİK KARTLARI İÇERİK EDITÖRÜ

Halil İbrahim Hançabay

ÜSLUP OKUMA

Metin Karabaşoğlu

YAYIN KOORDİNASYON

Erdal Cesar

YAYIN EDITÖRÜ

Mustafa Demiray

KİTAP TASARIMI

Salih Pulcu

İNGOĞRAFİK TASARIMI

Erol Polat

TASARIM UYGULAMA

Recep Önder

İMLA

İsa Kayaalp

TEKNİK ve İÇ KONTROL

Kasım Kırbıyık

ÂYET ve HADİS KONTROLÜ

Muhammed Masum Şenburç

KAYNAKÇA KONTROL

Abdülkadir Şenel
İsmail Özbilgin

TASHİH

İnayet Bebek
Rabia Aydın

DİZGİ

Necdet Ömer Özer
Süleyman Özel

ARAPÇA DİZGİ

Ali Haydar Ulusoy

SİPARİŞ TAKİP

Ahmet Ali Tonyalı
İsmail Atmaca
Sedat Çoban
Ş. Memduh Güzeler

TDV Yayın Matbaacılık ve Tic. İşl.
Ostim OSB Mahallesi, 1256 Caddesi, No: 11
Yenimahalle / Ankara
Tel: 0312. 354 91 31 Faks: 0312. 354 91 32
bilgi@tdv.com.tr
Sertifika No: 15402

Temel İslam ansiklopedisi / ed. Tuncay Başoğlu. –
Ankara : Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2019.
4398 s. ; 8 c. ; hrt. ; res. ; 28 cm. – (Yayın No: 802.
İSAM Yayınları; 215. Başvuru Eserleri Dizisi; 51)
Kaynakça var.
ISBN 978-605-7580-86-3
ISBN 978-605-7580-85-6 (tk.)

Temel İslam Ansiklopedisi

**TÜRKİYE DİYANET VAKFI
İSLAM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ**

BAŞKAN

Prof.Dr. Raşit Küçük

YÖNETİM KURULU

Prof.Dr. İbrahim Kâfi Dönmez

Prof.Dr. Ahmet Özel

Doç.Dr. M. Suat Mertoğlu

Dr. Öğretim Üyesi Eyyüp Said Kaya

BAŞKAN YARDIMCILARI

Doç.Dr. Tuncay Başoğlu

Dr. Ali Hakan Çavuşoğlu

GENEL SEKRETER

Fahrettin Ergün

İSAM

TAKDİM

Rahman ve rahim olan Allah'ın adıyla,

İnsana doğru yolu gösteren ve onu ilimle donatan Allah'a hamd, son dini insanlara getiren ve nasıl yaşanacağını gösteren Allah resulüne salat ve selam olsun.

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM), ilmî ve kültürel alanlarda yürüttüğü nitelikli ve uzun soluklu çalışmalarıyla ülkemizde ve İslam dünyasında kendine önemli bir yer edinmiştir. İSAM kurulduğundan bu yana İslam araştırmaları alanında araştırmacı yetiştirmekte, projeler yürütmekte, eserler hazırlamakta ve bu alanda çalışacak kimselere alt yapı hizmetleri ve temel başvuru kaynakları sunmaktadır. İSAM'ın gerçekleştirdiği en önemli projesi, dünyada müslümanlar tarafından hazırlanmış ve tamamlanmış, hem madde listesi hem de içerik ve üslup açısından özgün ilk telif ansiklopedi niteliği taşıyan *TDV İslâm Ansiklopedisi*'dir. İslam dini, tarihi ve medeniyeti ile İslam toplumlarına dair hemen her konuda güvenilir, doğru ve yeterli bilgi sunmayı hedefleyen; İslam ilimleri ve İslam düşüncesinin yanı sıra beşerî ve sosyal bilimlerin farklı alanlarında yapılacak araştırmalar için kapsamlı bir kaynak niteliği taşıyan *TDV İslâm Ansiklopedisi*, otuz üç yıllık bir süreçte (1983-2016) kırk altı cilt olarak tamamlandı. 2018 yılından bu yana dijital bir ansiklopedi olarak da yayımlanan *TDV İslâm Ansiklopedisi*'nin ikinci edisyon hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

İSAM, *TDV İslâm Ansiklopedisi* tecrübesinden hareketle çeşitli ihtiyaçlara ve hedef kitlelere yönelik yeni ansiklopedi projelerini gündemine almıştır. Özellikle Türkiye kamuoyundan ve yurt dışındaki müslüman topluluklardan gelen talepler üzerine İslam dini ve İslam ilimleri hakkında uzmanlığı bulunmayan kişilere yönelik bir ansiklopedi çalışmasını bu gündemin ilk maddesi olarak belirlemiştir. Rusya müslümanlarından gelen bir talep üzerine ilk adımları atılan *Temel İslam Ansiklopedisi*, bu hedefi gerçekleştirmek üzere ortaya konan ilk üründür.

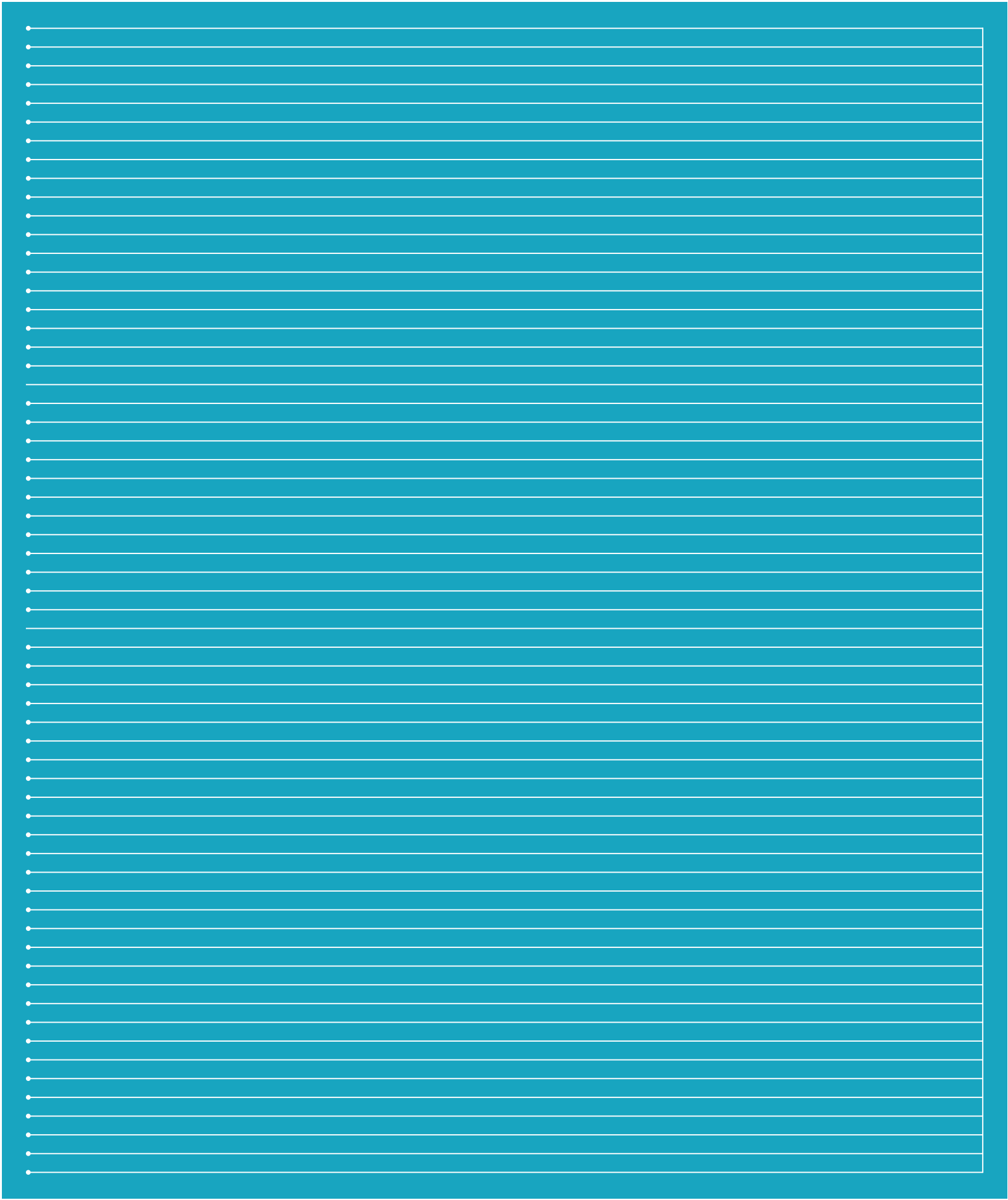
Temel İslam Ansiklopedisi, çağımız şartlarında İslam dinini doğru öğrenmek ve ona uygun yaşamak için gerekli bilgi ihtiyacını temel düzeyde karşılama amacıyla ha-

zırlanmıştır. Eser İslam dininin, inanç, ibadet, ahlak ve insanlar arası ilişkilere dair doğru yolu gösteren ilkelerini işlemenin yanı sıra İslam ilimlerinin temel konu ve kavramları ile başta peygamberler olmak üzere önde gelen İslam büyükleri hakkında doğru ve yeterli bilgi sunmaktadır. Ayrıca modern çağın getirdiği başlıca problemlere İslam'ın ilkeleri ışığında bakış açısı kazandırmayı hedeflemektedir. İslam'ın mesajının, en doğru şekilde aktarılması ve anlaşılır bir üslupla ifade edilmesi, eserde gözetilen temel yaklaşımdır. Söz konusu amaçlara uygun olarak madde hacimleri kısa tutulmuş, maddeler bilgilendirici çizimlerle zenginleştirilmiştir. *Temel İslam Ansiklopedisi* bu özellikleriyle bir yandan örgün eğitim diğer yandan din hizmetleri ve irşat faaliyetleri için yardımcı kaynak özelliği taşımaktadır.

Günümüzde çeşitli iddia ve ithamlarla karartılmaya çalışılan İslam dinini, sahih kaynaklara dayalı olarak tanıtmak, onun mesajını ölçülü bir üslupla ve güzel bir biçim içinde iletmek eserin temel gayelerinden biridir. Bu sebeple inanç, ibadetler ve gündelik yaşayışla ilgili hükümlerin yorumunda tarih boyunca müslümanların büyük çoğunluğunu temsil eden ve müslümanların ana yolunu oluşturan görüşler esas alınmıştır. *Temel İslam Ansiklopedisi*'nin başta Rusça ve Çince olmak üzere yabancı dillerde ve çeşitli Türk lehçelerinde de yayımlanması hedeflenmektedir. Diğer dillerde yapılacak yayımlarda ilgili coğrafyalara dair bazı maddelerin de eklenmesi öngörülmektedir.

Bu vesileyle *Temel İslam Ansiklopedisi* proje ekibine, eserin hazırlanmasına katkı veren editörlere ve ilim insanlarına, yayım ve tasarımında görev alan uzmanlara teşekkür ederim. Ayrıca kuruluşundan itibaren İSAM tarafından yürütülen bütün proje ve faaliyetlerde olduğu üzere, kendi alanında önemli bir boşluğu dolduracağını düşündüğümüz bu eserin hazırlanmasında da desteğini esirgemeyen T.C. Diyanet İşleri Başkanlığı'na ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti'ne teşekkürü bir borç bilirim.

Prof.Dr. Raşit Küçük
İSAM Başkanı

İÇİNDEKİLER

TAKDİM 6

ÖNSÖZ 11

ANSİKLOPEDI İLİM HEYETİ 17

MADDE HAZIRLIK AŞAMASINDA KATKI VERENLER 17

İLMÎ REDAKSİYON AŞAMASINDA KATKI VERENLER 18

GÖRSEL İÇERİK HAZIRLAMA 18

MADDE LİSTELERİ 19

ALFABETİK MADDE LİSTESİ 19

TEMATİK MADDE LİSTELERİ 36

ESMA-yi HÜSNÂ 36

KAVRAMLAR 36

BİYOĞRAFİLER 42

PEYGAMBERLER 42

SAHÂBİLER 42

PEYGAMBERLERLE ve İSLAM TARİHİYLE İLİŞKİLİ DİĞER KİŞİLER 43

ÂLİMLER VE MEZHEP-TARİKAT-HAREKET ÖNDERLERİ 43

DİNLER, MEZHEPLER/AKIMLAR, TARİKATLAR 45

DİNLER ve DİNÎ AKIMLAR 45

FIKİH MEZHEPLERİ 45

İTİKADÎ MEZHEPLER / AKIMLAR 45

TARİKATLAR ve TASAVVUFÎ HAREKETLER 45

DİĞER ÖZEL ADLAR 45

SÛRE ve ÂYETLER 45

MELEKLER 45

KUTSAL KİTAPLAR 45

YER ADLARI 45

ÖZEL ZAMANLAR 45

ÖNEMLİ OLAYLAR 46

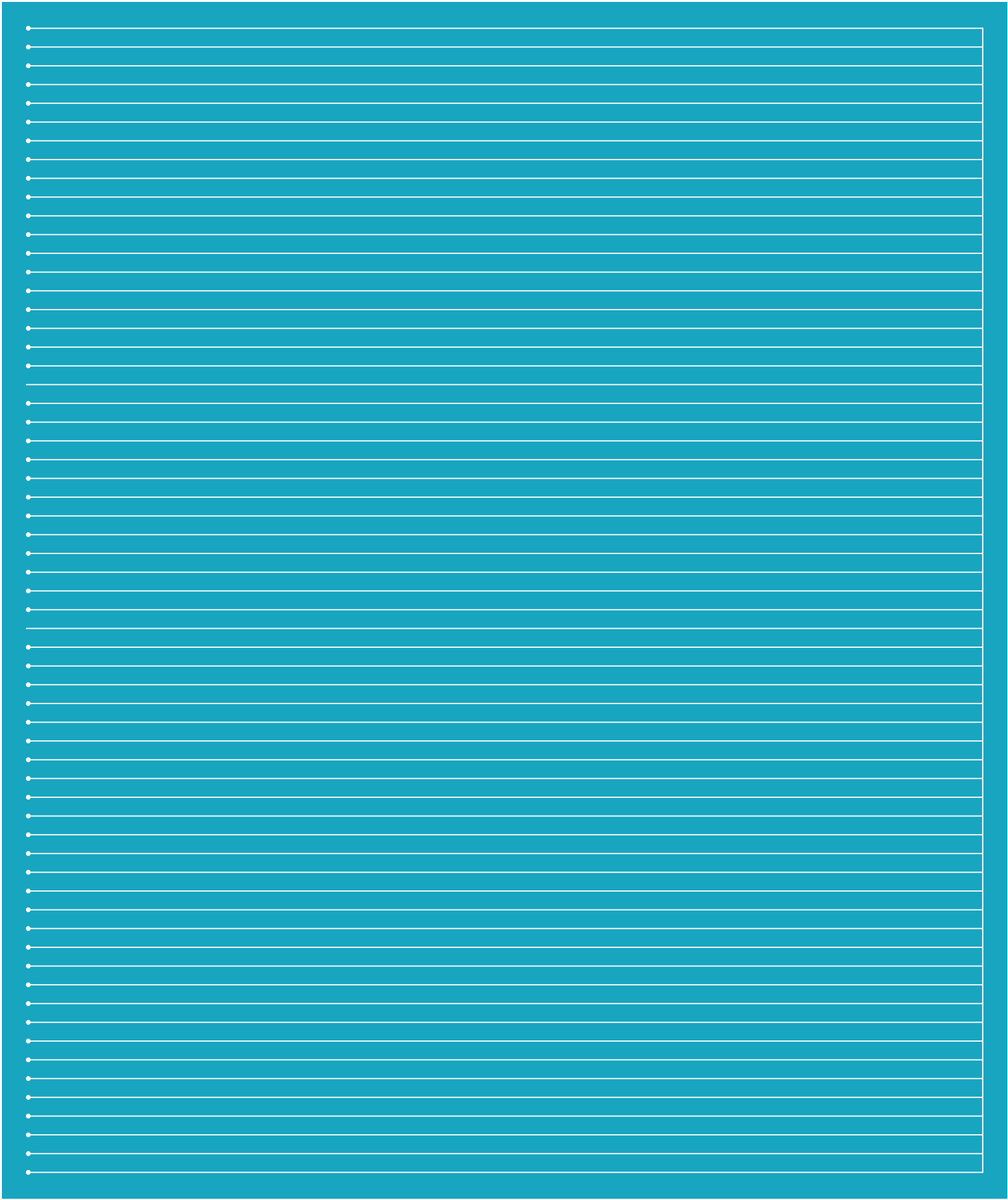
KAVİM ADLARI 46

BİLGİÇİZİM (INFOGRAFİK) LİSTESİ 46

KISALTMALAR 51

GENEL KISALTMALAR 51

KAYNAKÇA KISALTMALARI 51

ÖNSÖZ

Günümüzde doğru bilgilendirme ihtiyacı ve doğru bilgilendirme sorumluluğu giderek artıyor. Haberleşme ve iletişim alanındaki teknolojik gelişmelerle birlikte bilgiye ulaşmak eskiye nazaran çok daha kolay hale gelmekle birlikte, doğru bilgiye sahip olmanın önünde yeni zorluklar da bulunuyor. Kasıtlı biçimde yanlış yönlendirmeyi hedefleyen bilgi içeriklerinin üretilmesi yanında, gerekli inceleme ve teyit süzgeçlerinden geçmeden sunulduğu için yanlış ve yanıltıcı hale gelebilen ham bilgilerin de kolayca erişime açılabilirdiği bir zamanda dinî bilginin aktarımı büyük önem taşıyor.

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM) tarafından hazırlanan *Temel İslam Ansiklopedisi*, işte böyle bir zaman ve zeminde İslam ile ilgili temel konular, kavramlar, kişiler hakkında genel okuyucunun doğru bilgiye anlaşılır biçimde ulaşması amacıyla hazırlandı. Alanında önemli bir boşluğu dolduracağını düşündüğümüz bu eser, uzun soluklu bir çalışmanın ürünü olarak ortaya çıktı.

Farklı aşamalardan geçerek nihai kıvamına ulaşan bu eserin hazırlanmasında esas alınan ilkeler ve hazırlık süreci hakkında okuyucuyu bilgilendirmek uygun olacaktır.

Hedef Kitle

Temel İslam Ansiklopedisi, İslam dini ve İslam ilimleri hakkında ihtisası bulunmayan genel okuyucuya yönelik hazırlanmıştır. Eser, hem İslam dini hakkında bilgilendirme hem de çağımız şartlarında bu dine uygun yaşama (*tedeyyün*) için gerekli bilgi ihtiyacını temel düzeyde karşılama gayesini gütmektedir. Dolayısıyla İslam dininin inanç, ahlak ve yaşayışla ilgili mesajı, ilkeleri ve hükümleri hakkında doğru ve yeterli bilgi sunmak; genel okuyucuya dinî bilgi hakkında kaynaklık etmek; modern çağın getirdiği belli başlı problemler karşısında İslam'ın bakışını ana hatlarıyla ortaya koymak ve İslam'ın mesajını, en doğru şekilde aktaracak anlaşılır bir üslupla ifade etmek bu ansiklopedinin başlıca hedefidir.

Temel İslam Ansiklopedisi, genel okuyucunun ulaşmak istediği dinî bilgiyi sahih kaynaklara dayalı biçimde, ilmi bir içerikle, fakat akademik olmayan bir üslupla sunmaktadır. Bunun yanı sıra orta ve yüksek öğretimde yardımcı kaynak olarak kullanılabilir, ayrıca din görevlilerine halkı irşat faaliyetlerinde kaynaklık edebilecek bir yönü de bulunmaktadır. Seçilen konular itibarıyla, modern çağın getirdiği problemler ve kamuoyunda İslam'a dair tartışılan gündem maddeleri hakkında İslam dininin bakışını ana hatlarıyla ortaya koymaktadır.

İSAM, ansiklopedi alanındaki yetkinliğini ve tecrübesini *TDV İslâm Ansiklopedisi* ile ortaya koymuş köklü bir kurumdur. İslam dini ve İslam ilimleri hakkında uzmanlığı bulunmayan kişilere yönelik bu yeni ansiklopedi çalışmasını, söz konusu tecrübeden hareketle gerçekleştirmiştir. İlk adımları Rusya müslümanlarından gelen bir talep üzerine atılan bu eserin ana hedeflerinden biri de, farklı din ve kültürlerin yaygın olduğu toplumlarda yaşayan müslüman toplulukların dinî bilgi ve eğitim ihtiyacını karşılamaktır. *Temel İslam Ansiklopedisi* çağımız şartlarında İslam dinini doğru öğrenmek ve ona uygun yaşamak için gerekli bilgi ihtiyacını temel düzeyde karşılamak amacıyla hazırlanmış durumdadır. İslam'ı, müslümanlara ve müslümanların dışındaki diğer kişi ve topluluklara sahih kaynaklara dayalı olarak tanıtmak, onun mesajını sağduyulu ve ölçülü bir üslupla iletmek eserin temel gayelerinden biridir.

Muhteva

Eserin Türkçe yayımında 1426 madde başlığı ve 1132 atıf (yönlendirme) maddesi bulunmaktadır. Ansiklopedinin diğer dillerdeki yayımlarında da ana hatları itibarıyla bu maddeler esas alınacak, ama farklı coğrafyaların ve toplumların ihtiyaçlarına bağlı olarak yeni maddeler ilave edilebilecektir.

Eserde yer alan maddeler sekiz ilim dalı çerçevesinde gruplandırılmıştır:

- İslam düşüncesi
- Kalam ve mezhepler tarihi
- Fıkıh
- Hadis
- Tefsir
- Tasavvuf
- İslam tarihi (siyerle sınırlı olmak üzere)
- Dinler tarihi

Temel İslam Ansiklopedisi, İslam dininin inanç esasları, ahlak, ibadetler, helaller ve haramlar, insanlar arası ilişkiler ve toplum düzenine dair ilke ve hükümlerini olabildiğince kuşatıcı olarak ele almaktadır. Ayrıca İslam düşüncesinin (kalam, İslam felsefesi ve tasavvuf başta olmak üzere) geçmişte ve günümüzde ele aldığı temel meselelere, ansiklopedi muhtevasında önemli bir yer ayrılmıştır. Dinî kaynakları nakil ve yorumlamaya odaklanmış olan beş temel ilim dalında (Kur'an ilimleri, hadis ilimleri, kalam, fıkıh, tasavvuf) kullanılan temel terimler de ansiklopedi muhtevasında önemli bir yer tutmaktadır.

Kur'ân-ı Kerim'de adı geçen peygamberler, Hz. Peygamber'in hayatı ve ilk müslüman neslin tarihi (*siyer*) de eser kapsamında yer almaktadır. Bu çerçevede 400 civarında biyografiye yer verilmiştir. Bu biyografi maddelerinin elli kadarı Kur'ân-ı Kerim'de veya hadislerde zikredilen peygamberlerle ve bu peygamberlerin hayatı ve mücadeleleriyle ilişkili olarak adı geçen tarihî şahsiyetlere dairdir. 100 kadarı önde gelen yahut meşhur olan sahâbilerle ilgilidir. Geri kalanı ise İslam tarihi boyunca düşünceleri ve eserleriyle etkili olmuş âlimlerden oluşmaktadır. Bu isimler arasında önde gelen düşünürler, fakihler, muhaddisler, sufiler, matematik ve doğa bilimlerinde önemli katkıları bulunan âlimler yer almaktadır. Biyografi maddeleri mümkün olduğu kadar az sayıda tutulmaya çalışılmıştır.

Bunların dışında, dünyada yaygın dinlere, İslam tarihinde ortaya çıkan çeşitli ilmî geleneklere ve toplumsal hareketlere de (mezhep, fırka, tarikat vb.) yer verilmiştir (Bunun tek istisnası modern dönemdeki İslamî hareketler ve cemaatler olup, bunlarla ilgili başlık açılmamıştır).

Öte yandan doğrudan dini anlama ve ona uygun yaşama (*tedeyyün*) amaçlı dinî bilgi alanına girmeyen, kültür ve tarihle ilgili konular ansiklopedi kapsamına alınmamıştır. Bu çerçevede, şehirler, kurumlar, mimari eserler, siyasî tarih, devletler ve kitaplara -birkaç istisna dışında- madde başı olarak yer verilmediği gibi, bu konularla ilgili biyografiler de kapsam dışı bırakılmıştır. Buna karşın günümüzde genellikle fıkıhın hitap ettiği hukuk, sosyoloji, siyaset ve ekonomi alanlarını ilgilendiren temel bazı kavramlara yer verilmiş; mesela modern günlük hayata dair *medya*, *iletişim*, *banka*, *giyim kuşam*, *reklam* ve *spor* gibi genel kavramlar madde başı yapılarak, İslam'ın modern çağda rolü ve etkisi giderek artan bu konulara yaklaşımı özenle işlenmiştir.

Üslup ve Hacim

Ansiklopedinin hedef kitlesi olan genel okuyucu gözetilerek, maddeler öğretici bir üslupla kaleme alınmış, anlaşılır bir dil kullanılmıştır. Bu sebeple, maddelerin akademik terim yoğunluğu az tutulmuştur. Konunun anlatımı için gerekli terimlerin kullanılması durumunda ise, -anlamı herkesçe bilinen temel bazı terimler hariç- parantez içinde açıklama getirmek suretiyle bu terimlerin anlaşılması sağlanmıştır. Ancak kullanılan terim ve kavramların anlamlarının açıklanmasına önem verilmekle birlikte, zorunlu olmadıkça etimolojik bilgilere ve dil tahlillerine yer verilmemiştir.

Eserdeki maddeler hedef kitlenin rahatlıkla anlayabileceği, başka bir kaynağa müracaatı zorunlu kılmayacak bir dil ve üslup ile yazılmıştır. Bununla birlikte ele alınan konunun veya kavramın mahiyeti gereği bazı maddeler kimi okuyuculara zor gelebilecektir. Böyle bir durumda okuyucu daha ayrıntılı bilgi edinmek üzere maddeyle ilgili kaynakçada verilen eserlere müracaat etmelidir.

Eserin önemli bir özelliği de içerdiği bilgilerin manevi şuur ve dinî heyecan kazandıracak ve kişilik inşasına katkıda bulunacak bir üslupla, yani bir manevi boyut içerir şekilde sunulmasıdır. Maddelerin yazımında, verilen bilgilerin İslam medeniyetinin kaynaklarıyla, özellikle de âyet ve hadislerle irtibatının kurulması hususuna dikkat edilmiştir. Maddeyle doğrudan ilgili olan bir âyet veya hadis, metin içinde uygun yerde mealiyle verilmiştir. Dini yaşama boyutu dikkate alınarak, Hz. Peygamber'in uygulamalarına ve dualarına da sıkça yer verilmiştir.

Anlatılan konuları okuyucu açısından kolaylaştıran bir başka husus, madde yazımında hacmin mümkün olduğunca küçük tutulmasıdır. Bu amaçla maddelerin ortalama hacmi 1000 kelime civarında belirlenmiştir (Maddelerin büyük çoğunluğu 300-1500 arası değişen hacimlerde dir). Bununla birlikte, bazı maddeler (toplamda 240 civarında madde) konunun mahiyeti ve önemi gereği 1600-4500 kelime arası bir hacme sahiptir. Bunlar arasında dinler, mezhepler, Hz. Peygamber dönemindeki savaşlar, belli bazı kavram ve biyografi maddeleri sayılabilir. İbadetler, ilim dalları ve bazı kavramlarla ilgili yirmi civarında madde ise daha da hacimlidir (Allah, İslam, Muhammed, Eğitim, Aile, Cami, Cenaze, Hac, Zekât, Kur'an, Hadis, Fıkıh, Kelam, Tasavvuf vb.).

Okumayı kolaylaştırma ve hacmi küçük tutma kaygısıyla madde içinde kaynak gösterme uygulamasına gidilmemiş, yalnızca âyet ve hadislerin kaynağı gösterilmiştir. Her madde sonunda o madde ile ilgili ileri okuma amaçlı kısa bir liste verilmiştir. Bu listede madde yazımında yararlanılan kaynaklar yer almakta olup kaynakçanın olabildiğince kısa tutulması ve okuyucu için ileri okumaya dönük bir seçki oluşturması hedeflenmiştir.

İnanç esaslarıyla ilgili maddelerde tarih boyunca ümmetin çoğunluğunun benimsediği Ehl-i sünnet kelam mezheplerinin (Eş'ariyye ve Mâtürîdiyye) görüşleri esas alınmıştır. Çeşitli maddelerde -konunun anlaşılması için gerekli görüldükçe- diğer yaklaşımlara da yer verilmiştir. Fıkıh maddelerinde ise İslam'ın genel ilke ve hükümlerine, ümmetin ortak kabulüne uygun bir anlatım yolu benimsenmiş; farklı görüşlerin bulunduğu konularda genellikle Hanefî ve Şâfiî mezheplerinin görüşleri ile yetinilmiştir. Bu tercihin en etkili sebebi, eserin öncelikle yayımlanması düşünülen dillerin (çeşitli Türk lehçeleri, Balkan dilleri ve Rusça gibi) yaygın olduğu coğrafyalarda bu iki mezhep mensuplarının ağırlıkta olmasıdır. Az sayıdaki bazı maddelerde dört mezhebin görüşlerine yer verilmiştir.

Öte yandan Batı dillerinde veya farklı coğrafyalarda yayımı gündeme geldiğinde, ilgili fıkıh maddelerinin diğer Sünnî mezhepleri de içerecek şekilde gözden geçirilmesi planlanmıştır. Fıkıh maddeleriyle ilgili önemli bir başka husus çoğunlukla farklı görüş sahiplerinin delillerine yer verilmemesidir. Çünkü bu, genel okuyucuyla ilgili olmayıp uzmanlığı gerektiren bir husus olarak görülmüştür.

Bir kavramın veya meselenin sınıflandırılmasıyla ilgili farklı yaklaşımlara da genellikle değinilmemiş, en meşhur veya ilmî dayanağı kuvvetli yahut ansiklopedi anlatımına en uygun tasnif esas kabul edilmiştir. Madde metinleri içinde tafsilatlı biçimde anlatılmamakla birlikte okuyucunun ihtiyaç duyabileceği öngörülen ayrıntılı hususların çizimler yoluyla anlatılması suretiyle madde metni desteklenmiştir. Gerek hedef kitlenin ihtiyaçları gerekse bir ansiklopedi maddesinin sınırları göz önüne alınarak, fikhî bir meselenin yahut mezhepler arası ihtilafların anlatımında bazan genel ifadeler kullanılması yoluna gidilmiştir. Dolayısıyla bu tür yerlerde eserin bir fetva kitabı olmadığı dikkate alınmalıdır.

Özellikle âlimlerle ilgili biyografi maddelerinde söz konusu âlimin İslam'ı anlama ve yaşama biçimi ile İslam medeniyetine katkı yaptığı yönleri öne çıkarılmaya çalışılmış, akademik çalışmalarda bulunması beklenen ayrıntılara yer verilmemiş; benzer şekilde, eserlerinin yalnızca en önemlileri tanıtılmıştır.

Temel İslam Ansiklopedisi, hedef kitle ve gayesi farklı olduğu için hem içerik hem de dil ve üslup bakımından -akademik bir içerik, üslup ve gaye ile hazırlanan- *TDV İslâm Ansiklopedisi*'nden farklılaşan özellikler taşımaktadır. *TDV İslâm Ansiklopedisi*'nde bulunan maddelerden yararlanılmış olmakla birlikte, eserde yer alan maddeler gözetilen gayeye uygun olarak yeniden kaleme alınmıştır. Bu çerçevede yeni bilgi ve kaynaklarla madde içeriği zenginleştirilmiş, konuyla ilgili yeni araştırmalara bağlı olarak tasahih ve ilaveler yapılmıştır. Esere, *TDV İslâm Ansiklopedisi*'nde bulunmayan yeni maddeler de eklenmiştir

(Banka, Borsa, Ekonomi, Engellilik, Fundamentalizm, İletişim, İslamofobi, Medya, Reklam, Sağlık, Spor gibi). Ayrıca maddelerin önemli bir kısmı, konunun anlaşılır ve öğretici bir şekilde sunulmasını sağlamak üzere bilgilendirici çizimlerle (bilgiçizim: *infografik*) desteklenmiştir. Böylece verilen bilgiler hedef kitlenin seviyesini, anlayış ve ihtiyacını göz önünde bulundurarak belirlenmiş, hedef kitle için gereksiz ayrıntılardan kaçınılmıştır. Madde yazımının çoğunlukla kolektif bir çalışmanın ürünü olduğu bilhassa belirtilmelidir. Madde yazımının bu kolektif niteliği göz önünde bulundurularak, madde yazımına katkı verenlerin beraberce jenerikte gösterilmesi, buna karşılık maddelere yazar adı konulmaması tercih edilmiştir.

Burada özellikle vurgulanması gereken husus, *Temel İslam Ansiklopedisi*'nin sadece üslup özellikleri itibarıyla değil, içerik olarak da yeni ve telif bir eser olduğudur. Maddelerin yazımında güncel kaynaklara başvurulması ve yeni araştırma bulgularının dikkate alınması yanında, eserin tamamına sirayet eden bir perspektifin bulunmasına ve maddeler arasında tutarlılığın temin edilmesine âzami ölçüde dikkat ve riayet edilmiştir.

Çizimler

Temel İslam Ansiklopedisi'ni farklı kılan yönlerinden biri de maddelerin bilgiçizimlerle (*infografik*) zenginleştirilmiş olmasıdır. Bunlar, ilgili maddenin daha iyi kavranmasını sağlamak üzere tasarlanan ve bilgiçizim başlığı altında toplanabilecek kroki, harita, tasnif şeması, tablo, kronoloji şeması, listeler gibi çeşitli türlerden çizimleri içermektedir. Bu çizimler, eğiticiler tarafından derslerde eğitim malzemesi olarak da kullanılabilir. Hazırlanan çizimlerde kapsamlı maddelerin temel kavramlarının ve alt tasniflerinin açıklanması, hac vb. ibadetlerin unsurlarının ve yapılarının anlaşılır bir şekilde sunulması, ilmî gelenek ve hareketlerin (büyük tarikatlar, mezhepler) şema ile açıklanması, biyografisi yazılan kişinin ilmî çevresi, eserleri, görüşleri ve yaşadığı coğrafyanın bir arada sunulması, metin içinde temas edilmeyen veya hedef kitlenin anlamakta zorlanabileceği bazı bilgilerin tablo ile ortaya konulması, farklı mekân ve yapıların (Kâbe, mîkat mahalli, Harem bölgesi vb.) çizimle izah edilmesi, savaşlarla ilgili bilgilerin liste, kroki ve üç boyutlu çizimlerle verilmesi, mekânların ve tarihî hadiselerin (hicret gibi) harita ve krokilerle gösterilmesi gibi farklı yollar izlenmiştir.

Madde Yapısı

Temel İslam Ansiklopedisi'nde maddeler biçim bakımından şu kısımlardan oluşmaktadır:

- **Madde başlığı:** Bu kısım, madde başlığı, başlığın Arapça'sı, biyografiler için vefat tarihi, tanım cümlesi gibi birkaç unsurdan oluşmaktadır. Gündelik hayat ve ortak tecrübenin konusu olan, terimleşmemiş maddelere (Akraba, Cesaret, Cömertlik, Dostluk, Düşmanlık, Hediye, Savaş, Su, Süslenme gibi) tanım konulmamıştır. Buna genel konu başlıkları da (Çalışma, Eğitim, İletişim, Mimari, Müzik, Sağlık, Sanat, Seyahat, Spor gibi) dahildir. Bunların dışında bütün maddelerde tanım cümlesi verilmiş, ayrıca klasik eserlerde yer alan terimlere dair maddeler ile bütün biyografi maddelerinde başlığın Arapça'sı da gösterilmiştir.
- **Ana metin:** Ana metinde konunun mümkün olduğunca alt başlıklar açılarak anlatılmasına çalışılmış, özellikle madde hacminin fazla olduğu yerlerde başlıklandırmaya önem verilmiştir.
- **Atıflar:** Ana metin içinde gerekli yerlerde ilgili maddelere atıflar yapılmış; ayrıca ana metin içinde verilmediği halde maddeyle ilişkili görülen diğer maddelere de ana metnin sonunda yer verilmiştir.
- **Kaynakça:** Kaynakça kısmı, okuyucu için ileri okuma amaçlı bir seçki olarak düzenlenmiş, burada olabildiğince üç dilden (Türkçe, Arapça, İngilizce) kaynak verilmesine çalışılmıştır. Kaynaklar yazar adına göre alfabetik olarak sıralanmış; ayrıca *TDV İslam Ansiklopedisi*'nin (varsa) ilgili maddesi en altta ayrı bir satır halinde gösterilmiştir. Benzer şekilde *Hadislerle İslâm* ve *el-Mevsûatü'l-fıkhiyye*'nin kullanılması halinde bunlar da en altta gösterilmiştir. Kaynakçada zorunlu olmadıkça söz-

lülklerle, bibliyografik kaynaklara ve basılmamış tezlerle yer verilmemiştir. Eser boyunca çokça başvurulan kaynaklar kaynakçada kısaltılmış şekilleriyle kullanılmış olup, bunların tam künyeleri her cildin başında “Kaynakça Kısaltmaları” başlığı altında liste halinde verilmiştir.

- **Bilgiçizim:** 250 civarında maddede konuyu daha iyi açıklamak üzere bir veya birden fazla çizim kullanılmıştır. Çağdaş âlimlerle ilgili biyografi maddeleri dışında fotoğraf kullanımı tercih edilmiştir. Bunda, internet imkânlarıyla bol miktarda fotoğrafa erişimin artık mümkün olması kadar, *Temel İslam Ansiklopedisi*'nin içeriğinin de rolü vardır. Genel okuyucuyu esas alan üslubunun yanı sıra, içeriği ve biçimi özenle hazırlanan öğretici bilgiçizimlerin varlığı bu esere kendine has rengini vermektedir.
- **Kimlik kartı:** Peygamberlerle hakkında ayrıntılı bilgi bulunmayan tarihî şahsiyetler hariç biyografi maddelerinin tamamında kişi ile ilgili özet bilgi veren kimlik kartları kullanılmıştır.

Başvurulan Kaynaklar

Temel İslam Ansiklopedisi'nin hazırlanmasında her bir madde ile ilgili klasik ve çağdaş kaynaklara müracaat edilmiştir. Her maddenin kaynakça kısmında başvurulan eserlerin önemli görülenleri verilmiş, ayrıca okuyucu çeşitliliği dikkate alınarak mümkün olduğunca her madde ile ilgili farklı dillerdeki kaynakların gösterilmesine çalışılmıştır.

Eserin hazırlanmasında sıkça kullanılan bazı kaynaklara da değinmek gerekir. Âyet meallerinde genellikle Diyanet İşleri Başkanlığı'nca yayımlanan *Kur'an Yolu: Türkçe Meâl ve Tefsir* (beş cilt, Hayreddin Karaman v.dğr.) adlı tefsir ile *Âyet ve Hadislerle Açıklamalı Kur'ân-ı Kerim Meali* (iki cilt, M. Yaşar Kandemir - Halit Zavalı - Ümit Şimşek, İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları) kullanılmış, gerekli görüldüğünde diğer meallerden de istifade edilmiştir. Hadislerin genellikle *Kütüb-i Sitt'e*'de yer alan sahih rivayetlerden seçilmesine dikkat edilmiş, ancak zaman zaman bunların dışındaki sahih hadis kaynaklarına da müracaat edilmiştir. Hadislerin tercümesinde belirli bir kaynak esas alınmamış olmakla birlikte, Diyanet İşleri Başkanlığı'nca yayımlanan *Hadislerle İslâm: Hadislerin Hadislerle Yorumu* (ed. M. Emin Özağar v.dğr.) adlı eser gerek hadislerin tercümesi gerekse üslup özellikleri itibarıyla başvurulan eserlerden biri olmuştur. Genel olarak maddelerin yazımında *TDV İslâm Ansiklopedisi* temel başvuru eseri olmuş ve pek çok maddede bu eserin sunduğu bilgilerden yararlanılmıştır.

İlim dallarına göre birtakım eserlere de standart olarak başvurulmuştur. Bu çerçevede siyer maddelerinde İbn Hişâm'ın *es-Sîre*'si, sahabe biyografilerinde İbn Sa'd'ın *et-Tabakât*'i, İbn Abdülberr'in *el-İstîâb*'i, Zehebî'nin ilgili eserleri ve İbn Hacer'in *el-İsâbe*'si kullanılmıştır. Ayrıca Hz. Peygamber dönemindeki hadiselerin tarihlerinin tespiti ve miladi karşılıkları hususunda Mehmet Apaydın'ın *Siyer Kronolojisi* adlı eseri dikkate alınmıştır. Fıkıh maddelerinin yazımında Hanefî ve Şâfiî mezheplerinin klasik fıkıh eserleri, *İslâm'da İnanç, İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi* (ed. İbrahim Kâfi Dönmez), çeşitli ilmihaller ve *el-Mevsûatü'l-fıkhiyye* (Küveyt) başvurulan kaynaklar arasında yer almıştır.

İmla

Maddelerin yazımında ve kaynakça gösteriminde hedef kitle gözetilerek -madde başlıkları dışında- *TDV İslâm Ansiklopedisi*'nin akademik hassasiyetler içeren imla tercihleri değil, İSAM Yayınları'nın genel okuyucuya yönelik imla esasları benimsenmiştir.

Eserin Teknik Özellikleri

Eser, hazırlanan malzemenin hacmine ve tasarıma bağlı olarak sekiz cilt halinde tasarlanmıştır. Toplam 4.408 sayfadır. Kitabın ebadı 24 x 28 santimetredir. Tasarımda metin fontu olarak Chaparral Pro Semi-bold, 10.25 punto; başlıklarda Montserrat Black, 20 punto; başlık açıklamalarında Montserrat Bold, 8 punto; kaynakça metninde Montserrat Medium, 7 punto; Arapça başlıklarda Calibri Bold, 21 punto; Arapça

metinlerde Calibri Bold, 11 punto; Arapça sûre fontu olarak da SuleymanFeyzullahoglu Bold, 15 punto kullanılmıştır.

Hazırlayanlar

Eserin hazırlık aşamasında beş ayrı ekip görev üstlenmiştir:

1. İlk olarak maddelerin tespiti, hedef kitleye uygun içerik ve üslupla ilgili kuralların belirlenmesi, örnek maddelerin hazırlanması gibi ön çalışmalar, İSAM araştırmacılarından oluşan İnceleme/Yayın Kurulu tarafından yürütülmüştür. Bu çerçevede İSAM'ın bir önceki başkanı Prof.Dr. M. Akif Aydın'ın öncülüğünde Mustafa Sinanoğlu, İlyas Üzüm, Ahmet Özel, Eyyüp Said Kaya ve Cengiz Tomar'dan oluşan bir heyetle ilk adımlar atıldı. Daha sonra çeşitli aşamalardan geçen proje, Eyyüp Said Kaya, Ali Hakan Çavuşoğlu, M. Suat Mertoğlu ve Halit Özkan'dan oluşan heyet tarafından muhteva ve üslup açısından gözden geçirilerek yeniden şekillendirildi. Projenin koordinatörlüğünü Ocak 2012-Mart 2016 arasında Ali Hakan Çavuşoğlu ve Mart 2016-Aralık 2019 arasında Tuncay Başoğlu yürüttü.
2. Ardından, maddelerin hazırlanmasında farklı aşamalarda çok sayıda ilim adamı katkıda bulunmuştur. Bu ilim adamları ağırlıklı olarak İlahiyat fakültelerinden olmakla birlikte, gerek insan ve toplum bilimleri gerekse iktisadî ve idarî bilimler kapsamında yer alan farklı ilim dallarından da önemli sayıda ilim adamının katkısı sağlanmıştır. İsimleri yukarıda belirtilen ilim dallarının her biri için bir ilim dalı editörü belirlenmiş ve maddelerin ilmi açıdan hazırlanıp sonuçlandırılmasını bu editörler takip etmiştir.
3. Eserde önemli bir yer tutan bilgiçizimlerin ve kimlik kartlarının hazırlanmasını bir başka ekip üstlenmiştir. Çizimler tek elden çıkmakla birlikte, bu çizimlerin içeriklerini hazırlamak üzere çok sayıda ilim adamı seferber olmuştur.
4. Bir başka ekip ise maddelerin gerek içerik bakımından gerekse biçim açısından tutarlılığını sağlamak üzere çalışmıştır. Bu çerçevede maddeler iç kontrol, âyet-hadis kontrolü, kaynakça kontrolü, imla ve tashih gibi aşamalardan geçmiştir. Ayrıca genel okuyucuya yönelik bir üslup uyumu temin etmek üzere eser bir bütün olarak üslup okuması ile son kontrol okumasına tâbi tutulmuştur.
5. Son olarak eserin bir bütün halinde tasarımı için ayrı bir ekip çalışmıştır.

Bütün bu aşamalarda emeği geçenlerin isimleri eserin jenerik sayfasında ve "Ansiklopedi İlim Heyeti" başlığı altında yer almaktadır.

*Temel İslam Ansiklopedisi'*nin dinî bilgilenme alanında önemli bir ihtiyaca karşılık geldiğini düşünüyor; uzun soluklu ciddi ve titiz bir çalışmanın ürünü olan bu eserin genel okuyucuya yönelik sahih dinî bilginin nasıl bir içerik, usul ve üslupla sunulacağı konusunda bir emsal teşkil edeceği ümidini taşıyoruz.

ANSİKLOPEDİ İLİM HEYETİ

MADDE HAZIRLIK AŞAMASINDA KATKI VERENLER

ABDULLAH KAHRAMAN
ABDULLAH ÖZKAN
ABDULLAH TAHA ORHAN
ABDURRAHMAN ACER
ABDURRAHMAN ATÇIL
ABDURRAHMAN MIHÇIOĞLU
ABDÜLMECİD YASİR EKŞİCİ
ABDÜRRAHİM BİLİK
ADALET ÇAKIR
ADEM YIGIN
ADNAN MEMDUHOĞLU
AHMET GÜÇ
AHMET İSHAK DEMİR
AHMET KANLIDERE
AHMET ÖZEL
AHMET TOPAL
ALİ HAKAN ÇAVUŞOĞLU
ALİ İHSAN KILIÇ
ALİ NAMLI
ASIM CÜNEYT KÖKSAL
AYDIN TOPALOĞLU
AYŞEGÜL METE
AYŞEGÜL ŞİMŞEK
BAYRAM PEHLİVAN
BİLAL BAŞ
CENGİZ TOMAR
DAVUT AĞBAL
DERYA BAŞ
DUR SUN ALİ AYKİT
EKREM DEMİRLİ
ELİF BAGA
EMİNE ÖÇÜK
ERCAN ALKAN
ERCAN ŞEN
EŞREF ALTAŞ
EYYÜP SAİD KAYA
FAHREDDİN YILDIZ
FAHRETTİN ATAR
FARUK SALMAN
FATİH ÖZKAFA
FATİH TOKTAŞ
FATMA KIZIL
FEYZA DOĞRUYOL
FİKRET YAMAN
GÜRZAT KAMİ
HACER YETKİN KONTBAY
HACI BAYRAM BAŞER
HALİL AYDINALP

HALİL EFE
HALİL İBRAHİM BULUT
HALİL İBRAHİM HANÇABAY
HALİT ÇALIŞ
HALİT ÖZKAN
HAMDİ ÇİLİNGİR
HARUN ABACI
HARUN KUŞLU
HARUN ÖĞMÜŞ
HARUN YILMAZ
HAŞİM ŞAHİN
HAYRETTİN NEBİ GÜDEKLİ
HEDİYETULLAH AYDENİZ
HÜLYA ALTUNYA
HÜLYA TERZİOĞLU
HÜR MAHMUT YÜCER
HÜSEYİN ESEN
İLYAS ÜZÜM
İSHAK ARSLAN
İSMAİL BİLGİLİ
İSMAİL CEBECİ
İSMAİL DEMİREZEN
İSMAİL TAŞPINAR
KAAN ÜÇSU
KADİR GÖMBEYAZ
KAŞIF HAMDİ OKUR
KEVSER BEKTAŞ
KÜBRA ZÜMRÜT ORHAN
LÜTFİ SUNAR
MEHMET ALICI
MEHMET ALİ BÜYÜKKARA
MEHMET ALİ YARGI
MEHMET ARIKAN
MEHMET BOYNUKALIN
MEHMET CÜNEYT KAYA
MEHMET İLHAN
MEHMET KÂMİL YAŞAROĞLU
MEHMET ÖZŞENEL
MEHMET SAİT ÖZERVERLİ
MEHMET SUAT MERTOĞLU
MERDAN GÜNEŞ
MERVE BEKÇİ
MERVE ÖZDEMİR
METİN BOZAN
METİN KARABAŞOĞLU
MUAMMER CENGİZ
MUHAMMED ENES TOPGÜL
MUHAMMED NEDİM TAN

MUHAMMED USAME ONUŞ
MUHAMMET TARAKÇI
MURAT SARITAŞ
MURAT SERDAR
MURAT ŞİMŞEK
MURTEZA BEDİR
MUSTAFA MACİT KARAGÖZOĞLU
MUSTAFA SİNANOĞLU
MUSTAFA YAVUZ
MUSTAKİM ARICI
NAİL OKUYUCU
NECDET TOSUN
NECMETTİN KIZILKAYA
OĞUZKAÇAN DEMİR
ORHAN ŞENER KOLOĞLU
OSMAN AYDINLI
OSMAN DEMİR
OSMAN GÜMAN
ÖMER SAMİ UZUNER
ÖZCAN HİDİR
ÖZGÜR KAVAK
PEHLÜL DÜZENLİ
REŞAT ÖNGÖREN
SALİME LEYLA GÜRKAN
SEMİH CEYHAN
SERKAN KARABACAK
SEVİNÇ BİLDİK
SİNAN ÖGE
SONER DUMAN
SÜLEYMAN GÖKBULUT
SÜLEYMAN GÜDER
SÜMEYYE MİNE İLTEKİN
SÜMEYYE ONUK
ŞENOL KORKUT
ŞUAYİP ÖZDEMİR
TAHA YASİN ARSLAN
TUBA ERKOÇ
TUNCAY BAŞOĞLU
UÇUR BEKİR DİLEK
ULVİ MURAT KILAVUZ
VEYSEL AKKAYA
YAKUP KARA
YASİN MERAL
ZEHRA BETÜL USTAOĞLU
ZEYNEP HAFSA ORHAN
ZÜBEYİR NİŞANCI

İLMÎ REDAKSİYON AŞAMASINDA KATKI VERENLER

ABDULLAH TAHA ORHAN
ADEM YIGIN
AHMET AYHAN ÇİTİL
AHMET ÖZEL
ALİ HAKAN ÇAVUŞOĞLU
ASIM CÜNEYD KÖKSAL
AYDIN TOPALOĞLU
AYŞE BAŞAK İLHAN HARMANCI
AYŞE POLAT
BAYRAM PEHLİVAN
BEŞİR AYVAZOĞLU
BİLAL BAŞ
CASİM AVCI
EŞREF ALTAŞ
EYYÜP SAİD KAYA
HACI BAYRAM BAŞER
HALİL İBRAHİM HANÇABAY
HALİS KURALAY
HALİT ÖZKAN
HARUN YILMAZ
HASAN HACAK

HASAN UMUT
HAŞİM ŞAHİN
HATİCE BOYNUKALIN ŞENKARDEŞLER
HİKMET YAMAN
HÜLYA TERZİOĞLU
İBRAHİM KAFİ DÖNMEZ
İLYAS ÇELEBİ
İLYAS ÜZÜM
İSMAİL CEBECİ
KASIM KIRBIYIK
KÜBRA ZÜMRÜT ORHAN
MEHMET CÜNEYT KAYA
MEHMET KAMİL YAŞAROĞLU
MEHMET SAİT ÖZERVERLİ
MEHMET SUAT MERTOĞLU
MEHMET ALİ BÜYÜKKARA
MEHMET APAYDIN
MEHMET BOYNUKALIN
MEHMET BULĞEN
MEHMET FATİH KAYA
METİN KARABAŞOĞLU

MUHAMMED ENES TOPGÜL
MUHAMMED MASUM ŞENBURÇ
MUSTAFA ÇAĞRICI
MUSTAFA SİNANOĞLU
MUSTAKİM ARICI
NAİL OKUYUCU
NECDET TOSUN
NECDET YILMAZ
NURULLAH ARDIÇ
ORHAN ŞENER KOLOĞLU
OSMAN DEMİR
ÖMER MAHİR ALPER
ÖMER TÜRKER
REŞAT ÖNGÖREN
SALİME LEYLA GÜRKAN
TOLGA SAVAŞ ALTINEL
TUBA ERKOÇ
TUNCAY BAŞOĞLU
TURGAY GÜNDÜZ
ULVİ MURAT KILAVUZ
VAHDETTİN GÖRMEZ

GÖRSEL İÇERİK HAZIRLAMA

İNFOGRAFIK İÇERİK
ADEM YIGIN (EDİTÖR)
ABDULLAH TAHA ORHAN
ABDULLAH ÖZKAN
GÜRZAT KAMİ
HALİL İBRAHİM HANÇABAY
MUHAMMED MASUM ŞENBURÇ

MUHAMMED ÜSAME ONUŞ
MUSTAFA TAHA GÜLER
NAİL OKUYUCU
OĞUZ KAN DEMİR

KİMLİK KARTLARI
HALİL İBRAHİM HANÇABAY (EDİTÖR)
ADEM YIGIN
ABDULLAH TAHA ORHAN
BAYRAM PEHLİVAN
FAHREDDİN YILDIZ
MUHAMMED MASUM ŞENBURÇ

MADDE LİSTELERİ

ALFABETİK MADDE LİSTESİ

1. CİLT • A

ABBAS
ABD bk. KULLUK
ABDAL bk. VELİ
ABDALÂN-ı RUM bk. BEKTAŞİLİK; VELİ
ABDEST
ABDUH bk. MUHAMMED ABDUH
ABDULLAH
ABDULLAH b. ABBAS
ABDULLAH b. AMR
ABDULLAH b. MES'ÜD
ABDULLAH b. MÜBÂREK
ABDULLAH b. ÖMER
ABDULLAH b. REVÂHA
ABDULLAH b. SEBE
ABDULLAH b. SELÂM
ABDULLAH b. ÜBEY b. SELÛL
ABDULLAH b. ÜMMÛ MEKTÛM bk. İBN
ÜMMÛ MEKTÛM
ABDULLAH b. ZÜBEYR
ABDURRAHMAN b. AVF
ABDURRAHMAN-ı CÂMÎ bk. MOLLA CÂMÎ
ABDÛLKADİR-ı GEYLÂNÎ
ABDÛLMUTTALİB
ABDÛRREZZÂK el-KÂŞÂNÎ bk. KÂŞÂNÎ
ABES bk. MALAYÂNÎ
ÂBİT
ACBÛ'z-ZENEK
ÂD KAVMÎ bk. HÛD
AD KOYMA
ÂDÂB-ı MUÂŞERET bk. EDEP
ADAK
ADALET
ADAM KAYIRMA bk. LİYAKAT
ÂDAP bk. EDEP
ÂDEM (a.s.)
ÂDET bk. ÖRF ve ÂDET
ÂDET GÖRME bk. HAYIZ
ÂDETULLAH bk. SÛNNETULLAH
ÂDİL bk. ADALET
ADL bk. ADALET
ADL (esmâ-yi hüsnâ)
ADN bk. CENNET
AF
ÂFÂKÎ
ÂFET
AFİF bk. İFFET
AFSUN bk. SİHİR
AFÛV
AFYON bk. UYUŞTURUCU

AGNOSTİSİZM
AĞAÇ bk. ÇEVRE
AĞIRBAŞLILIK bk. VAKAR
AÇIT bk. YAS
AÇLAMA
AHAD
AHBÂRİYYE
AHD-ı ATİK bk. KİTÂB-ı MUKADDES;
TEVRAT; YAHUDİLİK
AHD-ı CEDİT bk. HİRİSTİYANLIK; İNCİL;
KİTÂB-ı MUKADDES
AHDE VEFA bk. AHİT
AHİ EVRAN
AHİLİK
ÂHİR bk. EVVEL
ÂHİR ZAMAN
ÂHİRET
AHİT
AHİYÂN-ı RUM bk. AHİLİK; BEKTAŞİLİK
AHKÂM bk. HÛKÛM
AHLAK
AHMED el-BEDEVÎ bk. BEDEVİYYE
AHMED b. HANBEL
AHMED er-RİFÂÎ
AHMED YESEVÎ
AHMEDİYYE bk. KÂDİYÂNİLİK
AHSEN-ı TAKVİM
AHUND
AHZÂB bk. EVRÂD
AHZÂB GAZVESİ bk. HENDEK GAZVESİ
AİLE
ÂİŞE (bint Ebû Bekir)
AKABE BİATLARI
AKAİT
ÂKİBET
AKIL
ÂKIL bk. EHLİYET
AKIL HASTALIĞI
AKİDE bk. AKAİT
AKİKA
AKİT
AKLİSELİM bk. AKIL
AKRABA
AKRABA ZİYARETİ bk. SILA-yı RAHİM
AKSIRMA
AKŞEMSEDDİN
ÂL-ı ABÂ bk. EHLİBEYT
ÂL-ı MUHAMMED bk. EHLİBEYT
ALAY ETMEK
ALÇAK GÖNÜLLÜLÜK bk. TEVAZU

ALDATMA
ÂLEM
ÂLEM-ı ERVÂH bk. RUH
ALEVİLİK
ALEYHİSSELAM bk. SALATÜSELAM
ALİŞVERİŞ
ALÎ (esmâ-yi hüsnâ)
ALÎ (b. Ebû Tâlib)
ALÎ el-EKBER
ALÎ EVLADI bk. ALİ
ALÎ el-HÂDÎ
ALÎ el-KÂRÎ
ALÎ KUŞÇU
ALÎ en-NAKÎ bk. ALİ el-HÂDÎ
ALÎ er-RİZÂ
ALÎ ŞİR NEVÂÎ
ALÎ ZEYNELÂBİDİN
ÂLİBEYT bk. EHLİBEYT
ALİM (esmâ-yi hüsnâ)
ÂLİM
ALKOL bk. İÇKİ
ALLAH (c.c.)
ALLAH HAKKI
ALLAH KORKUSU bk. HAVF ve RECÂ;
TAKVÂ
ALLAH SEVGİSİ bk. AŞK ve SEVGİ
ALLAHÜEKBER bk. TEKBİR
ALLAHÜMME
ALLAHÜMME SALLİ bk. SALATÜSELAM
ALLÂM bk. ALİM
ALTIN ve GÜMÜŞ
ALTIN OLUK bk. KÂBE
ÂLÛSÎ
AMEL
AMEL DEFTERİ
AMEL-ı KESİR bk. NAMAZ
AMEL-ı SÂLİH bk. AMEL; SALİH
ÂMENTÛ
ÂMİDÎ, Seyfeddin
ÂMİN
ÂMİNE
AMMÂR b. YÂSİR
AMME SÛRESİ bk. NEBE SÛRESİ
AMR b. ÂS
ANA BABA
ANKARAVÎ
ANLAŞMA bk. SULH
ANNE bk. ANA BABA
ANT bk. YEMİN
AR bk. HAYÂ

<p>A'RÂF ARAFAT ARASAT bk. BA'S ve HAŞİR AREFE ÂRİF ARİFE bk. AREFE ARŞ ARZA bk. KUR'AN; MUKABELE ASABİYET ASHÂB-ı KEHF ASHÂB-ı SUFFE ASHÂBÜ'I-MEŞ'EME bk. ASHÂBÜ'ş-ŞİMÂL ASHÂBÜ'I-MEYMENE bk. ASHÂBÜ'I-YEMİN ASHÂBÜ'ş-ŞİMÂL ASHÂBÜ'I-UHDÜD ASHÂBÜ'I-YEMİN ASHAP bk. SAHÂBE ÂSİTÂNE bk. TEKKE ÂSİYE ASLÎ GÜNAH bk. HİRİSTİYANLIK ASR-ı SAÂDET ASR SÜRESİ ASTROLOJİ AŞERE bk. KIRAAT AŞERE-yi MÜBEŞŞERE AŞİR bk. AŞR-ı ŞERİF AŞIRILIK bk. DİNDE AŞIRILIK; GÂLİYYE; İTİDAL AŞK ve SEVGİ AŞR-ı ŞERİF AŞURE ATÂ b. EBÜ REBÂH ATEBÂT ATEH bk. BUNAMA ATEİZM ATEŞPERESTLİK bk. MECÛSİLİK AV AVRET AY TUTULMASI bk. KÛSÛF NAMAZI AYBAŞI HALİ bk. HAYIZ ÂYET ÂYETULLAH ÂYETÜ'I-KÛRSİ AYIP ÂYİN AYNE'I-YAKİN bk. YAKİN AYNİ AYŞE bk. ÂİŞE AZAP ÂZER bk. İBRÂHİM AZİL bk. DOÇUM KONTROLÜ</p>	<p>AZİM AZİM (esmâ-yi hüsnâ) AZİMET bk. RUHSAT AZİZ AZİZ MAHMUD HÜDÂYİ AZRÂİL</p> <p>B</p> <p>BÂB BABA bk. ANA BABA BABA bk. DEDE BÂBİLİK bk. BAHÂİLİK BÂCÎ BÂCİYÂN-ı RUM bk. AHÎ EVRAN; BEKTAŞİLİK BAÇIŞ BAÇY bk. SAVAŞ; ÜLKE BAHÂEDDİN NAKŞİBEND BAHÂİLİK BAHİRÂ BAHİS bk. KUMAR BAHT BÂİS BAKICI bk. FAL; KÂHİN BÂKILLÂNİ BÂKİ BAKİ MEZARLIĞI bk. CENNETÜLBAKİ BÂLİÇ bk. BÜLUÇ BANKA BARIŞ bk. SULH BARIŞMA bk. KÛSME BÂRİ' BARNABA İNCİLİ BA'S ve HAŞİR BASAR bk. ALLAH; BASİR BÂSİT BASİR BASİRET BAST bk. KABZ ve BAST BAŞ SAĞLIĞI bk. TÂZİYE BAŞA KAKMAK bk. MİNNET BAŞLIK bk. MEHİR BAŞÖRTÜSÜ bk. TESETTÜR BÂTİL bk. FESAT ve BUTLÂN BÂTİL BÂTİN bk. ZÂHİR BÂTİN İLMİ BÂTİNİYYE BÂYEZİD-i BİSTÂMİ BAYGINLIK BAYRAM BAYRAMİYYE bk. HACI BAYRÂM-ı VELİ BEDBİNLİK bk. İYİMSERLİK</p>	<p>BEDDUA BEDEL BEDENE bk. HEDY; İHRAM BEDEVİYYE BEDÎ' BEDİR GAZVESİ BEKA bk. FENA ve BEKA BEKA bk. BÂKİ; KIDEM BEKTAŞİLİK BELA BELKIS bk. SÜLEYMAN BENCİLLİK BENİ İSRÂİL bk. İSRÂİLOÇULLARI BERÂ b. MÂLİK BERÂ b. MA'RÛR BERAT GECESİ BEREKET BERR BERZAH bk. KABİR HAYATI BE'S bk. İMAN BESMELE BEŞÂİRÜ'n-NÛBÛVVE bk. MUHAMMED BETÛL bk. FÂTİMA; MERYEM BEY'AT bk. BİAT BEY'ATÛRRİDVÂN BEYTULLAH bk. KÂBE BEYTÛLMAKDİS bk. KUDÛS BEYTÛLMA'MÛR bk. KÂBE BEYZÂVİ BEZDEVİ bk. PEZDEVİ BEZM-i ELEST bk. MİSAK BIYIK bk. SAKAL ve BIYIK BİAT BİDAT BİGİYEY, Mûsâ Cârullah BİLÂL-i HABEŞİ BİLGİ bk. İLİM; MARİFET BİLİM bk. İLİM BİLMEN, Ömer Nasuhi BİRGİVİ BİRİMAÛNE BİRR BİRÛNİ Bİ'SET bk. PEYGAMBER BİSMİLLAH bk. BESMELE BORÇ BORSA BOŞANMA BOY ABDESTİ bk. GUSÛL BOZGUNCULUK bk. FESAT BÖBÛRLENME bk. KİBİR; ÖVÜNME BUDİZM BUÇ bk. KİN</p>
--	--	--

BUHÂRÎ
BULUNMUŞ ÇOCUK bk. LAKÎT
BULUNMUŞ EŞYA bk. LUKATA
BUNAMA
BURAK bk. MÎRAÇ
BURÇ bk. ASTROLOJÎ
BURHAN bk. DELİL
BÛSİRÎ
BUTLÂN bk. FESAT ve BUTLÂN
BUYRUK bk. ALEVİLİK
BÜHTAN bk. İFTİRA
BÛLUĞ
BÛRDE bk. KÂ'B b. ZÛHEYR; MUKADDES
EMANETLER
BÛYÛ bk. SİHİR
BÛYÛK GÛNAH bk. GÛNAH
BÛYÛKLENME bk. KİBİR

C

CÂBİR b. ABDULLAH
CA'FER b. EBÛ TÂLİB
CA'FER es-SÂDIK
CA'FERİYYE bk. İSNÂAŞERİYYE
CÂHİLİYE
CÂİZ
CÂLÛT bk. DÂVÛD (a.s.)
CAMİ

2. CİLT - C

CÂMÎ'
CÂMÎ bk. MOLLA CÂMÎ
CÂRİYE bk. KÖLE
CEBBÂR
CEBELİNUR bk. HİRA
CEBELİRÂHME
CEBELİSEVR bk. SEVR MAĞARASI
CEBRÂİL
CEBRİYYE
CEHALET
CEHENNEM
CEHMİYYE
CELÂL bk. CEMÂL
CELÂLEDDİN-i RÛMÎ bk. MEVLÂNÂ
CELÂLEDDİN-i RÛMÎ
CELİL
CELLE CELÂLUH
CELSE
CELVET bk. HALVET
CELVETİYYE bk. AZİZ MAHMUD HÛDÂYÎ
CEM
CEM' ve FARK
CEMAAT bk. DİNÎ CEMAAT; EHL-i
SÛNNET; NAMAZ; TEFRİKA

CEMÂL
CEMÂLEDDİN-i EFGÂNÎ bk. EFGÂNÎ,
Cemâleddin
CEMEL VAKASI bk. ALİ
CEMERÂT bk. CEMRE
CEMETMEK bk. ARAFAT; MÛZDELİFE;
NAMAZ; SEFER
CEMEVİ bk. CEM
CEMİL bk. CEMÂL
CEMRE
CENÂBET bk. CÛNÛPLÛK
CENAZE
CENİN
CENNET
CENNETÛLBAKÎ
CENNETÛLMUALLÂ
CERH ve TA'DİL bk. HADİS
CERRÂHİYYE
CESARET
CEVAZ bk. CÂİZ
CEVŞEN
CEZA
CEZBE
CEZERÎ
CİBRİL bk. CEBRÂİL
CİHAT
CİLBÂB bk. TESETTÛR
CİLVE bk. TECELLİ
CİMÂ bk. CİNSEL İLİŞKİ
CİMRİLİK
CİN
CİNAYET bk. İHRAM; KATİL; SUÇ
CİNNET bk. AKIL HASTALIĞI
CİNSEL İLİŞKİ
CİNSİ MÛNASEBET bk. CİNSEL İLİŞKİ
CİNSİYET
CİRÂNE bk. HUNEYN GAZVESİ; MİKAT
CIZYE bk. GAYRİMÛSLİM; VERGİ
CÖMERTLİK
CUHFE bk. MİKAT
CUMA
CÛNEYD-i BAĞDÂDÎ
CÛNÛN bk. AKIL HASTALIĞI
CÛNÛPLÛK
CÛRCÂNÎ, Seyyid Şerif
CÛVEYNÎ
CÛVEYRİYE bint HÂRİS
CÛZ bk. MUSHAF
ÇALIŞMA
ÇÂRDEH MA'SÛM-i PÂK bk. ON İKİ İMAM
ÇEVRE
ÇEYİZ bk. MEHİR; NİKÂH
ÇİLE bk. HALVET
ÇİŞTİYYE

ÇOCUK
ÇOCUK DÜŞÛRME
ÇOCUK HAKLARI bk. ÇOCUK; İNSAN
HAKLARI
ÇOK EVLİLİK bk. NİKÂH

D

DÂBBETÛ'I-ARZ
DÂÎ
DALALET
DAMÂN bk. ZARAR
DÂMOLLA, Abdülkâdir
DANIŞMA bk. İSTİŞARE
DÂR bk. NÂFÎ'
DARGINLIK bk. KÛSME
DÂRİMÎ
DÂRÛLERKAM
DÂRÛLHARP bk. ÛLKE
DÂRÛLİSLAM bk. ÛLKE
DÂRÛNNEDVE
DAVET
DÂVÛD (a.s.)
DÂVÛD-i KAYSERÎ
DÂVÛD ez-ZÂHİRÎ
DAYANIŞMA
DEBÛSÎ
DECCAL
DEDE
DEDİKODU bk. GIYBET; NEMİME
DEFİN bk. CENAZE
DEHLEVÎ bk. ŞAH VELİYYULLAH
DEHRİYYE bk. ATEİZM; MATERYALİZM
DEİZM
DELÂİLÛ'I-HAYRÂT bk. EVRÂD
DELÂİLÛ'n-NÛBÛVVE bk. MUHAMMED
DELİ bk. AKIL HASTALIĞI
DELİL
DEM bk. HEDY; İHRAM
DEPREM bk. FELAKET
DERGÂH bk. TEKKE
DERVİŞ
DESÛKIYYE
DESÛKÎ
DEVİR bk. İSKAT
DEVLET
DEVİRAN bk. ZİKİR
DEYN bk. BORÇ
DİĞERKÂMLIK
DİHLEVÎ bk. ŞAH VELİYYULLAH
DİHYE b. HALİFE
DİLENCİLİK
DİN

DİN ve VİCDAN ÖZGÜRLÜĞÜ bk. DİN;
HÜRRİYET; İMAN
DİNDARLIK bk. KULLUK; TAKVÂ; ZÜHT
DİNDE AŞIRILIK
DİNDE ZORLAMA bk. DİN; HÜRRİYET;
İKRAH; İMAN
DİNÎ CEMAAT
DİNSİZLİK bk. ATEİZM; İLHAT
DİRİLİŞ bk. BA'S ve HAŞİR
DİVANE bk. MECZUP
DİYET bk. CEZA; KATİL
DOĞA bk. ÂLEM
DOĞAL ÂFET bk. FELAKET
DOĞRULUK
DOĞUM KONTROLÜ
DOMUZ bk. HAYVAN; NECÂSET
DOSTLUK
DÖRT HALİFE bk. HULEFÂ-yi RÂŞİDİN
DÖVME bk. SÜSLENME
DUA
DUHÂ NAMAZI bk. KUŞLUK NAMAZI
DUHÂN
DÜÇÜN
DÜNYA
DÜRÜSTLÜK bk. DOĞRULUK
DÜRZİLİK
DÜŞMANLIK
DÜŞÜNME bk. TEFEKKÜR

E

EBÂBİL bk. FİL SÜRESİ
EBED bk. EZEL ve EBED
EBEVEYN bk. ANA BABA
EBHERÎ
EBRAR bk. BERR; BİRR
EBREHE bk. FİL SÜRESİ
EBÜ BEKİR (es-Siddîk)
EBÜ CEHİL
EBÜ DÂVÛD
EBÜ DÜCÂNE
EBÜ EYYÛB el-ENSÂRÎ
EBÜ HANİFE
EBÜ HÜREYRE
EBÜ LEHEB
EBÜ MAHZÛRE
EBÜ MÛSÂ el-EŞ'ARÎ
EBÜ SAİD-i EBÛ'I-HAYR
EBÜ SAİD el-HUDRÎ
EBÜ SÛFYÂN
EBÜ TALHA el-ENSÂRÎ
EBÜ TÂLİB
EBÜ UBEYDE b. CERRÂH
EBÜ YA'LÂ el-FERRÂ

EBÛ YÛSUF
EBÛ ZER el-GİFÂRÎ
EBUSSUÛD EFENDİ
EBÛ'd-DERDÂ
EBÛ'I-HASAN eş-ŞÂZELÎ bk. ŞÂZELİYYE
EBÛ'I-KASIM bk. MUHAMMED
EBÛ'I-LEYS es-SEMERKANDÎ
bk. SEMERKANDÎ, Ebû'I-Leys
ECEL
ECİR bk. SEVAP
EDA
EDEBÂLİ
EDEP
EDİLLE-i ŞER'İYYE bk. DELİL
EF'ÂL-i MÜKELLEFİN
EFGÂNÎ, Cemâleddin
EFSUN bk. SİHİR
EGOİZM bk. BENCİLLİK
EĞİTİM
EĞLENCE
EHAD bk. AHAD
EHL-i ABÂ bk. EHLİBEYT
EHL-i BİDAT
EHL-i HADİS
EHL-i HAK bk. EHL-i SÜNNET
EHL-i HAK
EHL-i HÂL bk. HAL
EHL-i KIBLE
EHL-i KİSÂ bk. EHLİBEYT
EHL-i KİTAP
EHL-i RE'Y
EHL-i SALÂT bk. EHL-i KIBLE
EHL-i SUFFE bk. ASHÂB-ı SUFFE
EHL-i SÜNNET
EHL-i TEVHİD
EHL-i ZİMMET bk. GAYRİMÜSLİM
EHLİBEYT
EHLİYET
EHLÛ'I-HAL ve'I-AKD bk. HİLAFET
EKONOMİ
EL ALMAK bk. BİAT
EL SIKIŞMA bk. TOKALAŞMA
ELEST BEZMÎ bk. MİSAK
ELFÂZ-ı KÛFÜR
ELHAMDÛLİLLAH bk. HAMDELE
ELLE TATMİN bk. İSTİMNÂ
ELLİ DÖRT FARZ
ELMALILI MUHAMMED HAMDİ
ELYESA (a.s.)
EMÂNÂT-ı MUKADDESE bk. MUKADDES
EMANETLER
EMANET
EMEK

EMEL
EMİR bi'I-MA'RÛF NEHİY ani'I-MÛNKER
EMİR SULTAN
EMZİRME bk. SÛTHISIMLIÇI
ENÂNİYET bk. BENCİLLİK
ENES b. MÂLİK
ENGELLİLİK
ENSAR
ERBAİN bk. HALVET
ERBAÛN bk. KIRK HADİS
ERDEM bk. FAZİLET
ERDİŞİ bk. HÛNSÂ
ERENLER bk. VELİ
ERGENLİK bk. BÛLUÇ
ERGİNLİK bk. RÛŞT
ERKAM b. EBÛ'I-ERKAM
ERKÂN bk. ALEVİLİK
ERKEK
ERMİŞ bk. VELİ
EROİN bk. UYUŞTURUCU
ERZURUMLU İBRÂHİM HAKKI
ES'AD b. ZÜRÂRE
ESBÂB-ı NÛZÛL
ESER bk. HADİS
ESİR bk. SAVAŞ
ESKİ AHİT bk. KİTÂB-ı MUKADDES;
TEVRAT; YAHUDİLİK
ESMÂ bint EBÛ BEKİR
ESMÂ-yi HÛSNÂ
ESRAR bk. UYUŞTURUCU
ESTETİK bk. SANAT
ESTETİK AMELİYAT bk. SÜSLENME
EŞ'ARÎ
EŞ'ARİYYE
EŞCİNSELLİK
EŞRÂT-ı SÂAT bk. KIYAMET ALAMETLERİ
EŞREFOÇLU RÛMÎ
ET bk. HAYVAN
ETBÂU't-TÂBİİN bk. TEBEU't-TÂBİİN
ETTAHİYYÂTÜ bk. TEŞEHHÛT
EÛZÛ bk. İSTİÂZE
EVKAF bk. VAKIF
EVLÂD-ı ALİ bk. ALİ
EVLAT bk. ÇOCUK
EVLAT EDİNME
EVLENME bk. NİKÂH
EVLIYA bk. VELİ
EVLIYA ÇELEBİ
EVRÂD
EVREN bk. ÂLEM
EVRİM TEORİSİ
EVBÂBİN NAMAZI
EVVEL

EYKE HALKI bk. ŞUAYB
EYÜP SULTAN bk. EBÜ EYYÜB el-ENSÂRÎ
EYYÜB (a.s.)
EZAN
EZEL ve EBED
EZKÂR bk. ZİKİR
EZRÂ bk. ÜZEYİR
EZVÂC-ı TÂHİRÂT bk. ÜMMEHÂTÜ'l-
MÜ'MİNİN

F

FÂCİR
FAHİŞE bk. FUHUŞ
FAHR bk. ÖVÜNME
FAHREDDİN er-RÂZÎ
FAİZ
FAKİH
FAKİR
FAKR
FAL
FÂRÂBÎ
FARAKLÎT
FARK bk. CEM' ve FARK
FARZ
FÂSIK
FÂSİT bk. FESAT ve BUTLÂN
FÂTİMA (bint MUHAMMED s.a.v.)
FÂTİMA bint ESED
FÂTİHA SÜRESİ

3. CİLT • F

FAZİLET
FAZL bk. FAZİLET; HİDAYET; İHSAN; NİMET
FAZL b. ABBAS
FECİR bk. VAKİT
FEDAKÂRLIK bk. DİĞERKÂMLIK; FAZİLET
FELAH
FELAK SÜRESİ
FELAKET
FELSEFE
FEMİNİZM bk. CİNSİYET; KADIN
FENA ve BEKA
FERÂİZ bk. MİRAS
FESAT
FESAT ve BUTLÂN
FETÂNET bk. PEYGAMBER
FETİH
FETRET EHLİ
FETTÂH
FETVA
FEVZ bk. FELAH
FEYİZ

FIKIH
FIKIH USULÜ bk. USÛL-i FIKIH
FIRKA
FIRKA-i NÂCİYE bk. FIRKA; MEZHEP
FISK bk. FÂSIK
FITIR SADAKASI
FITRAT
FİDYE
FİİL bk. KADER
FİKİR bk. TEFEKKÜR
FİL SÜRESİ
FİL VAKASI bk. FİL SÜRESİ
FİNANS
FİRAVUN bk. MÛSÂ
FİRDEVS bk. CENNET
FİSEBİLLÂH bk. CİHAT; SADAKA; VAKIF;
ZEKÂT
FİTEN ve MELÂHİM
FİTNE
FİTRE bk. FITIR SADAKASI
FOTOĞRAF bk. RESİM ve HEYKEL
FUHUŞ
FUKARA bk. FAKİR; FAKR
FUNDAMENTALİZM
FURKAN
FÜRÛ bk. AKRABA; FIKIH
FÛTÛVVET

G

GADİR-i HUM
GAFFÂR bk. GAFÛR
GÂFİR bk. GAFÛR
GAFLET
GAFÛR
GAİP İMAM bk. GAYBET
GÂLİYYE
GANİ
GANİMET bk. SAVAŞ
GASP bk. GÜNAH; SUÇ; ZARAR
GAYBET
GAYBET ve HUZUR
GAYBÜBET bk. GAYBET
GAYP
GAYRİMÜSLİM
GAZÂ bk. GAZVE
GAZAP
GAZİ bk. GAZVE; SAVAŞ
GAZVE
GAZVETÛ'l-USRE bk. TEBÛK GAZVESİ
GAZZÂLÎ
GECE NAMAZI bk. TEHECCÛT NAMAZI
GELENEK ve GÖRENEK bk. ÖRF ve ÂDET
GENÇ

GIPTA
GIYÂSEDDİN CEMŞİD bk. KÂŞÎ
GIYBET
GİYİM KUŞAM
GÖÇ bk. HİCRET
GÖK bk. SEMA
GÖNÛL bk. KALP
GÖRGÛ bk. EDEP
GÖSTERİŞ bk. RİYA
GÖZ DEĞMESİ bk. NAZAR
GUCDÛVÂNÎ, Abdülhâlik
GULÂT bk. GÂLİYYE
GULÛV bk. DİNDE AŞIRILIK; GÂLİYYE
GURUR bk. DÜNYA; KİBİR; ŞEYTAN
GUSÛL
GÛLME
GÛMÛŞ bk. ALTIN ve GÛMÛŞ
GÛMÛŞHÂNEVÎ, Ahmed Ziyâeddin
GÛNAH
GÛNEŞ TUTULMASI bk. KÛSÛF NAMAZI

H

HABBÂB b. ERET
HABER bk. HADİS; İLİM; MÛTEVÂTİR
HABER-i VÂHİD bk. HADİS; SÛNNET
HABEŞİSTAN'A HİCRET bk. HİCRET
HÂBİL ve KÂBİL
HABİR
HABLULLAH
HAC
HACAMAT
HACCETÛ'l-VEDÂ bk. VEDÂ HACCI
HÂCE ABDULLAH-ı ENSÂRÎ bk. HEREVÎ
HÂCEGÂN
HÂCER
HACERÛLESVED
HÂCET NAMAZI
HACI BAYRÂM-ı VELÎ
HACI BEKTÂŞ-ı VELÎ
HACİR
HÂCİYAT bk. MAKÂSİDÜ's-ŞERÎA;
MASLAHAT
HAD bk. CEZA; HUDÛDULLAH
HADES
HÂDÎ
HÂDİMÎ
HADİS
HADİS-i KUDSÎ bk. KUTSÎ HADİS
HAFAZA bk. KİRÂMEN KÂTİBİN; MELEK
HÂFİD bk. RÂFİ'
HÂFİZ
HAFİZ (esmâ-yi hüsnâ)
HAFSA (bint Ömer)

<p>HAK (esmâ-yi hüsnâ) HAK HAKEM HAKEM VAKASI bk. ALİ HAKİKAT HAKİM (esmâ-yi hüsnâ) HÂKİM bk. KADI HÂKİM en-NİSÂBÜRÎ HAKİM es-SEMERKANDÎ HAKİM et-TİRMİZÎ HAKKA'I-YAKÎN bk. YAKÎN HAL HALA SULTAN bk. ÜMMÜ HARÂM HALEBÎ HÂLİD-i BAĞDÂDÎ HÂLİD b. VELİD HÂLİDİYYE bk. HÂLİD-i BAĞDÂDÎ; NAKŞİBENDİYYE HALİFE bk. HİLAFET HALİFE HÂLİK HALİL b. İSHAK HALİLULLAH bk. İBRÂHİM HALİM HALİME HALKA HALKU'I-KUR'ÂN HALLÂC-ı MANSÛR HALLÂK bk. HÂLİK HALLÂL HALVET (fıkıh) HALVET (tasavvuf) HALVETİYYE HAMÂİL bk. MUSKA HÂMÂN bk. MÛŞÂ HAMÂSET bk. CESARET HAMD HAMDELE HAMELE-i ARŞ bk. ARŞ; MELEK HAMELE-i KUR'ÂN bk. HÂFİZ HAMİD HAMİYET HAMR bk. İÇKİ HAMZA HANBELÎ MEZHEBİ HANEFÎ MEZHEBİ HANİF HANKAH bk. TEKKE HARAÇ bk. VERGİ HARAM HARAM AYLAR HAREM HAREM-i ŞERİF bk. MESCİD-i HARAM; MESCİD-i NEBEVÎ</p>	<p>HAREMEYN HÂRİCİLİK HARİKULADE HARİM bk. ÖZEL HAYAT HÂRİS el-MUHÂSİBÎ bk. MUHÂSİBÎ HÂRİZMÎ HARP bk. SAVAŞ HÂRUN (a.s.) HÂRÛT ve MÂRÛT HASÂİSÛ'n-NEBÎ HASAN (b. Ali) HASAN el-ASKERÎ HASAN-ı BASRÎ HASAN el-BENNÂ HASEN HADİS bk. HADİS HASENAT HASENE bk. HASENAT HASET HASİB HASİSLİK bk. CİMRİLİK HASSÂN b. SÂBİT HASTA HAŞHAŞ bk. UYUŞTURUCU HAŞHAŞİLER bk. İSMÂİLİYYE HAŞİR bk. BA'S ve HAŞİR HAŞYET bk. HAVF ve RECÂ HAT HATA HÂTEM-i NÛBÛVVET bk. MÛCİZE HÂTEMÛ'n-NEBİYYİN bk. HATM-i NÛBÛVVET HATİB el-BAĞDÂDÎ HATİCE (bint Huveylid) HATİM HATİM bk. HİCR HÂTİME HATM-i HÂCEGÂN HATM-i NÛBÛVVET HATM-i VELÂYET bk. VELİ HATTÂBÎ HAVÂİC-i ASLİYYE HAVÂRİ HAVÂRİÇ bk. HÂRİCİLİK HAVÂTİR HAVF ve RECÂ HAVKALE HAVRA bk. YAHUDİLİK HAVUZ bk. SU HAVVÂ HAVZ-ı KEVSER HAY HAYÂ HAYAT bk. ALLAH; HAY</p>	<p>HAYBER GAZVESİ HAYIR HAYIZ HAYRET HAYVAN HAYVAN HAKLARI bk. HAYVAN HAYYÂM bk. ÖMER HAYYÂM HÂZİN bk. MELEK HEDİYE HEDY HELAK bk. FELAKET HELAL HELAL GIDA bk. HAYVAN; YİYECEK ve İÇECEK HELAL KAZANÇ bk. ÇALIŞMA; KAZANÇ HENDEK GAZVESİ HEREVÎ HERVELE bk. SA'Y HESAP HESAP GÜNÜ bk. ÂHİRET; HESAP HEVÂ HEVÂZİN GAZVESİ bk. HUNEYN GAZVESİ HEYBET ve ÜNS HEYKEL bk. RESİM ve HEYKEL HIDIR bk. HIZIR HIDRELLEZ HIFZ bk. HÂFİZ HIFZISSİHHA bk. SAÇLIK HIRAKÎ HIRİSTİYANLIK HIRKA HIRKA-i SÂÂDET bk. MUKADDES EMANETLER HIRKA-i ŞERİF bk. MUKADDES EMANETLER HIRS HIRSİZLİK HİSİMLİK bk. AKRABA; SIHRİYET; SÛTHİSİMLİÇİ HİTÂN bk. SÛNNET OLMAK HİTBE bk. NİKÂH HIYANET bk. EMANET HIZIR HIZLÂN bk. TEVFİK HİBE bk. AKİT; BAĞIŞ; SADAKA HİCAB bk. TESETTÜR HİCÂBE bk. KÂBE HİCR HİCRET HİCRÎ TAKVİM bk. TAKVİM HİDÂNE bk. ÇOCUK; VELAYET HİDAYET HİKMET</p>
---	---	--

HİL
HİLAFET
HİLAL bk. RÜ'YET-i HİLÂL
HİLE bk. ALDATMA
HİLE-i ŞER'İYYE
HİLFÜ'İ-FUDÛL
HİLİM
HİLKAT bk. YARATMA
HİLVE bk. ŞEMÂİL
HİMMET
HİND b. EBÛ HÂLE
HİND bint EBÛ ÜMEYYE bk. ÜMMÛ SELEME
HİND bint UTBE
HİNDUİZM
HİRA
HİSBE
HİYEL bk. HİLE-i ŞER'İYYE
HİZB bk. EVRÂD
HİZB bk. MUSHAF
HOCAZÂDE
HODGAMLIK bk. BENCİLLİK
HOMOSEKSÜELLİK bk. EŞCİNSELLİK
HOŞGÖRÜ bk. MÜSAMAHA
HÛ
HUBÂB b. MÛNZİR
HÛD (a.s.)
HUDEYBİYE ANTLAŞMASI
HUDÛ bk. HUŞÛ

4. CİLT • H

HUDÛDULLAH
HUKUK bk. FIKIH; HAK
HULEFÂ-yi RÂŞİDİN
HULÛL
HUMUS bk. VERGİ
HUNEYN GAZVESİ
HURAFE
HÛRİ
HURMET bk. HARAM; NİKÂH
HURÛF-ı MUKATTAA
HURÛFİLİK
HUSÛF NAMAZI bk. KÛSÛF NAMAZI
HUŞÛ
HUTBE
HUY bk. AHLAK
HUZEYFE b. YEMÂN
HUZÛR bk. GAYBET ve HUZÛR
HÛCCET bk. DELİL; KAZA
HÛCRE-i SAÂDET
HÛDÂ bk. HİDAYET
HÛKÛM
HÛLLE

HÛNSÂ
HÛRMET bk. SAYGI
HÛRRİYET
HÛSEYİN (b. Ali)
HÛSNÛHAT bk. HAT
HÛSNÛZAN bk. ZAN
HÛSRAN
HÛSÛN ve KUBUH
HÛZÛN

I

IRKÇILIK
IRZ ve NAMUS
ISKAT
ISKÂT-ı CENİN bk. ÇOCUK DÜŞÜRME
ISLAH
IZTIBÂ bk. TAVAF

i

İBADET
İBÂHA bk. MÛBAH
İBÂHİYYE bk. BÂTİNİYYE
İBÂZİYYE
İBDÂ' bk. YARATMA
İBLİS bk. ŞEYTAN
İBN ABBAS bk. ABDULLAH b. ABBAS
İBN ABDÛLBER
İBN ÂBİDİN
İBN BATTÛTA
İBN CÛLCÛL
İBN FADLÂN
İBN FERHÛN
İBN HACER el-ASKALÂNÎ
İBN HACER el-HEYTEMÎ
İBN HALDUN
İBN HANBEL bk. AHMED b. HANBEL
İBN HAZM
İBN HİBBÂN
İBN HİŞÂM
İBN İSHAK
İBN KAYYİM el-CEVZİYYE
İBN KEMAL
İBN KEŞİR
İBN KUDÂME
İBN MÂCE
İBN MES'ÛD bk. ABDULLAH b. MES'ÛD
İBN NÛCEYM
İBN ÖMER bk. ABDULLAH b. ÖMER
İBN RÛŞD
İBN SA'D
İBN SİNÂ
İBN ŞİHÂB ez-ZÛHRÎ bk. ZÛHRÎ

İBN TEYMİYYE
İBN ÜMMÛ MEKTÛM
İBNÛ'İ-ARABÎ
İBNÛ'İ-BAYTÂR
İBNÛ'İ-BENNÂ el-MERRÂKÛŞÎ
İBNÛ'İ-CEVZÎ
İBNÛ'İ-CEZERÎ
İBNÛ'İ-ESÎR, İzzeddin
İBNÛ'İ-ESÎR, Mecdüddin
İBNÛ'İ-HÂCİB
İBNÛ'İ-HÂİM
İBNÛ'İ-HEYSEM
İBNÛ'İ-HÛMÂM
İBNÛ'n-NEFÎS
İBNÛ's-SALÂH eş-ŞEHREZÛRÎ
İBNÛ'ş-ŞÂTİR
İBNÛ'z-ZERKÂLE
İBNÛ'z-ZÛBEYR bk. ABDULLAH b. ZÛBEYR
İBNÛSSEBÎL bk. ZEKÂT
İBRÂHİM (a.s.)
İBRÂHİM b. Muhammed
İBRÂHİM ed-DESÛKÎ bk. DESÛKIYYE
İBRÂHİM en-NEHAÎ
İBRET
İCAP ve KABUL bk. AKÎT
İCAZET bk. EĞİTİM; MEDRESE
İ'CÂZÛ'İ-KUR'ÂN
İCÎ, Adudüddin
İCMÂ
İÇECEK bk. İÇKİ; YİYECEK ve İÇECEK
İÇKİ
İÇTİHAT
İDDET
İDLAL bk. DALALET
İDRAR bk. NECÂSET
İDRÎS (a.s.)
İFA bk. EDA
İFÂZA bk. ARAFAT; MİNA; MÛZDELİFE
İFFET
İFK HADİSESİ
İFRAD bk. HAC
İFRAT bk. DİNDE AŞIRILIK; İTİDAL
İFTÂ bk. FETVA
İFTAR bk. ORUÇ
İFTİHAR bk. ÖVÜNME
İFTİRA
İFTİTAH DUASI bk. SÛBHÂNEKE
İFTİTAH TEKBİRİ
İĞVÂ
İHANET bk. EMANET
İHDÂD bk. İDDET; YAS

İHDAS bk. YARATMA
İHLÂS
İHLÂS SÜRESİ
İHRAM
İHSAN
İHSÂR bk. HAC; UMRE
İHTİDA
İHTİKÂR
İHTİLAF
İHTİLAM
İHTİRAS bk. HIRS
İHTİYAÇ bk. MAKÂSİDÜ'ş-ŞERİÂ;
MASLAHAT
İHTİYAR bk. KADER
İHTİYAT
İHVAN
İKAMET bk. KAMET; SEFER
İKİYÜZLÜLÜK bk. MÜNAFİK; RİYA
İKRAH
İKRAR bk. İMAN
İKRAZ bk. KARZ
İKTİDÂ bk. İMAN; MUKTEDÎ
İLÂ bk. BOŞANMA
İ'LÂ-yi KELİMETULLAH
İLAH bk. ALLAH
İLAHÎ
İLAHÎ KİTAP bk. İMAN; KİTAP; VAHİY
İLÂHİYYÂT bk. USÛL-i SELÂSE
İLETİŞİM
İLHAM
İLHAT
İLİM
İLİM (sıfat)
İLLET bk. HÜKÛM; KIYAS
İLLİYYİN
İLM-i BÂTİN bk. BÂTİN İLMİ
İLM-i LEDÛN bk. BÂTİN İLMİ
İLME'İ-YAKÎN bk. YAKÎN
İLMİHAL
İLYÂS (a.s.)
İMAM
İMÂM-ı ÂZAM bk. EBÛ HANÎFE
İMAM MUHAMMED bk. MUHAMMED
b. HASAN eş-ŞEYBÂNÎ
İMÂM-ı RABBÂNÎ
İMAM ŞÂMİL bk. ŞEYH ŞÂMİL
İMÂMET bk. HİLAFET
İMÂMEYN bk. HANEFÎ MEZHEBİ
İMÂMİYYE
İMAMZÂDE bk. SEYYÎT ve ŞERİF
İMAN
İMÂRE bk. KÂBE
İMRÂN bk. MERYEM

İMRENMEK bk. GIPTA
İMSAK bk. ORUÇ
İMTİHAN bk. BELA
İNÂBE bk. BİAT
İN'ÂM bk. NİMET
İNCİL
İNFAK
İNKÂR bk. KÜFÜR
İNNÂ LİLLAH bk. BELA; ÖLÛM
İNSAN
İNSAN HAKLARI
İNSÂN-ı KÂMİL
İNŞALLAH
İNŞİKÂKU'İ-KAMER bk. MÛCİZE
İNTİHAR
İNTİKAM
İNTİSAP bk. BİAT; MEZHEP; TARİKAT
İNZAR bk. PEYGAMBER
İNZİVA bk. UZLET
İPEK
İPTİLA bk. BELA
İRÂDE
İRFAN bk. MARİFET
İRS bk. MİRAS
İRŞAT
İRTİDAT
İSÂ (a.s.)
İSÂR bk. DİĞERKÂMLIK
İSBÂT-ı VÂCİB
İSHAK (a.s.)
İSİM KOYMA bk. AD KOYMA
İSLAM
İSLAM HUKUKU bk. FIKIH
İSLAMOFOBİ
İSM bk. GÛNAH
İSM-i ÂZAM
İSM-i CELÂL bk. ALLAH; ESMÂ-yi HÛSNÂ
İSMÂİL (a.s.)
İSMÂİL ANKARAVÎ bk. ANKARAVÎ
İSMÂİL b. CA'FER es-SÂDİK
İSMÂİL HAKKI BURSEVÎ
İSMÂİLİYYE
İSMET
İSNÂAŞERİYYE
İSNAT bk. HADİS
İSRÂ bk. MİRÂÇ
İSRAF
İSRÂFİL
İSRÂİLİYAT
İSRÂİLOÇULLARI
İSTİÂZE
İSTİBRÂ bk. TAHÂRET; TEMİZLİK
İSTİDRAÇ bk. HARİKULADE

İSTİFTÂ bk. FETVA
İSTİGÂSE bk. İSTİMDAT
İSTİĞFAR bk. MAĞFİRET
İSTİĞRAK bk. VECD
İSTİHÂRE
İSTİHÂZE
İSTİHFÂF bk. ALAY ETMEK
İSTİHLAF bk. İMAM
İSTİHZA bk. ALAY ETMEK
İSTİKAMET bk. DOĞRULUK
İSTİKBÂL-i KIBLE bk. KIBLE; NAMAZ
İSTİKRAZ bk. KARZ
İSTİLAM bk. HACERÜLESVED; TAVAF
İSTİMDAT
İSTİMNÂ
İSTİNCÂ bk. TAHÂRET; TEMİZLİK
İSTİNŞAK bk. ABDEST; GUSÛL
İSTİSKÂ
İSTİSLAH bk. MASLAHAT
İSTİŞARE
İSTİTÂAT bk. KADER
İSTİVA
İSYAN bk. MÂSİYET
İŞ AHLAKI bk. ÇALIŞMA; EMEK
İŞÂN bk. ŞEYH
İŞÇİ bk. EMEK
İŞKENCE
İŞRAK NAMAZI bk. KUŞLUK NAMAZI
İTAAT
İTİDAL
İTİKÂF
İTİKAT bk. AKÂİT; İMAN
İ'TİZÂL bk. MU'TEZİLE
İTTİBÂ bk. İÇTİHAT; İMAN
İTTİHÂD bk. HULÛL; VAHDET-i VÛCÛD
İYLİK bk. BİRR; HASENAT; HAYIR; İHSAN
İYİMSERLİK
İZZET

K

KÂ'B el-AHBÂR
KÂ'B b. EŞREF
KÂ'B b. MÂLİK
KÂ'B b. ZÛHEYR
KÂBE
KÂBE KAVSEYN bk. MİRÂÇ
KÂBİZ bk. BÂSİT
KÂBİL bk. HÂBİL ve KÂBİL
KABİR
KABİR HAYATI
KABZ ve BAST
KADDESALLAHU SIRRAH bk. KUDDİSE
SIRRUH

KA'DE
KADEM-i ŞERİF bk. MUKADDES
EMANETLER
KADER
KADERİYYE
KADI
KADIN
KADIZÂDE-i RÛMÎ
KÂDÎ ABDÛLCEBBÂR
KÂDÎ el-BEYZÂVÎ bk. BEYZÂVÎ

5. CİLT - K

KÂDÎ İYÂZ
KÂDÎHAN
KÂDİM bk. KIDEM
KADİR
KADİR GECESİ
KADİRİYYE
KÂDİSİYE SAVAŞI bk. ÖMER
KÂDİYÂNİLİK
KÂFİR bk. KUFÛR
KÂFİRÜN SÛRESİ
KÂFİYECİ
KAHHÂR
KÂHİN
KAHRAMANLIK bk. CESARET
KÂİNAT bk. ÂLEM
KALEM
KALENDERİYYE
KALIN bk. MEHİR
KALP
KALP GÖZÜ bk. BASİRET
KÂLÛBELÂ bk. MİSAK
KAMERÎ YIL bk. TAKVİM
KAMET
KAN
KAN DAVASI
KANAATKÂRLIK
KANDİL bk. MÛBAREK GECELER
KARÂFÎ
KARDEŞLİK
KARI KOCA HAKLARI bk. AİLE
KÂRUN bk. MÛSÂ
KARZ
KÂŞÂNÎ
KASEM bk. YEMİN
KASIM
KASİDETÛ'İ-BÛRDE bk. BÛSİRÎ; KÂ'B b.
ZÛHEYR
KASTALLÂNÎ
KÂŞÂNÎ
KÂŞÎ
KÂTİB ÇELEBÎ

KÂTİBÎ
KATİL
KAVÎ
KAVMİYET bk. İRKÇILIK; MİLLİYETÇİLİK
KAYIP ÇOCUK bk. LAKÎT
KAYIP EŞYA bk. LUKATA
KAYLÛLE
KAYS b. SA'D
KAYYIM bk. CAMİ; VAKIF
KAYYÛM
KAZA bk. KADER
KAZA (adli)
KAZA
KAZA NAMAZI
KAZANÇ
KAZF
KEBÂİR bk. GÛNAH
KEBİR
KEBİRE bk. GÛNAH
KEFÂET bk. NİKÂH
KEFÂRET
KEFEN bk. CENAZE
KEHANET bk. KÂHİN
KELAM
KELÂM (sıfat)
KELİME
KELİME-i ŞEHÂDET bk. KELİME-i TEVHİD
KELİME-i TEVHİD
KELİMETULLAH bk. KELİME
KELİMULLAH bk. MÛSÂ
KEMAL bk. İNSÂN-ı KÂMİL
KEMÂLÎ, Ziyâeddin
KEMALPAŞAZÂDE bk. İBN KEMAL
KENDİNİ BEÇENME bk. KİBİR
KERAHET bk. MEKRUH
KERAHET VAKTİ bk. NAMAZ; VAKİT
KERAMET
KERECÎ
KEREM bk. CÖMERTLİK; KERİM
KERİM
KERREMALLAHU VECHEH
KESİM bk. HAYVAN
KESP
KESRET bk. VAHDET-i VÛCÛD
KEŞF
KEVN bk. ÂLEM
KEVN ve FESAT
KEVSER bk. HAVZ-ı KEVSER; KEVSER
SÛRESİ
KEVSER SÛRESİ
KEVSERÎ
KIBLE
KIDEM

KİLÂDE bk. HEDY
KİRAAT (ilim)
KİRAAT (namaz)
KİRÂN bk. HAC
KIRK HADİS
KISAS bk. CEZA; KATİL
KISAS-ı ENBİYÂ
KISKANÇLIK bk. HASET
KISMET bk. BAHT
KISSA
KIYAFET bk. GİYİM KUŞAM
KIYAM
KIYAMET
KIYAMET ALAMETLERİ
KIYÂM bi-NEFSİHÎ
KIYAS
KIZILBAŞ bk. ALEVİLİK
KİBİR
KİLİSE bk. HİRİSTİYANLIK
KİMSESİZ ÇOCUK bk. LAKÎT
KİN
KİNDÎ
KİRÂMEN KÂTİBİN
KİTÂB-ı MUKADDES
KİTÂBÎ bk. EHL-i KİTAP
KİTAP
KLONLAMA
KOCA bk. AİLE; NİKÂH
KOĞUCULUK bk. GIYBET; NEMİME
KOKAİN bk. UYUŞTURUCU
KOKU bk. SÛSLENME
KOLONYA bk. NECÂSET; SÛSLENME
KOMŞU
KONUKSEVERLİK bk. MİSAFİR
KONUŞMA ÂDABI bk. EDEP; GIYBET;
NEMİME
KORKAKLIK
KORKU bk. HAVF ve RECÂ; TAKVÂ
KORKU NAMAZI bk. SALÂTÛ'ı-HAVF
KOVÇULUK bk. GIYBET; NEMİME
KÖLE
KÖTÛLÛK bk. ŞER
KÖTÛMSERLİK bk. İYİMSERLİK
KREDİ bk. BORÇ; FAİZ
KUBÂ bk. HİCRET
KUBBETÛ's-SAHRE
KUBUH bk. HÛSÛN ve KUBUH
KUDDİSE SİRRUH
KUDDÛS
KUDRET
KUDSÎ HADİS bk. KUTSÎ HADİS
KUDSİYET bk. KUTSİYET
KUDÛRÎ

KUDÜS
KUL HAKKI
KULLUK
KUMAR
KUNUT
KUR'AN
KURB
KURBAN
KURBAN BAYRAMI bk. BAYRAM
KURBET bk. KURB
KUREYŞ
KUREYŞ SÜRESİ
KURRÂ bk. KIRAAT (ilim)
KURŞUN DÖKME bk. FAL; NAZAR
KURTUBÎ
KURTULUŞ bk. FELAH
KUS b. SÂİDE
KUŞEYRÎ
KUŞLUK NAMAZI
KUTBÜDDİN-i ŞİRÂZÎ
KUTSAL bk. KUTSİYET
KUTSAL RUH bk. CEBRÂİL
KUTSÎ HADİS
KUTSİYET
KUYULAR bk. SU
KUZAH bk. MÜZDELİFE
KÜBREYİYYE
KÜFRÂN-ı Nİ'MET bk. ŞÜKÜR
KÜFÜR
KÜFÜV bk. NİKÂH
KÜRSÎ
KÛRTAJ bk. ÇOCUK DÜŞÜRME
KÛSME
KÛSÛF NAMAZI
KÛTÛB-ı ERBAA
KÛTÛB-ı SİTTE
KÛTÛB-ı TİSA bk. KÛTÛB-ı SİTTE

L

LÂ HAVLE ve LÂ KUVVETE
bk. HAVKALE
LAFZA-ı CELÂL bk. ALLAH; ESMÂ-yi
HÛSNÂ
LÂHİK bk. MUKTEDÎ
LAİKLİK bk. SEKÛLERİZM
LAKÎT
LANET
LATÎF
LATİFE bk. MİZAH
LEBBEYK bk. İHRAM
LEDÛN İLMİ bk. BÂTİN İLMİ
LEHEB SÜRESİ bk. TEBBET SÜRESİ
LEHV bk. EĞLENCE

LEKNEVÎ
LEŞ bk. HAYVAN; NECÂSET; YİYECEK ve
İÇECEK
LEVH-ı MAHFÛZ
LEZBİYENLİK bk. EŞCİNSELLİK
LİÂN bk. BOŞANMA
LİVATA bk. EŞCİNSELLİK
LİVÂÛ'I-HAMD
LİYAKAT
LOHUSALIK bk. NİFAS
LOKMAN
LUKATA
LÛT (a.s.)
LÛTUF bk. HİDAYET; İHSAN; LATİF;
NİMET

M

MÂCİD bk. MECİD
MADDECİLİK bk. MATERYALİZM
MAĞFİRET
MAHKEME bk. KAZA
MAHKEME-ı KÜBRÂ bk. ÂHİRET; HESAP
MAHREM
MAHREMİYET bk. ÖZEL HAYAT
MAHŞER bk. BA'S ve HAŞİR
MAHZUR bk. HARAM
MAKAM
MAKÂM-ı İBRÂHİM
MAKÂM-ı MAHMÛD
MAKAM ve MEVKÎ
MAKÂMAT-ı ERBAA bk. KÂBE
MAKÂSİDÜ'Ş-ŞERİA
MAKYAJ bk. SÛSLENME
MAL bk. MÛLKİYET
MALAYÂNİ
MÂLİK bk. MELEK
MÂLİK b. ENES
MÂLİKİ MEZHEBİ
MÂLİKÛ'I-MÛLK bk. MELİK
MANASTIR bk. HİRİSTİYANLIK
MÂNİ'
MARAZ-ı MEVT bk. HACİR; ÖLÛM
MARİFET
MARİFETULLAH bk. MARİFET
MÂRİYE (bint Şem'ün)
MÂRUF bk. EMİR bi'l-MA'RÛF NEHİY
ani'l-MÛNKER
MA'RÛF-ı KERHÎ
MÂRÛT bk. HÂRÛT ve MÂRÛT
MÂSİVÂ
MÂSİYET
MASLAHAT
MASTÛRBASYON bk. İSTİMNÂ

MÂSUM bk. İSMET; ON İKİ İMAM
MÂŞALLAH
MATEM bk. YAS
MATERYALİZM
MA'TÛH bk. BUNAMA
MÂTÛRİDÎ
MÂTÛRİDİYYE
MÂÛN SÜRESİ
MÂVERDÎ
MAZARRAT bk. MASLAHAT
MAZMAZA bk. ABDEST; GUSÛL
MÂZUR bk. ÖZÜR
MEÂD bk. KIYAMET; MEBDE ve MEÂD
MEBDE ve MEÂD
MECİD
MECÛSİLİK
MECZUP
MEDİH
MEDİNE-ı MÛNEVVERE
MEDRESE
MEDYA
MEDYEN HALKI bk. ŞUAYB
MEDYUM bk. FAL; KÂHİN; RUH
ÇAĞIRMA
MEFÂSİD bk. FESAT; MASLAHAT
MEFSEDET bk. FESAT; MASLAHAT
MEGÂZÎ bk. SİYER ve MEGÂZÎ
MEHDÎ
MEHDÎ el-MUNTAZAR bk. MEHDÎ
MEHİR
MEKKE-ı MÛKERREME
MEKRUH
MELÂHİM bk. FİTEN ve MELÂHİM
MELAMET
MELAMÎ bk. MELAMET
MELEK
MELHAME bk. FİTEN ve MELÂHİM
MELİK
MENÂSİK bk. HAC; UMRE
MENDUP
MENFAAT bk. MASLAHAT
MENİ bk. CÛNÛPLÛK; NECÂSET
MENOPOZ bk. HAYIZ
MENSUH bk. NESİH
MENZİL bk. MAKAM
MERCÂNİ
MERCİ-ı TAKLİD
MERGİNÂNİ
MERHABA bk. SELAMLAŞMA
MERHAMET
MERSİYE bk. YAS
MERVE bk. SAFÂ ve MERVE
MERYEM

MES'Â bk. SA'Y
MESÂLİH-i MÜRSELE bk. MASLAHAT
MESBUK bk. MUKTEDÎ
MESCİD-i AKSÂ
MESCİD-i HARAM
MESCİD-i NEBEVÎ
MESCİT bk. CAMİ
MESEL
MESH
MESİH
MESNEVÎ bk. MEVLÂNÂ CELÂLEDDİN-i RÛMÎ
MESNÛN bk. SÛNNET
MEST bk. MESH
MES'ÛDÎ
MESULİYET bk. SORUMLULUK; TEKLİF
MEŞAKKAT
MEŞ'AR-i HARAM bk. MÜZDELİFE
MEŞHET
MEŞHUR HADİS bk. HADİS; SÛNNET
MEŞİET bk. İRADE; KADER
MEŞRU
MEŞRU MÛDAFAA
MEŞRUIYET bk. MEŞRU
MEŞVERET bk. İSTİŞARE; ŞÛRA
METAF bk. TAVAF
METAFİZİK
METANET bk. SABIR
METİN
MEVDÛDÎ
MEVEDDET bk. AŞK ve SEVGİ; HEYBET ve ÜNS
MEVKİ bk. MAKAM ve MEVKİ
MEVLÂ bk. VELÎ
MEVLÂ
MEVLÂNÂ CELÂLEDDİN-i RÛMÎ
MEVLEVİYYE
MEVLİT
MEVT bk. ÖLÛM
MEVZÛ HADİS bk. HADİS
MEYMÛNE (bint Hâris)
MEYSİR bk. KUMAR
MEYTE bk. HAYVAN
MEYİT bk. CENAZE
MEZAR bk. KABİR
MEZHEP
MEZİ bk. CÛNÛPLÛK; NECÂSET
MIZRAKLI İLMİHAL bk. İLMİHAL
MİHNE bk. HALKU'I-KUR'ÂN
MİHRAP bk. CAMİ; İMAM
MİHRİCAN
MİKÂİL

6. CİLT - M

MİKAT
MİKDÂD b. AMR
MİLADÎ TAKVİM bk. TAKVİM
MİLEL ve NİHAL
MİLLET
MİLLİYETÇİLİK
MİMARİ
MİNA
MİNARE bk. CAMİ
MİNBER bk. CAMİ; HUTBE
MİNNET
MÎRAÇ
MİRAS
MİRİM ÇELEBİ
MİSAFİR
MİSAK
MİSKİN bk. FAKİR
MİSVAK
MİSYONERLİK
MİZÂB-ı KÂBE bk. KÂBE
MİZAH
MİZAN
MOLLA
MOLLA CÂMÎ
MOLLA FENÂRÎ
MOLLA HÛSREV
MOLLA SADRÂ
MUÂHÂT
MUAHEDE bk. SULH
MUAHHİR bk. MUKADDİM
MUALLÂ MEZARLIĞI bk. CENNETÛLMUALLÂ
MUAMELAT
MUATTILA bk. ALLAH; MU'TEZİLE
MUÂVİYE b. EBÛ SÛFYÂN
MUAVVİZÂT bk. MUAVVİZETEYN
MUAVVİZETEYN
MUÂZ b. CEBEL
MUBAH bk. MÛBAH
MÛCİZE
MUGAYYEBÂT bk. GAYP
MUGİRE b. ŞU'BE
MUĞNÎ
MUHABBET bk. AŞK ve SEVGİ
MUHÂCİRİN
MUHADDİS
MUHADRAMÛN
MUHÂLEA bk. BOŞANMA
MUHÂLEFETÛN İ'İ-HAVÂDİS
MUHAMMED (s.a.v.)
MUHAMMED ABDUH
MUHAMMED el-BÂKİR

MUHAMMED el-CEVÂD
MUHAMMED b. HANEFİYYE
MUHAMMED b. HASAN eş-ŞEYBÂNÎ
MUHAMMED b. İDRİS eş-ŞÂFİİ bk. ŞÂFİİ
MUHAMMED PÂRSÂ
MUHAMMED REŞİD RİZÂ bk. REŞİD RİZÂ
MUHAMMED SÂDİK MUHAMMED YÛSUF
MUHAMMED et-TAKÎ bk. MUHAMMED el-CEVÂD
MUHARREM
MUHARREMÂT bk. NİKÂH
MUHÂSİBÎ
MUHASSİN b. ALİ
MUHÂZÂT
MUHİDDİN İBNÛ'I-ARABÎ bk. İBNÛ'I-ARABÎ
MUHÎT
MUHKEM bk. MÛTEŞÂBIH
MUHRİM bk. İHRAM
MUHSÎ
MUHSİN bk. İHSAN
MUHSİN bk. MUHASSİN b. ALİ
MUHTAZAR bk. CENAZE
MUHYÎ
MUHYİDDİN İBNÛ'I-ARABÎ bk. İBNÛ'I-ARABÎ
MÛD bk. MÛBDÎ'
MUİZ
MUKABELE
MUKADDES bk. KUTSİYET
MUKADDES EMANETLER
MUKADDİM
MUKALLİT bk. TAKLİT
MUKARREBİN bk. MELEK
MUKATTAÂT bk. HURÛF-ı MUKATTAÂ
MUKİM bk. SEFER
MUKİT
MUKSİT
MUKTEDÎ
MUKTEDİR bk. KADİR
MURAKABE
MURDAR bk. HAYVAN
MÛSÂ (a.s.)
MÛSÂ CÂRULLAH bk. BİGİYEY, MÛsâ Cârullah
MÛSÂ el-KÂZİM
MUS'AB b. UMEYR
MUSÂFAHA bk. TOKALAŞMA
MUSÂHERE bk. SİHRİYET
MUSÂLAHA bk. SULH
MUSALLÂ bk. CAMİ
MUSAVVİR
MÛSEVİLİK bk. YAHUDİLİK

MUSHAF
MUSİBET bk. BELA
MÜSİKİ
MUSKA
MUSTAFA SABRİ EFENDİ
MUT'A bk. MÜT'A
MUTASAVVIF bk. SÜFİ; TASAVVUF
MÜTE SAVAŞI
MU'TEZİLE
MUTLULUK bk. SAADET
MUVAHHİT bk. TEVHİT
MÜBAH
MÜBAREK bk. BEREKET
MÜBAREK GECELER
MÜBAREK GÜNLER bk. AREFE; AŞURE;
BAYRAM; CUMA; HARAM AYLAR;
MUHARREM; RAMAZAN; ÜÇ AYLAR;
TERVİYE GÜNÜ
MÜBDİ'
MÜCÂHEDE bk. CİHAT; NEFİS; RİYAZET
MÜCÂVİR
MÜCBİRE bk. CEBRİYYE
MÜCEDDİYYE bk. İMÂM-ı RABBÂNÎ;
NAKŞİBENDİYYE
MÜCEDDİT bk. TECDİT
MÜCİB
MÜÇTEHİT bk. İÇTİHAT
MÜDÂHENE bk. RİYA
MÜDÂRÂ bk. RİYA
MÜDRİK bk. MUKTEDİ
MÜELLEFE-yi KULÜB
MÜEZZİN
MÜFESSİR
MÜFSİT bk. FESAT ve BUTLÂN
MÜFTÂBİH bk. FETVA
MÜFTİLENÂM bk. ŞEYHÜLİSLAM
MÜFTÜ bk. FETVA
MÜHEYMİN
MÜHTEDİ bk. İHTİDA
MÜKÂŞEFE bk. KEŞF
MÜKELLEF bk. TEKLİF
MÜLHİT bk. İLHAT
MÜLK SÜRESİ
MÜLKİYET
MÜLTİZEM bk. KÂBE
MÜMEYYİZ bk. EHLİYET
MÜMİN bk. İMAN
MÜ'MİN (esmâ-yi hüsnâ)
MÜMÎT bk. MUHYİ
MÜNAFİK
MÜNECCİM bk. ASTROLOJİ
MÜNECCİMBAŞI AHMED DEDE
MÜNKER bk. EMİR bi'l-MA'RÜF NEHİY
ani'l-MÜNKER

MÜNKER ve NEKİR
MÜNKİR bk. KÜFÜR
MÜNTAKİM
MÜRÂHİK bk. BÜLUÇ
MÜRÇİE
MÜRİT
MÜRŞİT bk. ŞEYH
MÜRTEKİB-i KEBİRE bk. GÜNAH
MÜRTET bk. İRTİDAT
MÜRÜVVET
MÜSABAKA bk. YARIŞMA
MÜSAMAHA
MÜSKİRAT bk. İÇKİ; SARHOŞLUK;
UYUŞTURUCU
MÜSLE bk. İŞKENCE
MÜSLİM bk. İMAN; İSLAM
MÜSLİM (b. Haccâc)
MÜSLÜMAN bk. İMAN; İSLAM
MÜSLÜMANLIK bk. İSLAM
MÜSTAZ'AF bk. MÜSTEKBİR
MÜSTECAP bk. DUA
MÜSTECÂR bk. KÂBE
MÜSTEHAAP bk. MENDUP
MÜSTEHÂZA bk. İSTİHÂZE
MÜSTEKBİR
MÜŞAHEDE bk. KEŞF
MÜŞAVERE bk. İSTİŞARE; ŞÛRA
MÜŞRİK bk. ŞİRK
MÜT'A
MÜTEÂLİ
MÜTEKEBBİR
MÜTEKELLİM bk. KELAM
MÜTEŞÂBİH
MÜTEVÂTİR
MÜTEVÂTİR HADİS bk. HADİS
MÜTTAKİ bk. TAKVÂ
MÜZDELİFE
MÜZENÎ
MÜZİK bk. MÜSİKİ
MÜZİL bk. MUİZ

N

NAFAKA
NÂFİ'
NAFİLE
NÂİM bk. CENNET; NİMET
NAKİBÜLEŞRAF bk. SEYYİT ve ŞERİF
NAKİL bk. AKIL; DELİL
NAKŞİBENDİYYE
NA'L-i ŞERİF bk. MUKADDES
EMANETLER
NÂMAHREM bk. MAHREM
NAMAZ

NAMAZGÂH bk. CAMİ
NAMUS bk. IRZ ve NAMUS
NANKÖRLÜK bk. ŞÜKÜR
NÂR bk. CEHENNEM
NAS
NÂS SÜRESİ
NASİHAT
NASİP bk. BAHT
NASİR
NASR SÜRESİ
NA'T
NAZAR
NEBE SÜRESİ
NEBÎ bk. PEYGAMBER
NECÂSET
NECÂŞÎ ASHAME
NECAT bk. FELAH
NECİS bk. NECÂSET
NECMEDDİN-i KÜBRÂ
NEFHA bk. SÜR
NEFİR bk. MİNA
NEFİS
NEFİS MUHASEBESİ bk. NEFİS; RİYAZET;
TEZKİYE
NEFSİ MÜDAFAA bk. MEŞRU MÜDAFAA
NEMİME
NEMRUD bk. İBRÂHİM
NESÂİ
NESEFÎ, Ebû'l-Berekât
NESEFÎ, Ebû'l-Muîn
NESİH
NESİKE bk. AKİKA; KURBAN
NEŞİR bk. BA'S ve HAŞİR
NEVEVÎ
NEVRUZ
NEZAKET bk. EDEP
NEZİR bk. ADAK
NİFAK bk. MÜNAFİK
NİFAS
NİHÂVEND SAVAŞI bk. ÖMER
NİHİLİZM
NİKÂH
NİMET
NİSÂBÜRÎ, Nizâmeddin bk.
NİZÂMEDDİN en-NİSÂBÜRÎ
NİSAP
NİSYAN bk. UNUTMA
NİŞANLANMA bk. NİKÂH
NİYÂBET bk. GAYBET
NİYÂBET
NİYÂHA bk. YAS
NİYET
NİZÂMEDDİN en-NİSÂBÜRÎ

NOEL bk. YILBAŞI
NŪH (a.s.)
NU'MÂN b. SÂBİT bk. EBŪ HANĪFE
NUR
NŪR (esmâ-yi hüsnâ)
NŪREDDİN CERRÂHÎ bk. CERRÂHĪYYE
NUSAYRİLİK
NŪBŪVVÂT bk. USŪL-i SELÂSE
NŪBŪVVET bk. PEYGAMBER
NŪBŪVVET MŪHRŪ bk. MŪCĪZE
NŪFUS PLANLAMASI bk. DOĞUM
KONTROLÜ
NŪSŪK bk. İBADET; KURBAN
NŪZŪL-i İSÂ bk. İSÂ

Ö

OCAK
ON DÖRT MÂSUM bk. ON İKİ İMAM
ON İKİ İMAM
ORGAN NAKLİ
ORUÇ
ORYANTALİZM
OSMAN (b. Affân)
OSMAN b. MAZ'ŪN
OTUZ İKİ FARZ
OYUN bk. EĞLENCE

Ö

ÖÇ bk. İNTİKAM
ÖDÜNÇ bk. KARZ
ÖFKE
ÖĞÜT bk. NASİHAT
ÖLDÜKTEN SONRA DİRİLME bk. BA'S
ve HAŞİR
ÖLDÜRME bk. KATİL
ÖLÜ bk. CENAZE
ÖLÜM
ÖMER (b. el-Hattâb)
ÖMER el-HALVETÎ bk. HALVETĪYYE
ÖMER HAYYÂM
ÖMÜR bk. ECEL
ÖRF ve ÂDET
ÖRTÜNME bk. TESETTÜR
ÖŞÜR bk. ZEKÂT
ÖTANAZİ
ÖVME bk. MEDİH
ÖVÜNME
ÖZEL HAYAT
ÖZGECİLİK bk. DİĞERKÂMLIK
ÖZGÜRLÜK bk. HÜRRİYET
ÖZÜR
PARA bk. EKONOMİ; FİNANS
PEYGAMBER

P

PEZDEVÎ
PİR bk. ŞEYH; TARİKAT
PİRÎ REİS
POST
POZİTİVİZM
PUTPERESTLİK

R

RAB
RABBENÂ DUASI bk. KA'DE
RÂBITA
RÂBİA el-ADEVİYYE
RADÂ bk. SŪTHİSİMLİÇİ
RADIYALLAHU ANH
RÂFİ'
RÂFİÎ
RÂFİZİLER
RÂGİB el-İSFAHÂNÎ
RAHÎM bk. RAHMÂN
RAHİMEHULLAH
RAHMÂN
RAHMET bk. MERHAMET
RAHMETULLAH el-HİNDÎ
RAKİB
RAKS bk. SEMÂ
RAMAZAN
RAMAZAN BAYRAMI bk. BAYRAM
RAŪF
RÂVİ
RAVZA-i MUTAHHARA
RÂZÎ, Fahreddin bk. FAHREDDİN
er-RÂZÎ
RECÂ bk. HAVF ve RECÂ
REC'AT bk. MEHDÎ; MESİH
RECEB bk. ÜÇ AYLAR; HARAM AYLAR
RECÎ VAKASI
RECİM bk. CEZA; ZİNA
REENKARNASYON bk. TENÂSŪH
REFORM bk. ISLAH; TECDİT
REFREF bk. MİRAC
REGAİP GECESİ
REKÂT
REKLAM
REMEL bk. TAVAF
REMLE bint EBŪ SŪFYÂN bk. ÜMMŪ
HABİBE
REMY-i CİMÂR bk. CEMRE
RESİM ve HEYKEL
RESUL bk. PEYGAMBER
REŞİD
REŞİD RIZÂ

REŞİT bk. RÜŞT
REVÂFİZ bk. RÂFİZİLER
REVÂTİB bk. NAFİLE; SŪNNET
RE'Y bk. EHL-i RE'Y; İÇTİHAT
REYHÂNE bint ŞEM'ŪN
REZİLET bk. FAZİLET
REZZÂK
RIDVAN bk. MELEK; RIZA
RIDVAN BİATI bk. BEY'ATÜR-RIDVÂN
RİFK
RIZA (sıfat)
RIZA
RİZÂEDDİN FAHREDDİN

7. CİLT • R

RIZIK
RİBÂ bk. FAİZ
RİDDE bk. İRTİDAT
RİFÂDE bk. KÂBE
RİFÂİYYE
RİSÂLET bk. PEYGAMBER
RİVAYET bk. RÂVİ
RİYA
RİYAZET
RUBŪBİYYET bk. RAB
RUH
RUH ÇAĞIRMA
RUH GÖÇÜ bk. TENÂSŪH
RUHBANLIK
RUHSAT
RŪHULEMİN bk. CEBRÂİL
RŪHULKUDŪS bk. CEBRÂİL
RUKİYYE (bint MUHAMMED s.a.v.)
RUKYE
RŪMÎ YIL bk. TAKVİM
RŪKŪ
RŪKŪN bk. HŪKŪM
RŪŞT
RŪŞVET
RŪYA
RŪ'YET-i HİLÂL
RŪ'YETULLAH

S

SAADET
SÂAT bk. KIYAMET
SABİR
SÂBİİLİK
SABUNCUOĞLU ŞEREFEDDİN
SABŪR
SA'D b. ÂİZ el-KARAZ
SA'D b. EBŪ VAKKAS
SA'D b. MUÂZ

SA'D b. UBÂDE
SADAKA
SADAKA-i CÂRİYE bk. SADAKA
SADAKA-i FITR bk. FITIR SADAKASI
SADAKAT bk. DOĞRULUK
SADREDDİN KONEVÎ
SADRÜŞŞERÎÂ
SAFÂ ve MERVE
SAFİYYE (bint Huyey)
SAFİYYE bint ABDÜLMUTTALİB
SAFİYYÜDDİN-i ERDEBİLÎ
SAĞDUYU bk. AKIL
SAĞLIK
SAHÂBE
SÂHİB-i TERTİP bk. KAZA NAMAZI;
NAMAZ
SAHİH
SAHİH HADİS bk. HADİS
SAHİHAYN bk. KÜTÜB-i SİTTE
SAHNÜN
SAHUR bk. ORUÇ
SAHV bk. SEKR ve SAHV
SAİD b. MÜSEYYEB
SAİD NURSI
SAİD ve ŞAKÎ
SAİD b. ZEYD
SAKAL ve BIYIK
SAKAL-ı ŞERİF
SALÂ
SALAH bk. SALİH
SALAT bk. NAMAZ
SALAT bk. SALATÜSELAM
SALÂTÜ'l-HAVF
SALATÜSELAM
SALAVAT bk. SALATÜSELAM
SALİH
SÂLİH (a.s.)
SÂLİK bk. SEYRÜSÜLÜK
SALLALLAHU ALEYHİ ve SELLEM
bk. SALATÜSELAM
SALLİ ve BÂRİK DUALARI bk. KA'DE
SALTANAT bk. HİLAFET
SALVELE bk. SALATÜSELAM
SAMED
SAMİMİYET bk. İHLÂS
SÂMİRÎ bk. MÜSÂ
SANAT
SANEM bk. PUTPERESTLİK
SÂNİ'
SAPKINLIK bk. DALALET
SÂRE
SARGI bk. MESH
SARHOŞLUK
SATANİZM
SATRANÇ bk. EĞLENCE

SAVAŞ
SAVM bk. ORUÇ
SAVURGANLIK bk. İSRAF
SA'Y
SAYGI
SEBAT bk. AZİM; SABIR
SEBEP bk. HÜKÜM
es-SEB'U'I-MESÂNÎ
SECÂVEND bk. MUSHAF
SECDE
SECDE ÂYETİ bk. TİLAVET SECDESİ
SEFEH bk. HACİR; RÜŞT
SEFER
SEFİH bk. HACİR; RÜŞT
SEHAVET bk. CÖMERTLİK
SEHİV SECDESİ
SEHL et-TÜSTERÎ
SEKALEYN
SEKR bk. SARHOŞLUK
SEKR ve SAHV
SEKÜLARİZM bk. LAİKLİK
SEL bk. FELAKET
SELAM (namaz)
SELÂM (esmâ-yi hüsnâ)
SELAMLAŞMA
SELEF
SELEFİYYE
SELMÂN-ı FÂRİSÎ
SELSEBİL bk. CENNET
SEM' bk. ALLAH; SEMÎ'
SEMA (gök)
SEMÂ (raks)
SEMERKANDÎ, Alâeddin
SEMERKANDÎ, Ebü'l-Leys
SEMERKANDÎ, Muhammed b. Eşref
SEMÎ'
SEM'İYYÂT bk. USÛL-i SELÂSE
SEMÛD KAVMÎ bk. SÂLİH
SENÂ bk. HAMD
SENET bk. HADİS
SENETÜ'l-HÜZN
SENETÜ'l-VÜFÛD
SERAHSÎ
SERÎ es-SAKATÎ
SERİYYE
SETR-i AVRET
SETTÂR bk. GAFÛR
SEVAP
SEVDE (bint Zem'a)
SEVGİ bk. AŞK ve SEVGİ
SEVİCİLİK bk. EŞCİNSELLİK
SEVR MAÇARASI
SEYAHAT
SEYDİ ALİ REİS
SEYRÜSÜLÜK

SEYYİAT bk. GÜNAH; HASENAT
SEYYİD ŞERİF el-CÛRCÂNÎ
bk. CÛRCÂNÎ, Seyyid Şerif
SEYYİE bk. GÜNAH; HASENAT
SEYYİT ve ŞERİF
SIDK bk. DOĞRULUK; PEYGAMBER
SİFFİN SAVAŞI bk. ALİ
SIHHAT bk. SAHİH
SIHHAT bk. SAĞLIK
SIHRİYET
SILA-yı RAHİM
SIR
SIRAT
SİRÂT-ı MÛSTAKİM
SİCCİN bk. İLLİYYİN
SİDÂNE bk. KÂBE
SİDRETÜ'l-MÛNTEHÂ
SİGARA
SİGORTA
SİHİR
SİKA bk. RÂVİ
SİKÂYE bk. KÂBE
SİLSİLE bk. TARİKAT
SİNAGOG bk. YAHUDİLİK
SİRET bk. SİYER ve MEGÂZÎ
SİRHİNDÎ bk. İMÂM-ı RABBÂNÎ
SİYASET
SİYER ve MEGÂZÎ
SOFU bk. SÛFÎ
SOHBET
SONSUZLUK bk. EZEL ve EBED
SORUMLULUK
SÖVME
SÖZ VERME bk. AHİT
SPOR
SU
SUÇ
SUFFE bk. ASHÂB-ı SUFFE
SÛFÎ
SÛFÎ ALLAHYÂR
SUHEYB-i RÛMÎ
SUHUF
SUİZAN bk. ZAN
SULH
SULTAN VELED bk. MEVLEVİYYE
SUNÎ DÖLLENME
SÛR
SÛRE
SURET bk. RESİM ve HEYKEL
SÛBHÂNALLAH bk. TESBİH
SÛBHÂNEKE
SÛBKÎ
SÛBÛTÎ SIFATLAR bk. ALLAH
SÛCÛD bk. SECDE
SÛFYÂN es-SEVRÎ

SÜHREVERDÎ, Ebû Hafs
SÜHREVERDÎ, Maktûl
SÜHREVERDİYYE
SÜLEYMAN (a.s.)
SÜLEYMAN ÇELEBİ
SÜLÜK bk. SEYRÜSÜLÜK
SÜMEYYE bint HUBBÂT
SÜNNET
SÜNNET (ef'âl-i mükellefin)
SÜNNET OLMAK
SÜNNETULLAH
SÜNNÎ bk. EHL-i SÜNNET
SÜRME bk. SÜSLENME
SÜSLENME
SÜTANNE bk. SÜTHİSİMLİĞİ
SÜTHİSİMLİĞİ
SÜTKARDEŞ bk. SÜTHİSİMLİĞİ
SÜTRE
SÜYÜTÎ

Ş

ŞÂBAN bk. ÜÇ AYLAR
ŞAFAK bk. VAKÎT
ŞÂFİİ
ŞÂFİİ MEZHEBİ
ŞAH VELİYYULLAH
ŞAHİS
ŞAHİTLİK
ŞAKA bk. MİZAH
ŞAKÎ bk. SAÎD ve ŞAKÎ
ŞAKİK-ı BELHÎ
ŞAKK-ı KAMER bk. MÜCİZE
ŞAKK-ı SADR bk. MÜCİZE
ŞAMANİZM
ŞANS bk. BAHT
ŞANS OYUNLARI bk. EĞLENCE; KUMAR
ŞA'RÂNÎ
ŞARAP bk. İÇKİ
ŞART
ŞATAHAT bk. ŞATHİYE
ŞATHİYE
ŞÂTİBÎ
ŞAVT bk. SA'Y; TAVAF
ŞÂZELİYYE
ŞÂİR bk. ŞİAR
ŞEB-i ARÛS bk. MEVLÂNÂ
CELÂLEDDİN-i RÛMÎ
ŞECAAT bk. CESARET
ŞECERETÜRRİDVÂN
bk. BEY'ATÜRRİDVÂN
ŞEFAAT
ŞEFKAT
ŞEHÂDET bk. KELİME-i TEVHİD; ŞEHİT
ŞEHİD
ŞEHİT

ŞEHRİSTÂNÎ
ŞEHVET
ŞEK bk. ŞÛPHE
ŞEKAVET bk. SAÎD ve ŞAKÎ
ŞEKÛR
ŞEMÂİL
ŞEMS-i TEBRİZÎ bk. MEVLÂNÂ
CELÂLEDDİN-i RÛMÎ
ŞEMSÎ YIL bk. TAKVİM
ŞER
ŞER' bk. ŞERİAT
ŞEREF bk. IRZ ve NAMUS; İZZET
ŞERH-i SADR bk. MÜCİZE
ŞER'Î bk. MEŞRU
ŞERİAT
ŞERİF bk. SEYYİT ve ŞERİF
ŞEVKÂNÎ
ŞEYBÂNÎ, Muhammed b. Hasan
bk. MUHAMMED b. HASAN
eş-ŞEYBÂNÎ

ŞEYH
ŞEYH EDEBÂLİ bk. EDEBÂLİ
ŞEYH MANSÛR
ŞEYH ŞÂMİL
ŞEYHAYN bk. HANEFÎ MEZHEBİ
ŞEYHÛLİSLAM
ŞEYMÂ
ŞEYTAN
ŞEYTAN TAŞLAMA bk. CEMRE
ŞİA
ŞİAR
ŞİFA
ŞİİLİK bk. ŞİA
ŞİRÂZÎ
ŞİRÂZÎ, Kutbüddin bk. KUTBÜDDİN-i
ŞİRÂZÎ
ŞİRK
ŞİRKET
ŞİT (a.s.)
ŞÖHRET bk. MAKAM ve MEVKİ
ŞUAYB (a.s.)
ŞÛRA
ŞÛKÛR
ŞÛPHE
ŞÛRAHBİL b. HASENE

T

TAADDÛD-i ZEVCÂT bk. NİKÂH
TAASSUP
TAAT bk. İTAAT
TABERÎ
TABİAT bk. ÂLEM; YARATMA
TÂBİİN
TA'DİL-i ERKÂN bk. NAMAZ
TÂÇUT

TAHAMMÛL bk. SABIR
TAHÂRET
TAHÂVÎ
TAHİYYAT bk. TEŞEHHÛT
TAHİYYETÛ'İ-MESCİD
TAHMÎD bk. HAMD; HAMDELE
TAHRİME bk. İFTİTAH TEKBİRİ
TAHSİNİYYÂT bk. MAKÂSİDÜ'Ş-ŞERÂA;
MASLAHAT
TAKDİR bk. KADER
TAKDİS bk. KUTSİYET
TAKİYYE
TAKİYYÜDDİN er-RÂSİD
TAKLİT
TAKRÎB bk. KIRAAT
TAKVÂ
TAKVİM
TALAK bk. BOŞANMA
TALHA b. UBEYDULLAH
TALİH bk. BAHT
TALKIN bk. TELKİN
TÂLÛT bk. DÂVÛD
TAMAHKÂRLIK bk. HIRS
TA'N bk. SÖVME
TANRI bk. ALLAH
TAPDUK EMRE bk. YÛNUS EMRE
TARİKAT
TASADDUK bk. SADAKA
TASAVVUF
TASFİYE bk. TEZKİYE
TASVİR bk. RESİM ve HEYKEL
TAŞKÖPRİZÂDE AHMED EFENDİ
TATAVVU bk. NAFİLE

8. CİLT • T

TAVAF
TÂZİM bk. SAYGI
TÂZİR bk. CEZA
TÂZİYE
TAZMİNAT bk. ZARAR
TEBÂREKE SÛRESİ bk. MÛLK SÛRESİ
TEBBET SÛRESİ
TEBERRU bk. BAĞIŞ; SADAKA
TEBEU't-TÂBİİN
TEBLİĞ bk. DAVET; PEYGAMBER
TEBŞİR bk. PEYGAMBER
TEBÛK GAZVESİ
TEBZİR bk. İSRAF
TECDİT
TECELLİ
TECESSÛS
TECVİT
TEÇHİZ bk. CENAZE
TEDAVİ

TEDBİR bk. TEVEKKÜL
TEFÂHÜR bk. ÖVÜNME
TEFECİLİK bk. FAİZ
TEFEKKÜR
TEFE'ÜL bk. FAL
TEFRİK bk. BOŞANMA
TEFRİKA
TEFRİT bk. DİNDE AŞIRILIK; İTİDAL
TEFSİR
TEFTÂZÂNÎ
TEFVİZ-i TALÂK bk. BOŞANMA
TEGANNÎ bk. MÜSİKİ
TEHADDÎ bk. İCÂZÜ'İ-KUR'ÂN
TEHECCÜT NAMAZI
TEHLİL bk. KELİME-i TEVHİD; ZİKİR
TEKÂMÜL NAZARİYESİ bk. EVRİM
TEORİSİ
TEKBİR
TEKEBBÜR bk. KİBİR
TEKFİN bk. CENAZE
TEKFİR
TEKKE
TEKLİF
TEKVİN (sıfat)
TELBİYE bk. İHRAM
TELFİK
TELKİN
TEMETTU bk. HAC
TEMİM ed-DÂRÎ
TEMİZLİK
TEMYİZ bk. EHLİYET
TENÂSÜH
TEN'İM bk. MİKAT
TENZİH
TERAVİH NAMAZI
TERBİYE bk. AHLAK; ÇOCUK; EĞİTİM
TERİKE bk. MİRAS
TERÖR
TERTİL
TERVİYE GÜNÜ
TESANÜT bk. DAYANIŞMA
TESBİH
TESBİH NAMAZI
TESETTÜR
TESLİMİYET bk. TEVEKKÜL
TESLİS
TESMİYE bk. BESMELE
TEŞBİH
TEŞEHHÜT
TEŞEKKÜR bk. ŞÜKÜR
TEŞRİK TEKBİRİ
TEŞYİ bk. CENAZE
TEVÂTÜR bk. MÜTEVÂTİR
TEVAZU

TEVBE bk. TÖVBE
TEVEKKÜL
TEVESSÜL bk. VESİLE
TEVFIK
TEVHİT
TEVİL
TEVRAT
TEVVÂB
TEYEMMÜM
TEZKİYE bk. HAYVAN
TEZKİYE
TİBB-ı NEBEVÎ
TIRAŞ bk. İHRAM; SAKAL ve BIYIK;
TEMİZLİK
TİCARET
TİLAVET
TİLAVET SECDESİ
TİRMİZİ
TOKALAŞMA
TOPRAK bk. DEVLET; EKONOMİ; ÜLKE;
VERGİ
TÖVBE
TÜBÂ bk. CENNET
TÜFAN bk. NÜH
TÜL-i EMEL bk. EMEL
TÜR bk. MÜSÂ
TURİZM bk. SEYAHAT
TÜSÎ, Nasîrüddin
TÜKETİM
TÜPBEBEK bk. SUNİ DÖLLENME
TÜRBAN bk. TESETTÜR
TÜRBE
TÜTÜN bk. SİGARA
UBÂDE b. SÂMİT

U

UBEYDULLAH AHRÂR
UBÜDİYYET bk. KULLUK
UCB bk. KİBİR
UDHİYYE bk. KURBAN
UÇURSUZLUK
UHUD GAZVESİ
UHUVVET bk. KARDEŞLİK
ULEMÂ bk. ÂLİM
UMRE
UMRE SEFERİ bk. HUDEYBİYE
ANTLAŞMASI
UMRETÜ'İ-KAZÂ
UNUTMA
USUL bk. AKRABA
USÛL-i FIKİH
USÛL-i SELÂSE
USÛLİYYE
USÛLÜ'd-DİN bk. KELAM

UTANMA bk. HAYÂ
UTBE b. REBİA
UYDURMA HADİS bk. HADİS
UYKU
UYUŞTURUCU
UZAY bk. ÂLEM; SEMA
UZLET

Ü

ÜBEY b. KÂ'B
ÜÇ AYLAR
ÜFÜRÜKÇÜLÜK bk. RUKYE; SİHİR
ÜLFET
ÜLKE
ÜLÜLAZM bk. PEYGAMBER
ÜLÜLEMR
ÜMİT bk. HAVF ve RECÂ
ÜMİTSİZLİK bk. YEİS
ÜMMEHÂTÜ'İ-MÜ'MİNİN
ÜMMET
ÜMMİ
ÜMMÜ AMMÂR bk. SÜMEYYE bint
HUBBÂT
ÜMMÜ EYMEN
ÜMMÜ HABİBE
ÜMMÜ HARÂM
ÜMMÜ'İ-KİTÂB bk. FÂTİHA SÜRESİ;
LEVH-i MAHFÛZ
ÜMMÜ KÛLSÛM (bint MUHAMMED s.a.v.)
ÜMMÜ SELEME
ÜMMÜ SÜLEYM
ÜMMÜLKURÂ bk. MEKKE-i MÜKERREME
ÜNS bk. HEYBET ve ÜNS
ÜŞÂME b. ZEYD
ÜVEYS el-KARANÎ bk. VEYSEL KARANÎ
ÜZEYİR

V

VAAT bk. AHİT
VAAZ
VÂCİBÜ'İ-VÜCÛD bk. ALLAH; VARLIK;
VÜCÛD
VÂCİD
VÂCİP
VA'D ve VÂİD
VAHDÂNİYYET
VAHDET-i ŞÜHÛD bk. İMÂM-ı RABBÂNÎ;
VAHDET-i VÜCÛD
VAHDET-i VÜCÛD
VÂHİD bk. AHAD
VAHİY
VAHŞİ b. HARB
VÂİD bk. VA'D ve VÂİD

VÂİZ bk. VAAZ
VAKAR
VAKFE
VÂKIA bk. KIYAMET
VAKIF
VAKİT
VÂLÎ bk. VELÎ
VARAKA b. NEVFEL
VÂRİDAT bk. HAVÂTİR
VÂRİS
VARLIK
VASÎ bk. VELAYET
VÂSİ'
VASİYET
VATAN-ı ASLÎ bk. SEFER
VATAN-ı İKAME bk. SEFER
VECD
VEDÂ HACCI
VEDÂ HUTBESİ
VEDÎ bk. CÜNÜPLÜK; NECÂSET
VEDÛD
VEFA bk. AHİT
VEHHÂB
VEHHÂBİLİK
VEKİL
VELAYET bk. VELÎ (tasavvuf)
VELAYET (fıkıh)
VELÂYET-i FAKİH
VELÎ (esmâ-yi hüsnâ)
VELÎ (tasavvuf)
VELİME bk. DÜÇÜN
VERA bk. TAKVÂ
VERGİ
VESAYET bk. VELAYET
VESİLE
VESVESE
VEYSEL KARANİ
VİCDAN
VİRD bk. EVRÂD
VİTİR NAMAZI
VUDÛ bk. ABDEST
VÛCÛD (sıfat)
VÛCÛH bk. KIRAAT
VÛCUP bk. VÂCİP

Y

YAĞMUR DUASI bk. İSTİSKÂ
YAHUDİLİK
YAHYÂ (a.s.)
YAKİN
YÂKUB (a.s.)
YALAN
YANGIN bk. FELAKET

YARATMA
YARDIMLAŞMA
YARGI bk. KADI; KAZA
YARIŞMA
YAS
YÂSİN SÛRESİ
YÂSİR b. ÂMİR
YAŞLI
YE'CÛC ve ME'CÛC
YEHOVA ŞAHİTLERİ
YEİS
YEMİN
YENİ AHİT bk. HİRİSTİYANLIK; İNCİL;
KİTÂB-ı MUKADDES
YERME bk. ZEM
YERMÛK SAVAŞI bk. HÂLİD b. VELİD
YESEVİYYE
YESRİB bk. MEDİNE-i MÜNEVVERE
YETİM
YEZİDİLER
YILBAŞI
YİĞİTLİK bk. CESARET
YİYECEK ve İÇECEK
YOLCU bk. MİSAFİR; SEFER; SEYAHAT
YÖNETİM bk. DEVLET; SİYASET
YÛNUS (a.s.)
YÛNUS EMRE
YÛSUF (a.s.)
YÛŞA (a.s.)
YÛKÛMLÛLÛK bk. SORUMLULUK;
TEKLİF
YÛZÛK bk. ALTIN ve GÛMÛŞ

Z

ZÂHİR
ZÂHİRİYYE
ZÂHİT bk. ZÛHT
ZAKKUM bk. CEHENNEM
ZALİM bk. ZULÛM
ZAMAN
ZAN
ZÂR bk. NÂFİ'
ZARAFET bk. EDEP
ZARAR
ZARARLI ALIŞKANLIKLAR bk. İÇKİ;
KUMAR; SİGARA; UYUŞTURUCU
ZARÛRÂT-ı DİNİYYE
ZARURET
ZARÛRİYYÂT bk. MAKÂSİDÜ'ş-ŞERİA;
MASLAHAT
ZATÎ SIFATLAR bk. ALLAH
ZÂVİYE bk. TEKKE
ZAYIF HADİS bk. HADİS
ZEBÂNİ bk. CEHENNEM
ZEBH bk. HAYVAN; KURBAN
ZEBİHA bk. KURBAN

ZEBUR
ZEHEBİ
ZEKÂT
ZEKERİYYÂ (a.s.)
ZEKERİYYÂ el-ENSÂRÎ
ZELLE bk. İSMET
ZELLETÛ'I-KÂRÎ bk. KIRAAT
ZELZELE bk. FELAKET
ZEM
ZEMAŞŞERÎ
ZEMZEM
ZENÂDIKA bk. ZINDIK
ZENB bk. GÛNAH
ZENBİLLİ ALİ EFENDİ
ZENGIN
ZERDÛŞTİLİK bk. MECÛSİLİK
ZERKEŞÎ, Bedreddin
ZEVÂİT bk. NAFİLE; SÛNNET
ZEVÇÂT-ı TÂHİRÂT bk. ÜMMEHÂTÛ'I-
MÛ'MİNİN
ZEVCE bk. AİLE; NİKÂH
ZEVK bk. SANAT; TASAVVUF
ZEYD b. ALİ
ZEYD b. HÂRİSE
ZEYD b. SÂBİT
ZEYDİYYE
ZEYNEB (bint MUHAMMED s.a.v.)
ZEYNEB bint CAHŞ
ZEYNEB bint HUZEYME
ZEYNELÂBİDİN bk. ALİ ZEYNELÂBİDİN
ZEYNULLAH RESÛLÎ
ZIHAR
ZINDIK
ZİFAF bk. CİNSEL İLİŞKİ; NİKÂH
ZİKİR
ZİKR-i ERRE bk. YESEVİYYE; ZİKİR
ZİLLET bk. İZZET
ZİMMÎ bk. GAYRİMÛSLİM
ZİNA
ZİYARET
ZİYNET bk. SÛSLENME
ZUHR-i ÂHİR bk. CUMA
ZULMET bk. NUR
ZULÛM
ZÛ'I-CELÂL ve'I-İKRÂM
ZÛBEYR b. AVVÂM
ZÛHRÎ
ZÛHT
ZÛLEYHA bk. YÛSUF
ZÛLHULEYFE bk. MİKAT
ZÛLKARNEYN
ZÛLKİFL (a.s.)
ZÛNNÛN bk. YÛNUS
ZÛNNÛN el-MİSRÎ

TEMATİK MADDE LİSTELERİ

ESMA-yi HÜSNÂ

ADL	HÂLİK	MÜSTEKBİR
AFÜV	HALÎM	MÜTEÂLÎ
AHAD	HAMÎD	MÜTEKEBBİR
ÂHİR (bk. EVVEL)	HASÎB	MÜZİL bk. MUİZ
ALÎ	HAY	NÂFİ'
ALÎM	HÜ	NASÎR
ALLAH	KADİR	NÛR
AZÎM	KAHHÂR	RAB
AZİZ	KAVÎ	RÂFİ'
BÂİS	KAYYÜM	RAHMÂN
BÂKÎ	KEBİR	RAHÎM (bk. RAHMÂN)
BÂRİ'	KERÎM	RAKÎB
BÂSİT	KUDDÛS	RAÛF
BÂTİN (bk. ZÂHİR)	LATÎF	REŞİD
BASÎR	MÂNİ'	REZZÂK
BEDÎ'	MÂCİD (bk. MECÎD)	SABÛR
BERR	MECÎD	SAMED
CÂMİ'	MELİK	SÂNİ'
CEBBÂR	METÎN	SELÂM
CELÎL	MUAHHİR (bk. MUKADDİM)	SEMÎ'
CEMÎL (bk. CEMÂL)	MUÇNÎ	ŞEHİD
EHAD (bk. AHAD)	MUHÎT	ŞEKÛR
EVVEL	MUHSÎ	TEVVÂB
FETTÂH	MUHYÎ	VÂCİD
GAFFÂR (bk. GAFÛR)	MUİZ	VÂHİD (bk. AHAD)
GAFÛR	MUKADDİM	VÂLÎ (bk. VELÎ)
GANÎ	MUKÎT	VÂRİS
HABİR	MUKSİT	VÂSİ'
HÂDÎ	MUSAVVİR	VEDÛD
HÂFİD (bk. RÂFİ')	MÛBDİ'	VEHHÂB
HAFİZ	MÛCİB	VEKİL
HAK	MÛHEYMİN	VELÎ
HAKEM	MÛ'MİN	ZÂHİR
HAKİM	MÛNTAKİM	ZÛ'l-CELÂL ve'l-İKRÂM

KAVRAMLAR

ABDEST	AÇLAMA	ÂKİBET
ÂBİT	AHÎLİK	AKİL
ACBÛ'z-ZENE	ÂHİR ZAMAN	AKİL HASTALIÇI
AD KOYMA	ÂHİRET	AKÎKA
ADAK	AHÎT	AKÎT
ADALET	AHLAK	AKRABA
AF	AHSEN-i TAKVÎM	AKSIRMA
ÂFÂKÎ	AHUND	ALAY ETMEK
ÂFET	AİLE	ALDATMA
AGNOSTİSİZM	AKAİT	ÂLEM

ALİŞVERİŞ	BİRR	DOĞRULUK
ÂLİM	BORÇ	DOĞUM KONTROLÜ
ALLAH HAKKI	BORSA	DOSTLUK
ALLAHÜMME	BOŞANMA	DUA
ALTIN ve GÜMÜŞ	BUNAMA	DUHÂN
AMEL	BÜLUĞ	DÜĞÜN
AMEL DEFTERİ	CÂHİLİYE	DÜNYA
ÂMENTÜ	CÂİZ	DÜŞMANLIK
ÂMİN	CÂMİ	ECEL
ANA BABA	CEHALET	EDA
A'RÂF	CEHENNEM	EDEP
AREFE	CELLE CELÂLUH	EF'ÂL-i MÜKELLEFİN
ÂRİF	CELSE	EĞİTİM
ARŞ	CEM	EĞLENCE
ASABİYET	CEM' ve FARK	EHL-i BİDAT
ASHÂB-ı KEHF	CEMÂL	EHL-i HADİS
ASHÂB-ı SUFFE	CEMRE	EHL-i HAK
ASHÂBÜ'ş-ŞİMÂL	CENAZE	EHL-i KIBLE
ASHÂBÜ'İ-UHDÜD	CENİN	EHL-i KİTAP
ASHÂBÜ'İ-YEMİN	CENNET	EHL-i RE'Y
ASR-ı SAÂDET	CESARET	EHL-i SÜNNET
ASTROLOJİ	CEVŞEN	EHL-i TEVHİD
AŞERE-yi MÜBEŞŞERE	CEZA	EHLİBEYT
AŞK ve SEVGİ	CEZBE	EHLİYET
AŞR-ı ŞERİF	CİHAT	EKONOMİ
ATEBÂT	CİMRİLİK	ELFÂZ-ı KÜFÜR
ATEİZM	CİN	ELLİ DÖRT FARZ
AV	CİNSEL İLİŞKİ	EMANET
AVRET	CİNSİYET	EMEK
ÂYET	CÖMERTLİK	EMEL
ÂYETULLAH	CUMA	EMİR bi'İ-MA'RÜF NEHİY ani'İ-MÜNKER
AYIP	CÜNÜPLÜK	ENGELLİLİK
ÂYİN	ÇALIŞMA	ENSAR
AZAP	ÇEVRE	ERKEK
AZİM	ÇOCUK	ESBÂB-ı NÜZÛL
BÂB	ÇOCUK DÜŞÜRME	ESMÂ-yi HÜSNÂ
BAĞIŞ	DÂBBETÜ'İ-ARZ	EŞCİNSELLİK
BAHT	DÂÎ	EVLAT EDİNME
BANKA	DALALET	EVRÂD
BA'S ve HAŞİR	DAVET	EVRİM TEORİSİ
BASİRET	DAYANIŞMA	EVVÂBİN NAMAZI
BÂTİL	DECCAL	EZAN
BÂTİN İLMİ	DEDE	EZEL ve EBED
BAYGINLIK	DEİZM	FÂCİR
BAYRAM	DELİL	FAİZ
BEDDUA	DERVİŞ	FAKİH
BEDEL	DEVLET	FAKİR
BELA	DİÇERKÂMLIK	FAKR
BENCİLLİK	DİLENCİLİK	FAL
BEREKET	DİN	FARAKLİT
BESMELE	DİNDE AŞIRILIK	FARZ
BİAT	DİNİ CEMAAT	FÂSİK
BİDAT		

FAZİLET
FELAH
FELAKET
FELSEFE
FENA ve BEKA
FESAT
FESAT ve BUTLÂN
FETİH
FETRET EHLİ
FETVA
FEYİZ
FIKİH
FIRKA
FITIR SADAKASI
FITRAT
FİDYE
FİNANS
FİTEN ve MELÂHİM
FİTNE
FUHUŞ
FUNDAMENTALİZM
FURKAN
FÜTÜVVET
GAFLET
GAYBET
GAYBET ve HUZUR
GAYP
GAYRİMÜSLİM
GAZAP
GAZVE
GENÇ
GIPTA
GIYBET
GİYİM KUŞAM
GUSÛL
GÛLME
GÛNAH
HABLULLAH
HAC
HACAMAT
HACERÛLESVED
HÂCET NAMAZI
HACİR
HADES
HADİS
HÂFİZ
HAK
HAKİKAT
HAL
HALİFE
HALKA
HALKU'I-KUR'ÂN
HALVET (fıkıh)

HALVET (tasavvuf)
HAMD
HAMDELE
HAMİYET
HANİF
HARAM
HARAM AYLAR
HAREM
HAREMEYN
HARİKULADE
HASÂİSÜ'n-NEBİ
HASENAT
HASET
HASTA
HAT
HATA
HATİM
HÂTİME
HATM-i HÂCEGÂN
HATM-i NÜBÜVVET
HAVÂİC-i ASLİYYE
HAVÂRİ
HAVÂTİR
HAVF ve RECÂ
HAVKALE
HAVZ-ı KEVSER
HAYÂ
HAYIR
HAYIZ
HAYRET
HAYVAN
HEDİYE
HEDY
HELAL
HESAP
HEVÂ
HEYBET ve ÜNS
HIDRELLEZ
HIRKA
HIRS
HIRSIZLIK
HIZIR
HİCRET
HİDAYET
HİKMET
HİL
HİLAFET
HİLE-i ŞER'İYYE
HİLİM
HİMMET
HİSBE
HUDÛDULLAH

HULEFÂ-yi RÂŞİDİN
HULÛL
HURAFE
HÛRİ
HURÛF-ı MUKATTAA
HUŞÛ
HUTBE
HÛKÛM
HÛLLE
HÛNSÂ
HÛRRİYET
HÛSRAN
HÛSÛN ve KUBUH
HÛZÛN
IRKÇILIK
IRZ ve NAMUS
ISKAT
ISLAH
İBADET
İBRET
İ'CÂZÛ'I-KUR'ÂN
İCMÂ
İÇKİ
İÇTİHAT
İDDET
İFFET
İFTİRA
İFTİTAH TEKBİRİ
İÇVÂ
İHLÂS
İHRAM
İHSAN
İHTİDA
İHTİKÂR
İHTİLAF
İHTİLAM
İHTİYAT
İHVAN
İKRAH
İ'LÂ-yi KELİMETULLAH
İLAHİ
İLETİŞİM
İLHAM
İLHAT
İLİM
İLİM (sıfat)
İLLİYYİN
İLMİHAL
İMAM
İMAN
İNFAK
İNSAN
İNSAN HAKLARI

İNŞÂN-ı KÂMİL
İNŞALLAH
İNTİHAR
İNTİKAM
İPEK
İRRADE
İRŞAT
İRTİDAT
İSBÂT-ı VÂCİB
İSLAM
İSLAMOFOBİ
İSM-i ÂZAM
İSMET
İSRAF
İSRÂİLİYAT
İSTİÂZE
İSTİHÂRE
İSTİHÂZE
İSTİMDAT
İSTİMNÂ
İSTİSKÂ
İSTİŞARE
İSTİVA
İŞKENCE
İTAAT
İTİDAL
İTİKÂF
İYİMSERLİK
İZZET
KABİR
KABİR HAYATI
KABZ ve BAST
KA'DE
KADER
KADI
KADIN
KÂHİN
KALEM
KALP
KAMET
KAN
KAN DAVASI
KANAATKÂRLIK
KARDEŞLİK
KARZ
KATİL
KAYLÜLE
KAZA (adlî)
KAZA
KAZA NAMAZI
KAZANÇ
KAZF
KEFÂRET

KELAM
KELÂM (sıfat)
KELİME
KELİME-i TEVHİD
KERAMET
KERREMALLAHU VECHEH
KESP
KEŞF
KEVN ve FESAT
KIBLE
KIDEM
KIRAAT (ilim)
KIRAAT (namaz)
KIRK HADİS
KISAS-ı ENBİYÂ
KISSA
KIYAM
KIYAMET
KIYAMET ALAMETLERİ
KIYÂM bi-NEFSİHÎ
KIYAS
KİBİR
KİN
KİRÂMEN KÂTİBİN
KİTAP
KLONLAMA
KOMŞU
KORKAKLIK
KÖLE
KUDDİSE SIRRUH
KUDRET
KUL HAKKI
KULLUK
KUMAR
KUNUT
KURB
KURBAN
KUŞLUK NAMAZI
KUTSÎ HADİS
KUTSİYET
KÜFÜR
KÜRSÎ
KÜSME
KÜSÜF NAMAZI
KÜTÜB-i ERBAA
KÜTÜB-i SİTTE
LAKİT
LANET
LEVH-i MAHFUZ
LİVÂÜ'l-HAMD
LİYAKAT
LUKATA

MAÇFİRET
MAHREM
MAKAM
MAKÂM-ı MAHMÜD
MAKAM ve MEVKİ
MAKÂSİDÜ'ş-ŞERİA
MALAYÂNİ
MARİFET
MÂSİVÂ
MÂSİYET
MASLAHAT
MÂŞALLAH
MATERYALİZM
MEBDE ve MEÂD
MECZUP
MEDİH
MEDRESE
MEDYA
MEHDÎ
MEHİR
MEKRUH
MELAMET
MELEK
MENDUP
MERCİ-i TAKLİD
MERHAMET
MESEL
MESH
MESİH
MEŞAKKAT
MEŞHET
MEŞRU
MEŞRU MÜDAFAA
METAFİZİK
MEVLÂ
MEVLİT
MEZHEP
MİHRİCAN
MİKAT (hacda)
MİLEL ve NİHAL
MİLLET
MİLLİYETÇİLİK
MİMARİ
MİNNET
MİRAS
MİSAFİR
MİSAK
MİSVAK
MİSYONERLİK
MİZAH
MİZAN
MOLLA

MUÂHÂT
MUAMELAT
MUAVVİZETeyN
MÛCİZE
MUHÂCİRİN
MUHADDİS
MUHADRAMÛN
MUHÂLEFETÛN İ'İ-HAVÂDİS
MUHÂZÂT
MUKABELE
MUKADDES EMANETLER
MUKTEDÎ
MURAKABE
MUSHAF
MÛSİKİ
MUSKA
MÛBAH
MÛBAREK GECELER
MÛCÂVİR
MÛELLEFE-yi KULÛB
MÛEZZİN
MÛFESSİR
MÛLKİYET
MÛNAFIK
MÛNKER ve NEKİR
MÛRİT
MÛRÛVVET
MÛSAMAHA
MÛT'A
MÛTEŞÂBİH
MÛTEVÂTİR
NAFAKA
NAFİLE
NAMAZ
NAS
NASİHAT
NA'T
NAZAR
NECÂSET
NEFİS
NEMİME
NESİH
NEVRUZ
NİFAS
NİHİLİZM
NİKÂH
NİMET
NİSAP
NİYÂBET
NİYET
NUR
OCAK

ON İKİ İMAM
ORGAN NAKLİ
ORUÇ
ORYANTALİZM
OTUZ İKİ FARZ
ÖFKE
ÖLÛM
ÖRF ve ÂDET
ÖTANAZİ
ÖVÛNME
ÖZEL HAYAT
ÖZÛR
PEYGAMBER
POST
POZİTİVİZM
PUTPERESTLİK
RÂBITA
RADIYALLAHU ANH
RAHİMEHULLAH
RÂVİ
REKÂT
REKLAM
RESİM ve HEYKEL
RIFK
RIZA (sıfat)
RIZIK
RİYA
RİYÂZET
RUH
RUH ÇAĞIRMA
RUHBANLIK
RUHSAT
RUKYE
RÛKÛ
RÛŞT
RÛŞVET
RÛYA
RÛ'YET-i HİLÂL
RÛ'YETULLAH
SAADET
SABIR
SADAKA
SAĞLIK
SAHÂBE
SAHİH
SAİD ve ŞAKİ
SAKAL ve BIYIK
SAKAL-ı ŞERİF
SALÂ
SALÂTÛ'İ-HAVF
SALATÛSELAM
SALİH

SANAT
SARHOŞLUK
SAVAŞ
SA'Y
SAYGI
es-SEB'U'İ-MESÂNÎ
SECDE
SEFER
SEHİV SECDESİ
SEKALEYN
SEKR ve SAHV
SEKÛLERİZM
SELAM (namazda)
SELAMLAŞMA
SELEF
SEMA (gök)
SEMÂ (raks)
SENETÛ'İ-HÛZN
SENETÛ'İ-VÛFÛD
SERİYYE
SETR-i AVRET
SEVAP
SEVDE
SEYAHAT
SEYRÛSÛLÛK
SEYYİT ve ŞERİF
SIHRİYET
SILA-yı RAHİM
SİR
SIRAT
SİRÂT-ı MÛSTAKİM
SİDRETÛ'İ-MÛNTEHÂ
SİGARA
SİGORTA
SİHİR
SİYASET
SİYER ve MEGÂZİ
SOHBET
SORUMLULUK
SÖVME
SPOR
SU
SUÇ
SÛFİ
SUHUF
SULH
SUNİ DÖLLENME
SÛR
SÛRE
SÛNNET
SÛNNET OLMAK
SÛNNETULLAH

SÜSLENME
SÜTHİSİMLİĞİ
SÜTRE
ŞAHİS
ŞAHİTLİK
ŞART
ŞATHİYE
ŞEFAAT
ŞEFKAT
ŞEHİT
ŞEHVET
ŞEMÂİL
ŞER
ŞERİAT
ŞEYH
ŞEYHÜLİSLAM
ŞEYTAN
ŞİAR
ŞİFA
ŞİRK
ŞİRKET
ŞÜRA
ŞÜKÜR
ŞÜPHE
TAASSUP
TÂBİİN
TÂÇÜT
TAHÂRET
TAHİYYETÜ'L-MESCİD
TAKİYYE
TAKLİT
TAKVÂ
TAKVİM
TARİKAT
TASAVVUF
TAVAF
TÂZİYE
TEBEU't-TÂBİİN
TECDİT
TECELLİ
TECESSÜS
TECVİT
TEDAVİ
TEFEKKÜR
TEFRİKA
TEFSİR
TEHECCÜT NAMAZI
TEKBİR
TEKFİR
TEKKE

TEKLİF
TEKVİN (sıfat)
TELFİK
TELKİN
TEMİZLİK
TENÂSÜH
TENZİH
TERAVİH NAMAZI
TERÖR
TERTİL
TERVİYE GÜNÜ
TESBİH
TESBİH NAMAZI
TESETTÜR
TESLİS
TEŞBİH
TEŞEHHÜT
TEŞRİK TEKBİRİ
TEVAZU
TEVEKKÜL
TEVFİK
TEVHİT
TEVİL
TEYEMMÜM
TEZKİYE
TİBB-İ NEBEVİ
TİCARET
TİLAVET
TİLAVET SECDESİ
TOKALAŞMA
TÖVBE
TÜKETİM
TÜRBE
UĞURSUZLUK
UMRE
UNUTMA
USÛL-İ FIKİH
USÛL-İ SELÂSE
UYKU
UYUŞTURUCU
UZLET
ÜÇ AYLAR
ÜLFET
ÜLKE
ÜLÛLEMR
ÜMMEHÂTÜ'L-MÜ'MİNİN
ÜMMET
ÜMMÎ
VAAZ
VÂCİP

VA'D ve VÂİD
VAHDÂNİYYET
VAHDET-i VÜCÛD
VAHİY
VAKAR
VAKFE
VAKIF
VAKİT
VARLIK
VASİYET
VECD
VEDÂ HUTBESİ
VELAYET (fıkıh)
VELÂYET-i FAKİH
VELİ (tasavvuf)
VERGİ
VESİLE
VESVESE
VİCDAN
VİTİR NAMAZI
VÜCÛD (sıfat)
YAKİN
YALAN
YARATMA
YARDIMLAŞMA
YARIŞMA
YAS
YAŞLI
YE'CÛC ve ME'CÛC
YEİS
YEMİN
YETİM
YILBAŞI
YİYECEK ve İÇECEK
ZAMAN
ZAN
ZARAR
ZARÛRÂT-İ DİNİYYE
ZARURET
ZEKÂT
ZEM
ZEMZEM
ZENGIN
ZIHAR
ZINDIK
ZİKİR
ZİNA
ZİYARET
ZULÛM
ZÜHT

BİYOGRAFİLER

PEYGAMBERLER*

ÂDEM (a.s.)
DÂVÛD (a.s.)
ELYESA' (a.s.)
EYYÛB (a.s.)
HÂRÛN (a.s.)
HÛD (a.s.)
İBRÂHİM (a.s.)
İDRİS (a.s.)
İLYÂS (a.s.)
İSÂ (a.s.)

İSHAK (a.s.)
İSMÂİL (a.s.)
LOKMAN
LÛT (a.s.)
MUHAMMED (s.a.v.)
MÛSÂ (a.s.)
NÛH (a.s.)
SÂLİH (a.s.)
SÛLEYMAN (a.s.)
ŞİT** (a.s.)
ŞUAYB (a.s.)

ÜZEYİR
YAHYÂ (a.s.)
YA'KÛB (a.s.)
YÛNUS (a.s.)
YÛSUF (a.s.)
YÛŞA' ** (a.s.)
ZEKERİYYÂ (a.s.)
ZÛLKARNEYN
ZÛLKİFL (a.s.)

* Lokman, Üzeyir ve Zülkarneyn'in peygamber olup olmadıkları kesin bilinmemektedir.

** İsimleri hadis ve tarih kaynaklarında geçmektedir.

SAHÂBİLER

ABBAS
ABDULLAH b. ABBAS
ABDULLAH b. AMR b. ÂS
ABDULLAH b. MES'ÛD
ABDULLAH b. ÖMER
ABDULLAH b. REVÂHA
ABDULLAH b. SELÂM
ABDULLAH b. ZÛBEYR
ABDURRAHMAN b. AVF
ÂİŞE (bint Ebû Bekir)
ALİ (b. Ebû Tâlib)
AMMÂR b. YÂSİR
AMR b. ÂS
BERÂ b. MÂLİK
BERÂ b. MA'RÛR
BİLÂL-i HABEŞİ
CÂBİR b. ABDULLAH
CA'FER b. EBÛ TÂLİB
CÛVEYRİYE bint HÂRİS
DİHYE b. HALİFE
EBÛ BEKİR (es-Siddîk)
EBÛ DÛCÂNE
EBÛ EYYÛB el-ENSÂRÎ
EBÛ HÛREYRE
EBÛ LÛBÂBE el-ENSÂRÎ
EBÛ MAHZÛRE
EBÛ MÛSÂ el-EŞ'ARÎ
EBÛ SAİD el-HUDRÎ
EBÛ SÛFYÂN
EBÛ TALHA el-ENSÂRÎ
EBÛ UBEYDE b. CERRÂH
EBÛ ZER el-GİFÂRÎ
EBÛ'd-DERDÂ
ENES b. MÂLİK

ERKAM b. EBÛ'l-ERKAM
ES'AD b. ZÛRÂRE
ESMÂ bint EBÛ BEKİR
FÂTİMA (bint MUHAMMED s.a.v.)
FÂTİMA bint ESED
FAZL b. ABBAS
HABBÂB b. ERET
HAFFSA (bint Ömer)
HÂLİD b. VELİD
HALÎME
HAMZA
HASAN (b. Ali)
HASSÂN b. SÂBİT
HATİCE (bint Huveylid)
HİND b. EBÛ HÂLE
HİND bint UTBE
HUBÂB b. MÛNZİR
HUZEYFE b. YEMÂN
HÛSEYİN (b. Ali)
İBN ÜMMÛ MEKTÛM
KÂ'B b. MÂLİK
KÂ'B b. ZÛHEYR
KAYS b. SA'D
MÂRİYE (bint Şem'ün)
MEYMÛNE (bint Hâris)
MİKDÂD b. AMR
MUÂVİYE b. EBÛ SÛFYÂN
MUÂZ b. CEBEL
MUGİRE b. ŞU'BE
MUS'AB b. UMEYR
OSMAN (b. Affân)
OSMAN b. MAZ'ÛN
ÖMER (b. el-Hattâb)
REYHÂNE bint ŞEM'ÛN
RUKİYYE (bint MUHAMMED s.a.v.)

SA'D b. ÂİZ el-KARAZ
SA'D b. EBÛ VAKKÂS
SA'D b. MUÂZ
SA'D b. UBÂDE
SAFİYYE (bint Huyey)
SAFİYYE bint ABDÛLMUTTALİB
SAİD b. ZEYD
SELMÂN-ı FÂRİSÎ
SEVDE (bint Zem'a)
SUHEYB-i RÛMÎ
SÛMEYYE bint HABBÂT
ŞEYMA bint el-HÂRİS
ŞÛRAHBÎL b. HASENE
TALHA b. UBEYDULLAH
TEMİM ed-DÂRÎ
UBÂDE b. SÂMİT
ÛBEY b. KÂ'B
ÛMMÛ EYMEN
ÛMMÛ HABİBE
ÛMMÛ HARÂM
ÛMMÛ KÛLSÛM (bint MUHAMMED s.a.v.)
ÛMMÛ SELEME
ÛMMÛ SÛLEYM
ÛSÂME b. ZEYD
VAHŞÎ b. HARB
YÂSİR b. ÂMİR
ZEYD b. HÂRİSE
ZEYD b. SÂBİT
ZEYNEB (bint MUHAMMED s.a.v.)
ZEYNEB bint CAHŞ
ZEYNEB bint HUZEYME
ZÛBEYR b. AVVÂM

PEYGAMBERLERLE ve İSLAM TARİHİYLE İLİŞKİLİ DİĞER KİŞİLER

ABDULLAH
ABDULLAH b. SEBE
ABDULLAH b. ÜBEY b. SELÛL
ABDÛLMUTTALİB
ÂMİNE
ÂSİYE
ÂZER bk. İBRAHİM
BAHİRÂ
BELKIS bk. SÜLEYMAN
CÂLÛT bk. DAVUD
EBÛ CEHİL
EBÛ LEHEB
EBÛ TÂLİB
EBREHE bk. FİL SÛRESİ
FİRAVUN bk. MUSA
HÂBİL ve KÂBİL
HACER
HAMAN bk. MUSA
HAVVÂ
İBRAHİM b. MUHAMMED (s.a.v.)
İMRAN bk. MERYEM
KÂ'B b. EŞREF
KÂRÛN bk. MUSA
KÂSİM b. MUHAMMED (s.a.v.)
KUS b. SÂİDE
MERYEM
MUHASSİN b. ALİ
NECÂŞÎ ASHAME
NEMRUD bk. İBRAHİM
SÂMİRÎ bk. MUSA
SÂRE
TÂLÛT bk. DAVUD
UTBE b. REBİA
VARAKA b. NEVFEL
ZÜLEYHA bk. YUSUF

ÂLİMLER ve MEZHEP-TARİKAT-HAREKET ÖNDERLERİ

ABDULLAH b. MÛBÂREK
ABDÛLKADİR-i GEYLÂNÎ
AHÎ EVRAN
AHMED b. HANBEL
AHMED er-RİFÂÎ
AHMED YESEVÎ
AKŞEMSEDDİN
ALİ el-EKBER
ALİ el-HÂDÎ

ALİ el-KÂRÎ
ALİ KUŞÇU
ALİ er-RİZÂ
ALİ ŞİR NEVÂÎ
ALİ ZEYNELÂBİDİN
ÂLÛSÎ
ÂMİDÎ, Seyfeddin
ANKARAVÎ
ATÂ b. EBÛ REBÂH
AYNÎ
AZİZ MAHMUD HÛDÂYÎ
BÂCÎ
BAHÂEDDİN NAKŞİBEND
BÂKILLÂNÎ
BÂYEZİD-i BİSTÂMÎ
BEYZÂVÎ
BİGİYEY, Mûsâ Cârullah
BİLMEN, Ömer Nasuhi
BİRGİVÎ
BİRÛNÎ
BUHÂRÎ
BÛSİRÎ
CA'FER es-SÂDİK
CEZERÎ
CÛNEYD-i BAĞDÂDÎ
CÛRCÂNÎ, Seyyid Şerif
CÛVEYNÎ
DÂMOLLA, Abdülkâdir
DÂRİMÎ
DÂVÛD-i KAYSERÎ
DÂVÛD ez-ZÂHİRÎ
DEBÛSÎ
DESÛKÎ
EBHERÎ
EBÛ DÂVÛD
EBÛ HANİFE
EBÛ SAİD-i EBÛ'İ-HAYR
EBÛ YA'LÂ el-FERRÂ
EBÛ YÛSUF
EBUSSUÛD EFENDİ
EDEBÂLÎ
EFGÂNÎ, Cemâleddin
ELMALİLİ MUHAMMED HAMDÎ
EMİR SULTAN
ERZURUMLU İBRÂHİM HAKKI
EŞ'ARÎ
EŞREFOÇLU RÛMÎ
EVLİYA ÇELEBİ
FAHREDDİN er-RÂZÎ
FÂRÂBÎ
GAZZÂLÎ

GUCDÛVÂNÎ, Abdülhâlik
GÛMÛŞHÂNEVÎ, Ahmed Ziyâeddin
HACI BAYRÂM-ı VELÎ
HACI BEKTÂŞ-ı VELÎ
HÂDİMÎ
HÂKİM en-NİSÂBÛRÎ
HAKÎM es-SEMERKANDÎ
HAKÎM et-TİRMİZÎ
HALEBÎ
HÂLİD-i BAĞDÂDÎ
HALÎL b. İSHAK
HALLÂC-ı MANSÛR
HALLÂL
HÂRİZMÎ
HASAN el-ASKERÎ
HASAN-ı BASRÎ
HASAN el-BENNÂ
HATİB el-BAĞDÂDÎ
HATTÂBÎ
HEREVÎ
HIRAKÎ
HOCAZÂDE
İBN ABDÛLBER
İBN ÂBİDİN
İBN BATTÛTA
İBN CÛLCÛL
İBN FADLÂN
İBN FERHÛN
İBN HACER el-ASKALÂNÎ
İBN HACER el-HEYTEMÎ
İBN HALDUN
İBN HAZM
İBN HİBBÂN
İBN HİŞÂM
İBN İSHAK
İBN KAYYİM el-CEVZİYYE
İBN KEMAL
İBN KESİR
İBN KUDÂME
İBN MÂCE
İBN NÛCEYM
İBN RÛŞD
İBN SA'D
İBN SİNÂ
İBN TEYMİYYE
İBNÛ'İ-ARABÎ
İBNÛ'İ-BAYTÂR
İBNÛ'İ-BENNÂ el-MERRÂKÛŞÎ
İBNÛ'İ-CEVZÎ
İBNÛ'İ-CEZERÎ
İBNÛ'İ-ESİR, İzzeddin

İBNÜ'İ-ESİR, Mecdüddin	MEVDÜDÎ	SEHL et-TÜSTERÎ
İBNÜ'İ-HÂCİB	MEVLÂNÂ CELÂLEDDİN-i RÛMÎ	SEMERKANDÎ, Alâeddin
İBNÜ'İ-HÂİM	MİRİM ÇELEBİ	SEMERKANDÎ, Ebü'l-Leys
İBNÜ'İ-HEYSEM	MOLLA CÂMÎ	SEMERKANDÎ, Muhammed b. Eşref
İBNÜ'İ-HÜMÂM	MOLLA FENÂRÎ	SERAHSÎ
İBNÜ'n-NEFİS	MOLLA HÛSREV	SERÎ es-SAKATÎ
İBNÜ's-SALÂH eş-ŞEHREZÛRÎ	MOLLA SADRÂ	SEYDÎ ALİ REİS
İBNÜ'ş-ŞÂTİR	MUHAMMED ABDUH	SÛFÎ ALLAHYÂR
İBNÜ'z-ZERKÂLE	MUHAMMED el-BÂKİR	SÛBKÎ
İBRÂHİM en-NEHAÎ	MUHAMMED el-CEVÂD	SÛFYÂN es-SEVRÎ
ÎCÎ, Adudüddin	MUHAMMED b. HANEFİYYE	SÛHREVERDÎ, Ebû Hafis
İMÂM-ı RABBÂNÎ	MUHAMMED b. HASAN eş-ŞEYBÂNÎ	SÛHREVERDÎ, Maktûl
İSMÂİL b. CA'FER es-SÂDİK	MUHAMMED PÂRSÂ	SÛLEYMAN ÇELEBİ
İSMÂİL HAKKI BURSEVÎ	MUHAMMED SÂDİK MUHAMMED	SÛYÛTÎ
KÂ'B el-AHBÂR	YÛSUF	ŞÂFÎÎ
KADIZÂDE-i RÛMÎ	MUHÂSİBÎ	ŞAH VELİYYULLAH
KÂDÎ ABDÛLCEBBÂR	MÛSÂ el-KÂZİM	ŞAKİK-ı BELHÎ
KÂDÎ İYÂZ	MUSTAFA SABRÎ EFENDİ	ŞA'RÂNÎ
KÂDİHAN	MÛNECCİMBAŞI AHMED DEDE	ŞÂTİBÎ
KÂFİYECİ	MÛSLİM (b. Haccâc)	ŞEHRİSTÂNÎ
KARÂFÎ	MÛZENÎ	ŞEVKÂNÎ
KÂSÂNÎ	NECMEDDİN-i KÛBRÂ	ŞEYH MANSÛR
KASTALLÂNÎ	NESÂÎ	ŞEYH ŞÂMİL
KÂŞÂNÎ	NESEFÎ, Ebü'l-Berekât	ŞÎRÂZÎ
KÂŞÎ	NESEFÎ, Ebü'l-Muîn	TABERÎ
KÂTİB ÇELEBİ	NEVEVÎ	TAHÂVÎ
KÂTİBÎ	NİZÂMEDDİN en-NİSÂBÛRÎ	TAKIYYÛDDİN er-RÂSİD
KEMÂLÎ, Ziyâeddin	ÖMER HAYYÂM	TAŞKÖPRİZÂDE AHMED EFENDİ
KERECİ	PEZDEVÎ	TEFTÂZÂNÎ
KEVSERÎ	PİRÎ REİS	TİRMİZÎ
KİNDÎ	RÂBİA el-ADEVİYYE	TÛSÎ, Nasirüddin
KUDÛRÎ	RÂFÎÎ	UBEYDULLAH AHRÂR
KURTUBÎ	RÂGİB el-İSFAHÂNÎ	VEYSEL KARANÎ
KUŞEYRÎ	RAHMETULLAH el-HİNDÎ	YÛNUS EMRE
KUTBÛDDİN-i ŞİRÂZÎ	REŞİD RİZÂ	ZEHEBÎ
LEKNEVÎ	RİZÂEDDİN FAHREDDİN	ZEKERİYYÂ el-ENSÂRÎ
MÂLİK b. ENES	SABUNCUOĞLU ŞEREFEDDİN	ZEMAŞERÎ
MA'RÛF-i KERHÎ	SADREDDİN KONEVÎ	ZENBİLLÎ ALİ EFENDİ
MÂTÛRİDÎ	SADRÛŞŞERİA	ZERKEŞÎ, Bedreddin
MÂVERDÎ	SAFİYYÛDDİN-i ERDEBİLÎ	ZEYD b. ALİ
MERCÂNÎ	SAHNÛN	ZEYNULLAH RESÛLÎ
MERGİNÂNÎ	SAÎD b. MÛSEYYEB	ZÛHRÎ
MES'ÛDÎ	SAÎD NURSI	ZÛNNÛN el-MISRÎ

DİNLER, MEZHEPLER/AKIMLAR, TARİKATLAR

DİNLER ve DİNÎ AKIMLAR

BAHÂİLİK
BUDİZM
HIRİSTİYANLIK
HİNDUİZM
MECUSİLİK
SÂBİİLİK
SATANİZM
ŞAMANİZM
YEHOVA ŞAHİTLERİ
YEZİDİLER
YAHUDİLİK

FIKİH MEZHEPLERİ

HANBELÎ MEZHEBİ
HANEFÎ MEZHEBİ
MÂLİKÎ MEZHEBİ
ŞÂFİÎ MEZHEBİ
ZÂHİRİYYE

İTİKADÎ MEZHEPLER / AKIMLAR

AHBÂRİYYE
BÂTİNİYYE
CEBRİYYE

CEHMİYYE
DÜRZİLİK
EHL-i SÜNNET
EŞ'ARİYYE
GÂLİYYE
HÂRİCİLİK
HURUFİLİK
İBÂZİYYE
İMÂMİYYE
İSMÂİLİYYE
İSNÂAŞERİYYE
KADERİYYE
KÂDİYÂNİLİK
MÂTÜRİDİYYE
MU'TEZİLE
MÜRÇİE
NUSAYRİLİK
RÂFİZİLER
SELEFİYYE
ŞİA
USÛLİYYE
VEHHÂBİLİK
ZEYDİYYE

TARİKATLAR ve TASAVVUFÎ HAREKETLER

ALEVİLİK
BEDEVİYYE
BEKTAŞİLİK
CERRÂHİYYE
ÇİŞTİYYE
DESÛKİYYE
HÂCEGÂN
HALVETİYYE
KADİRİYYE
KALENDERİYYE
KÛBREVİYYE
MEVLEVİYYE
NAKŞİBENDİYYE
RİFÂİYYE
ŞÂZELİYYE
SÜHREVERDİYYE
YESEVİYYE

DİĞER ÖZEL ADLAR

SÛRE ve ÂYETLER

ASR SÛRESİ
ÂYETÜ'l-KÛRSÎ
FÂTİHA SÛRESİ
FELAK SÛRESİ
FİL SÛRESİ
İHLÂS SÛRESİ
KÂFİRÛN SÛRESİ
KEVSER SÛRESİ
KUREYŞ SÛRESİ
MÂÛN SÛRESİ
MÛLK SÛRESİ
NÂS SÛRESİ
NASR SÛRESİ
NEBE SÛRESİ
TEBBET SÛRESİ
YÂSİN SÛRESİ

MELEKLER

AZRÂİL
CEBRÂİL
İSRÂFİL

MİKÂİL
HÂRÛT ve MÂRÛT

KUTSAL KİTAPLAR

BARNABA İNCİLİ
İNCİL
KİTÂB-ı MUKADDES
KUR'AN
TEVRAT
ZEBUR

YER ADLARI

ARAFAT
CEBELİRÂHME
CENNETÛLBAKÎ
CENNETÛLMUALLÂ
DÂRÛLERKAM
DÂRÛNNEDVE
GADÎR-i HUM
HİCR
HİRA
HÛCRE-i SAÂDET

KÂBE
KUBBETÛ's-SAHRE
KUDÛS
MAKÂM-ı İBRÂHİM
MEDÎNE-i MÛNEVVERE
MEKKE-i MÛKERREME
MESCİD-i AKSÂ
MESCİD-i HARAM
MESCİD-i NEBEVÎ
MÛZDELİFE
RAVZA-i MUTAHHARA
SAFÂ ve MERVE
SEVR MAĞARASI

ÖZEL ZAMANLAR

AŞURE
BERAT GECESİ
KADİR GECESİ
MUHARREM
RAMAZAN
REGAİP GECESİ

ÖNEMLİ OLAYLAR

AKABE BİATLARI
BEDİR GAZVESİ
BEY'ATÜRRİDVÂN
Bİ'RİMAÛNE
HAYBER GAZVESİ
HENDEK GAZVESİ
HİLFÜ'I-FUDÛL

HUDEYBİYE ANTLAŞMASI
HUNEYN GAZVESİ
İFK HADİSESİ
MÎRAÇ
MÛTE SAVAŞI
RECÎ VAKASI
TEBÛK GAZVESİ
UHUD GAZVESİ

UMRETÛ'I-KAZÂ
VEDÂ HACCI

KAVİM ADLARI

İSRÂİLOĞULLARI
KUREYŞ

BİLGİÇİZİM (İNFOGRAFİK) LİSTESİ

Abdest

Abdest (abdestin alınışı; abdesti bozanlar)

Abdullah

Abdullah (soyağacı)

Abdullah b. Abbas

Abdullah b. Abbas (soy ağacı)
Abdullah b. Abbas (ilmî kişiliği ve çevresi)

Abdullah b. Mes'ûd

Abdullah b. Mes'ûd'un İslamî İlimlere Katkıları

Abdullah b. Mübârek

Abdullah b. Mübârek (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Abdullah b. Ömer

Abdullah b. Ömer (ilmî kişiliği)

Abdülkadir-i Geylânî

Abdülkadir-i Geylânî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Abdülmuttalib

Abdülmuttalib: Hayatından Kesitler ve Döneminin Önemli Olayları

Adak

Adağın Şartları
Adağın Çeşitleri ve Hükümleri

Âfâkî

Âfâkî (harita)

Âhiret

Kur'ân-ı Kerim'de Âhiret İçin Kullanılan Bazı İsimler
Âhiret Hayatının Aşamaları

Ahmed b. Hanbel

Ahmed b. Hanbel (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Âişe

Hiz. Âişe'nin Yaşadığı Bazı Önemli Olaylar
Hiz. Âişe (ilmî kişiliği ve çevresi)

Akabe Biatları

Akabe Biatları (1. ve 2. Akabe biatı ve şartları; harita)

Akâit

Akâit (iman esasları olarak akâit; ilim olarak akâit; önemli akâit eserleri)

Akit

Akâin Unsurları (rükünleri)
Akâin Şartları
Akit Türleri

Akşemseddin

Akşemseddin (ilmî kişiliği; harita)

Ali

Hiz. Ali: Yaşadığı Önemli Olaylar (kronoloji)
Hiz. Ali Dönemi (olaylar; savaşlar; harita)

Allah (c.c.)

Allah'ın İsimleri (zatıyla, kâinatla ve insanla alakalı isimleri)
Allah'ın Zatını Tanıtın Sıfatlar (selbî ve sübûtî sıfatları)

Arafat

Arafat (harita)

Ashâb-ı Suffe

Ashâb-ı Suffe (önemli hocaları; mensupları; etkileri; kroki)

Aşere-yi Mübeşşere

Aşere-yi Mübeşşere ve Bazı Ortak Özellikleri

Atebât

Atebât (Şiirler'in Irak'taki önemli ziyaret yerleri; harita)

Bahâeddin Nakşibend

Bahâeddin Nakşibend (ilmî çevresi; lakapları; harita)

Bâkîllânî

Ebü Bekir el-Bâkîllânî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Bayram

Bayram Namazının Kılınışı

Bedeviyye

Bedeviyye (silâsilesi; özellikleri)

Bedir Gazvesi

Bedir Gazvesi (olay anlatımı; alan modellemesi; harita; kronoloji)
Bedir Gazvesi'nde Şehit Olan Sahâbîler

Bektaşîlik

Bektaşîlik (silâsilesi; özellikleri; harita)

Beyzâvî

Beyzâvî (ilmî kişiliği ve çevresi)

Birgîvî

Birgîvî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Bîrûnî

Bîrûnî (ilmî kişiliği ve çevresi)

Borç

Borç (unsurları; kaynakları; sona ermesi)

Buhârî

Buhârî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Ca'fer es-Sâdık

Ca'fer es-Sâdık (ilmî kişiliği ve çevresi)

Cami

Cami (görevlileri; âdabı; dış ve iç bölümleri; resimler)

Cenaze

Cenaze ile İlgili Başlıca Terimler
Ölen Kişiyeye Karşı Başlıca Sorumluluklarımız
Cenazenin Yıkınması
Kefenin Kısımları
Cenazenin Kefenlenmesi
Cenaze Namazının Kılınışı

Cennetülbakî

Cennetülbakî (medfun önemli şahıslar; kroki; harita)

Cennetülmuallâ

Cennetülmuallâ (medfun önemli şahıslar; kroki; harita)

Cuma

Cuma Namazının Şartları
Cuma Vaktinde Kılınan Namazlar

Cüneyd-i Bağdâdî

Cüneyd-i Bağdâdî (ilmî çevresi; ekolü; lakapları; bazı sözleri)

Cürcânî

Seyyid Şerîf el-Cürcânî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Cüveynî

İmâmü'l Haremeyn el-Cüveynî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Çiştîyye

Çiştîyye (silsilesi; önemli kolları; temel kaynakları; harita)

Çocuk

Çocuk (doğunca yapılacak işler; hakları)

Dârimî

Dârimî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Dâvûd-i Kayserî

Dâvûd-i Kayserî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Dâvûd ez-Zâhirî

Dâvûd ez-Zâhirî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Delil

Delil Türleri

Din

Din (tanımı; özellikleri)
Dinlerin Tasnifi

Dinî Cemaat

Dinî Cemaatleşmelerin Sınıflandırılması
İslam Toplumunda Sahih Cemaatin
Ölçüleri

Ebû Bekir

Hz. Ebû Bekir: Yaşadığı Önemli Olaylar
ve Yapılan Faaliyetler (kronoloji)
Hz. Ebû Bekir Dönemi (savaşlar; harita)

Ebû Dâvûd

Ebû Dâvûd (ilmî çevresi; harita)

Ebû Hanîfe

Ebû Hanîfe (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Ebû Hüreyre

Ebû Hüreyre (ilmî kişiliği ve çevresi)

Ebû Mûsâ el-Eş'arî

Ebû Mûsâ el-Eş'arî'nin Hayatından
Kesitler (kronoloji)

Ebû Yûsuf

Ebû Yûsuf (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Ebussuûd

Ebussuûd Efendi (ilmî kişiliği ve çevresi)

Ef'âl-i Mükellefîn

Mezheplere göre Ef'âl-i Mükellefîn

Efgânî, Cemâleddin

Cemâleddin-i Efgânî (hayatı; kronoloji)

Eğitim

İslam Eğitim Düşüncesi (ilkeler; özellikler; temel hedefler)
İslam Toplularında Eğitimin Tarihi
(dönemlendirme ve kronoloji)

Ehl-i sünnet

Ehl-i Sünnet: Öne Çıkan Âlimler (temel ekoller ve mensupları; dönemlendirme ve kronoloji)
Ehl-i Sünnet (genel nitelikler; temel ilkeler)

Ehlibeyt

Ehlibeyt'in Kapsamı

Ehliyet

Ehliyet Türleri (vücûb ve eda ehliyeti)
Ehliyeti Etkileyen Durumlar

Elmalılı M. Hamdi

Elmalılı Muhammed Hamdi (ilmî kişiliği)

Enes b. Mâlik

Enes b. Mâlik (ilmî kişiliği ve çevresi)

Ensar

Ensarın Bazı Faziletleri

Erzurumlu İbrâhim Hakkı

Erzurumlu İbrâhim Hakkı (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Esmâ-yi Hüsnâ

Esmâ-yi Hüsnâ (tablo)

Eş'arî

Ebü'l-Hasan el-Eş'arî (ilmî kişiliği ve çevresi)

Eş'ariyye

Öne Çıkan Âlimler Üzerinden Eş'arîliğin
Serüveni (dönemlendirme ve kronoloji)

Evliya Çelebi

Evliya Çelebi (harita)

Fahreddin er-Râzî

Fahreddin er-Râzî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Faiz

Faiz Türleri (borç/veresiye ve alışveriş/ fazlalık faizi)
Sermaye ve Borç Temininde Faizin Bazı Alternatifleri
Faiz Yasağında Gözetilen İlkeler

Fârâbî

Fârâbî (ilmî çevresi; harita)
Fârâbî'nin İlimler Tasnifi; Önemli Eserleri
(ilmî kişiliği)

Felsefe

Felsefe (klasik felsefenin dalları)

Fıkıh

Fıkıh İlmî (kapsamı; tanımı; konusu; gayesi; faydası; özellikleri)
Fıkıh Tarihi (dönemlendirme ve kronoloji)

Gazve

Gazveler (harita)
Gazve (önemli hususlar; kronoloji)

Gazzâlî

Gazzâlî (ilmî kişiliği ve çevresi; kronoloji; harita)

Gusûl

Gusûl (türleri; yapılışı; hükümleri)

Gümüşhânevî

Ahmed Ziyâeddin Gümüşhânevî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Günah

Günah (türleri; belli başlı büyük günahlar)

Hac

Hac ile İlgili Bazı Terimler
Haccın Çeşitleri
Haccın Şartları
Haccın Unsurları (rükünleri)
Haccın Vâcipleri
Haccın Sünnetleri
Hacda Kadınlara Özel Hükümler
Hac Nasıl Yapılır? (menâsik; harita; alan ve yapı modellemesi)
İhsarı Ortaya Çıkaran Durumlar
Hac veya Umredeki İhlallerin Kefaretleri
Farz ve Vâcip Hacda Vekâletin Şartları

Hadis

Kavram ve İlim Olarak Hadis
Hadis Tarihi: Hadis ve Hadis İlmî Açısından (dönemlendirme ve kronoloji)
Hadis Tarihi: Hadis Âlimleri ve Eserleri Açısından (dönemlendirme ve kronoloji)
Hadis Türleri
Zayıf Hadis Teorisi
Hadis İlimleri

Hâlid-i Bağdâdî

Hâlid-i Bağdâdî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Hâlid b. Velîd

Hâlid b. Velîd (hayatı; kronoloji; savaş taktikleri)
Hâlid b. Velîd'in Askerî Seferleri (harita)

Halvetiyye

Halvetiyye (silsilesi; önemli kolları ve esasları; harita)

Hanbelî Mezhebi

Hanbelî Mezhebinin Tarihi Seyri (dönemlendirme ve kronoloji)
Hanbelî Mezhebinin Yayıldığı Ülkeler (harita)
Temel Metinler (temel fûrû eserleri)
Önemli Fıkıh Usulü Eserleri

Hanefî Mezhebi

Hanefî Mezhebinin Tarihi Seyri (dönemlendirme ve kronoloji)
Hanefî Mezhebinin Yayıldığı Ülkeler (harita)
Temel Metinler (temel fûrû eserleri)
Önemli Fıkıh Usulü Eserleri

Harem

Mekke Harem Sınırları (harita)
Mekke Haremi (hükümleri)

Hâricilik

Hâricilik (öğretileri; özellikleri)

Hasan-ı Basrî

Hasan-ı Basrî (ilmî kişiliği ve çevresi)

Havâic-i Asliyye

Havâic-i Asliyye (mahiyeti; kapsamı; belirlenmesi)

Havâic-i Asliyyeden Olup Olmaması Açısından Altın ve Gümüş Ziyet Eşyaları

Hayber Gazvesi

Hayber Gazvesi (olay anlatımı; alan modellemesi; harita; kronoloji)

Hayber Gazvesi'nde Şehit Olan Sahâbiler

Hayvan

Eti Yenen ve Yenmeyen Hayvanlar

Hendek Gazvesi

Hendek Gazvesi (olay anlatımı; alan modellemesi; harita; kronoloji)

Hendek Gazvesi'nde Şehit Olan Sahâbiler

Hırsızlık

Kavramsal Çerçeve (hırsızlık; gasp; dolandırıcılık)

Hırsızlık Suçunun Oluşumu ve Muhakeme Safhaları

Hicret

Habeşistan'a Hicret (sebebi; mahiyeti; önemi; sonuçları; harita)

Medine'ye Hicret Güzergâhı (harita)

Medine'ye Hicret (sebebi; mahiyeti; önemi; sonuçları)

Hudeybiye Antlaşması

Hudeybiye Antlaşması (sebebi; önemli şartları; sonuçları; harita)

Hulefâ-yi Râşidîn

Hulefâ-yi Râşidîn: Dört Halife (önemli olaylar; harita)

Huneyn Gazvesi

Huneyn Gazvesi (olay anlatımı; alan modellemesi; harita; kronoloji)

Hüküm

Dinî Hükümlerin Unsurları

Dinî Hükümlerin Türleri

İbadet

İbadetin Mahiyeti ve Çeşitleri

İbadetin İfası

İbn Abdülber

İbn Abdülber (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

İbn Âbidîn

İbn Âbidîn (ilmî kişiliği ve çevresi)

İbn Battûta

İbn Battûta'nın Seyahatleri (harita)

İbn Fadlân

İbn Fadlân: Seyahati ve Seyahatnamesi (harita)

İbn Hacer el-Askalânî

İbn Hacer el-Askalânî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

İbn Haldun

İbn Haldun (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

İbn Kemal

İbn Kemal (ilmî kişiliği ve çevresi)

İbn Mâce

İbn Mâce (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

İbn Rüşd

İbn Rüşd (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

İbn Sînâ

İbn Sînâ (ilmî kişiliği ve çevresi; lakapları; hayatından kesitler; harita)

İbn Teymiyye

İbn Teymiyye (ilmî kişiliği ve çevresi)

İbnü'l-Arabî

İbnü'l-Arabî (ilmî kişiliği; harita)

İbnü'l-Arabî (ilmî çevresi; eserleri; lakapları; hayatından kesitler)

İbnü'l-Cezerî

İbnü'l-Cezerî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

İbnü's-Salâh

İbnü's Salâh eş-Şehrezûrî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

İbrâhim (a.s.)

Hiz. İbrâhim: Seyahat Güzergâhı (olay anlatımı; harita)

İcmâ

İcmâ (türleri; geçerlilik şartları)

İçtihat

İçtihat (temel kavramlar; gaye ve işlevi; boyutları)

İçtihat (alanı ve sınırları)

Müçtehit (şartları ve türleri)

İçtihadın Hükümü

İddet

İddet (süreler)

İddetten Doğan Hak ve Sorumluluklar

İhram

İhrama Giriş (yerleri; usulü; zamanı; harita)

İhramlıyken Dikkat Edilecek Hususlar ve İhramdan Çıkış

İkrah

Temel Kavramlar (ikrah; irade; ihtiyar; rıza)

İkrahın Şartları

İkrah Çeşitleri ve Sonuçları

İkrahın Etkileri

İlim

Bilgi Türleri

Dinî İlimler

İmâm-ı Rabbânî

İmâm-ı Rabbânî (hayatından kesitler; ilmî kişiliği ve çevresi; lakapları; harita)

İman

İman (mahiyeti; esasları; geçerlilik şartları)

İsâ (a.s.)

Hiz. İsâ (bazı isim ve sıfatları; nitelikleri; harita)

İslam

Dünyada Müslüman Nüfusun Dağılımı (harita)

İslam (genel bilgiler)

Temel İnanç Esasları (imanın altı şartı)

Temel İbadetler (İslam'ın beş şartı)

İslam'da Ahlâk ve Toplum Hayatıyla İlgili

Temel İlkeler

İslam'da Temel Ekoller (inanç; fıkıh ve tasavvuf ekolleri)

İslam'da Dinî Düşünce (temel dinî ilimler ve düşünce gelenekleri)

Kâbe

Kâbe (Kâbe'nin tarihi; iç ev dış yapı modellemesi)

Kabir

Kabir (kıısımları; kesit)

Kadiriyye

Kadiriyye (ilkeleri; tacı; usul esmâsi; kolları; harita)

Silsile

Karâfi

Karâfi (ilmî kişiliği ve çevresi)

Kaza

Kaza ve İlgili Terimler (kaza; iade; eda)

Kaza Çeşitleri

İbadetlerde Kaza

Hukukî İşlemlerde Kaza

Kazanç

Kazanç, Harcama ve Tüketim İle İlgili

Başlıca İlkeler

Kefaret

Kefâret Çeşitleri

Kelam

Kelam İlmî (tanımı; konusu; gayesi; faydası; kaynakları; metodu; ekolleri)

Kelam Tarihi (dönemlendirme ve kronoloji)

Önemli Kelamcılar (kronoloji)

Kevserî

Kevserî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Kıraat

Kıraat (terimler; çeşitleri; kıraat imamları)

Kıyas

Mantıkî Kıyas (akıl yürütme türleri; mantıkî kıyasın unsurları ve türleri)

Fıkhi Kıyas (unsurları; türleri)

Kitâb-ı Mukaddes

Kitâb-ı Mukaddes (Eski ve Yeni Ahit'in nitelikleri)

Kur'an

Kur'an (isimleri; ilgili kavramlar; temel bilgiler)

Kur'an'ın Temel Özellikleri

Kur'an'ın Muhtevası
Sûreler (sınıflandırma)
Kur'an ilimleri

Kurban

Kurban

Kübreviyye

Kübreviyye (sililesi; ilkeleri; kolları; harita)

Kütüb-i Sitte

Kütüb-i Sitte (müellifler; eserler ve nitelikleri)

Lût (a.s.)

Lût Kavminin Yurdu (harita)

Mahrem

Mahrem Olan Akrabalar
Mahremiler İle Nâmahremiler Arasındaki İlişkilere Dair Hükümler

Mâlik b. Enes

Mâlik b. Enes (ilmî kişiliği ve çevresi; *el-Muvatta'*ın önemli özellikleri ve rivayetleri; harita)

Mâlikî Mezhebi

Mâlikî Mezhebi Tarihi Seyri (dönemlendirme ve kronoloji)
Mâlikî Mezhebinin Yayıldığı Ülkeler (harita)
Temel Metinler (temel fûrû eserleri; dönemlendirme)
Fıkıh Usulü Literatürü (dönemlendirme)

Mâtürîdî

Mâtürîdî (ilmî kişiliği ve çevresi)

Mâtürîdiyye

Mâtürîdiyye (genel özellikleri; temel görüşleri; yayıldığı bölgeler)
Öne Çıkan Âlimler Üzerinden Mâtürîdîliğin Serüveni (dönemlendirme ve kronoloji)

Mâverîdî

Mâverîdî (ilmî kişiliği ve çevresi)

Mehir

Mehir Miktarları
Mehir Türleri

Mescid-i Aksâ

Mescid-i Aksâ (yapı modellemesi; harita)

Mescid-i Haram

Mescid-i Haram (yapı modellemesi; harita)

Mescid-i Nebevî

Mescid-i Nebevî (yapı modellemesi; harita)

Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî

Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî (ilmî kişiliği ve çevresi; bazı sözleri; vasiyeti; harita)

Mevleviyye

Mevleviyye Sililesi
Mevleviyye (temel kavramlar; mevlevihaneler; harita)

Mîkat

Mîkat Sınırları (harita)

Miras

40 Hal: Belirli Pay Sahibi Mirasçılarının (Ashâb-ı Ferâiz) Durumları
Asabe (türleri)

Molla Fenârî

Molla Fenârî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Molla Hüsrev

Molla Hüsrev (ilmî kişiliği ve çevresi; önemli faaliyetleri; kronoloji)

Muhammed (s.a.v.)

Hz. Peygamber Kronolojisi
İlk Müslümanlar
Hz. Muhammed'in Peygamberliği (davetinin temel özellikleri; dindeki konumu; örnekligi)
Hz. Peygamber'in Kişiliği (önemli isimleri; ahlâkının temel özellikleri; ibadet hayatı)
Hz. Peygamber'in Ailesi

Muhammed Abduh

Muhammed Abduh (hayatı; kronoloji)

Muhammed b. Hasan eş-Şeybânî

Muhammed b. Hasan eş-Şeybânî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Mûsâ (a.s.)

Hz. Mûsâ (ilgili sûreler; önemli nitelikleri; harita)

Mushaf

Mushaf (mushaf tarihi; dönemlendirme ve kronoloji)

Mûte Savaşı

Mûte Savaşı (olay anlatımı; alan modellemesi; harita; kronoloji)

Mu'tezile

Mu'tezile (genel nitelikleri; temel görüşleri)
Mu'tezilî Âlimler (Basra ve Bağdat okulu mensupları)

Mülkiyet

Mülkiyet (türleri)
Malın Tanımı ve Unsurları
Malın Tasnifi
Mülkiyet Hakkıyla İlgili Hükümler (verdiği yetkiler; kazanılması; sınırlandırılması; sona ermesi)

Müslim (b. Haccâc)

Müslim (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Nakşibendiyye

Nakşibendiyye (sililesi; kolları; dönüm noktaları; esasları; nitelikleri)

Namaz

Günlük ve Haftalık Namaz Rekâtları
Namaz Çeşitleri (farz, vâcip ve nafîle namazlar)
Namazın Vücûb Şartları ve Farzları
Namazın Vâcpleri

Namazın Sünnetleri, Mekruhları, Âdabları ve Namazı Bozan Durumlar
Namazın Kılınışı

Necâset

Necâset ve Tahâret Türleri
Namaza Engel Olma Açısından Necâset Türleri
Necis Maddeler

Nesâî

Nesâî (ilmî kişiliği ve çevresi)

Nesefî

Nesefî (ilmî kişiliği ve çevresi)

Nevevî

Nevevî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Nikâh

Nikâhın İşlevi ve Hükümü
Nikâh Türleri (sahih, fasit ve bâtil nikâh)
Ebedî ve Geçici Evlenme Engelleri
Evliliğe Hazırlık Süreci (kız isteme; nişan; nikâh)
Nikâh Akdi ve Şartları
Nikâhın Kuruluş ve Geçerlilik Şartları
Nikâhın Sona Erme Türleri

Nisap

Nisap Türleri ve Hükümleri

Oruç

Orucun Çeşitleri (farz, vâcip, nafîle, haram ve mekruh oruçlar)
Orucun Şartları (vücûb, eda ve sıhhat şartları)
Oruçta Niyet Vakti
Oruç Tutmamayı Meşru Kılan Mazeretler ve Orucu Bozan Durumlar
Oruç Borcunun Ödenme Şekilleri

Osman

Hz. Osman: Yaşadığı Önemli Olaylar (hayatı; kronoloji)
Hz. Osman Dönemi (harita)
Önemli Nitelikleri

Otuz İki Farz

Otuz İki Farz

Ömer

Hz. Ömer: Yaşadığı Önemli Olaylar (hayatı; kronoloji)
Hz. Ömer Dönemi (harita)
Önemli Nitelikleri

Peygamber

Peygamberlere İman
Peygamberlik Niçin Gereklidir?
Peygamberlerin Özellikleri
Kur'an'da İsmi Zikredilen 25 Peygamber

Rekât

Günlük Namazların Rekât Sayıları
Günlük Namazlar Dışındaki Namazların Rekât Sayıları

Reşid Rızâ

Reşid Rızâ (ilmî kişiliği; bazı görüşleri; hayatı; kronoloji)

Rifâiyye

Rifâiyye (esasları; tacı; silsilesi; kolları; önemli kavramları)

Sa'd b. Ebû Vakkas

Sa'd b. Ebû Vakkas (önemli nitelikleri)

Sadreddin Konevi

Sadreddin Konevi (ilmî kişiliği ve çevresi; lakapları; harita)

Sadrüşşerîa

Sadrüşşerîa (ilmî kişiliği; şeceresi; harita)

Sahabe

Sahabe (mahiyeti; fazilet açısından derecelendirilmesi; sahabe sayıları)

Sahnûn

Sahnûn (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Sefer

Sefer (ilgili kavramlar; sefer ve vatan türleri)

Yolcu/Seferî Sayılabilmenin Şartları
Yolcu/Seferî Sayılmanın Sonuçları/
Hükümleri

Selmân-ı Fârisî

Selmân-ı Fârisî (önemli nitelikleri)

Serahsî

Serahsî (ilmî kişiliği ve çevresi)

Seriyye

Sebepleri ve Sonuçları Bakımından
Seriyyeler

Siyer ve Megâzî

Siyer ve Megâzî (tanımı; konusu; gayesi; faydası; temel kaynakları)
Siyer ve Megâzî Alanında Önemli Âlimler ve Eserleri

Suç

İslam'da Suçla İlgili Genel İlkeler

Sübki

Sübki (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Sühreverdîyye

Sühreverdîyye Silsilesi ve Yayıldığı
Mekânlar

Sühreverdîyye (önemli kolları; eserleri; temel esasları)

Süt Hısımlığı

Süt Hısımlığı (şartları; hükümleri; evlenilmesi yasak süt akrabaları)

Süyûti

Süyûti (ilmî kişiliği ve çevresi)
Önemli Eserleri

Şâfiî

Şâfiî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Şâfiî Mezhebi

Şâfiî Mezhebinin Tarihî Seyri
(dönemlendirme ve kronoloji)

Şâfiî Mezhebinin Yayıldığı Ülkeler (harita)
Temel Metinler (temel fûrû eserleri; dönemlendirme)
Fıkıh Usulü Literatürü (dönemlendirme)

Şah Veliyyullah

Şah Veliyyullah (ilmî kişiliği ve çevresi; önemli görüşleri; hayatı; kronoloji)

Şâzeliyye

Şâzeliyye (silsilesi; kolları; Batılı mühtedi mensupları; harita)
Şâzeliyye: Tacı, Önemli Metinleri ve Esasları

Şeyh Şâmil

Şeyh Şâmil Kronolojisi

Şirket

Şirket Türleri

Taberî

Taberî (ilmî kişiliği; ilim seyahatleri; harita)

Tarikat

Tarih Boyunca Kurulmuş Önde Gelen
Tarikatlar (dönemlendirme ve kronoloji)

Tasavvuf

Tasavvuf ilmi (mahiyeti; konusu; gayesi; faydası; temel terimleri; kaynakları; metodu; özellikleri)
Tasavvuf Tarihi (dönemlendirme ve kronoloji)

Tebûk Gazvesi

Tebûk Gazvesi (olay anlatımı; alan modellemesi; harita; kronoloji)

Tefsir

Tefsir ilmi (tanımı; konusu; gayesi; faydası; yararlandığı ilimler; türleri)
Tefsirin Esasları

Teftâzânî

Teftâzânî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Tesbih Namazı

Tesbih Namazının Kılınışı

Teyemmüm

Teyemmümün Şartları ve Yapılışı
Teyemmümün Hükümleri (farzları; sünnetleri; mekruhları; teyemmümü bozanlar)

Ticaret

Ticaret ile İlgili Seçme Hadisler

Tilavet Secdesi

Tilavet Secdesi Gerekiren Âyetler

Tirmizî

Tirmizî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Uhud Gazvesi

Uhud Gazvesi (olay anlatımı; alan modellemesi; harita; kronoloji)
Uhud Gazvesi'nde Şehit Olan Sahâbiler

Umre

Umre (farzları; sünnetleri; vâcipleri)
Umre Nasıl Yapılır? (yükümlülük şartları; hac ile farkları; menâsik; harita; yapı modellemesi)

Usûl-i Fıkıh

Usûl-i Fıkıh İlmi (tanımı; konusu; gayesi; faydası; temel meseleleri)
Usûl-i Fıkıh Tarihi (dönemlendirme ve kronoloji)

Ümmehâtü'l-mü'minin

Hz. Peygamber'in Hanımları

Vahiy

Vahyin Aktarıma Şekilleri (metlûv ve gayr-i metlûv vahiy)

Vakıf

İslam'da Vakıf Kurumu (temel nitelikleri; çeşitleri; işletilmesi)

Vakit

İslam'da Vakit Anlayışı
Namaz Vakitleri (şer'î gece ve gündüz; vakit sınırları; ihtiyarî ve zarurî vakitler)

Vasiyet

Vasiyet (tanımı; kısımları)
Vasiyetin Şartları, Uygulanışı ve Sona Ermesi

Vedâ Hutbesi

Vedâ Hutbesi

Vergi

İslam Hukuku Açısından Vergi Türleri

Yemin

İspat Vasıtası Olarak Yemin
Yeminin Şartları
Yeminin Çeşitleri ve Hükümü

Yeseviyye

Yeseviyye (silsilesi; halifeleri; temel metinleri; esasları; harita)

Zarar

Zarar Türleri
Zarar (ilgili kaideler; ilgili hükümler; tazmini)

Zekât

Zekâtın Şartları (yükümlülük; geçerlilik)
Asgari Zenginlik Miktarları (Nisap) ve Zekât Oranları

Zemahşerî

Zemahşerî (ilmî kişiliği ve çevresi; harita)

Zeynullah Resûlî

Zeynullah Resûlî (ilmî kişiliği ve çevresi; lakapları; hayatından kesitler; kronoloji)
Zeynullah Resûlî (tarikat silsileleri; harita)

Zübeyr b. Avvâm

Zübeyr b. Avvâm (önemli özellikleri)